

Ministerstwo
Edukacji Narodowej

PODSUMOWANIE REALIZACJI PLANU DZIAŁAŃ W ZAKRESIE
KSZTAŁCENIA I SZKOLENIA ZAWODOWEGO W LATACH 2022-2025
Informacja

Warszawa, czerwiec 2026 r.

I. Wprowadzenie

Plan działań w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego na lata 2022-2025, zwany dalej „*Planem*”, został opracowany w celu wypełnienia rekomendacji wynikających z zalecenia Rady z dnia 24 listopada 2020 r. w sprawie kształcenia i szkolenia zawodowego na rzecz zrównoważonej konkurencyjności, sprawiedliwości społecznej i odporności (2020/C 417/01).

Przygotowanie planów działań dotyczyło wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej (UE) na potrzeby monitorowania przez Komisję Europejską (KE) działań i określania osiąganych postępów na poziomie europejskim. Plany działań odzwierciedlały podejmowane przez państwa członkowskie UE działania na rzecz wdrożenia polityki kształcenia i szkolenia zawodowego.

Głównym celem działań ujętych w *Planie* było przygotowanie kadr na potrzeby nowoczesnej gospodarki poprzez rozwój wysokiej jakości, trafnego, skutecznego i sprzyjającego włączeniu społecznemu kształcenia zawodowego na wszystkich poziomach. Cel ten realizowany był przy pomocy następujących 5 celów szczegółowych:

- Cel szczegółowy 1. Wdrażanie ZSU¹ poprzez rozwój umiejętności zawodowych w edukacji formalnej i pozaformalnej, w tym umiejętności związanych z zieloną i cyfrową transformacją.
- Cel szczegółowy 2: Zapewnienie i rozwój kadr dla kształcenia zawodowego.
- Cel szczegółowy 3: Rozwój doradztwa zawodowego i promocja kształcenia zawodowego.
- Cel szczegółowy 4: Wdrożenie innowacyjnych i trwałych mechanizmów współpracy na gruncie krajowym i międzynarodowym w zakresie kształcenia zawodowego, sprzyjających adekwatności i jakości kształcenia oraz odporności i doskonałości zawodowej.
- Cel szczegółowy 5: Wsparcie rozwoju nowoczesnego kształcenia zawodowego i uczenia się przez całe życie w regionach we współpracy z samorządami wojewódzkimi i partnerami społecznymi.

Beneficjentami działań zaplanowanych do realizacji w ramach powyższych celów byli przede wszystkim: uczniowie, w tym uczniowie z niepełnosprawnościami, nauczyciele, doradcy zawodowi, kadra kierownicza szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe, studenci kierunków technicznych i zawodowych, kadra naukowa, osoby dorosłe, w tym osoby z niepełnosprawnościami, samorząd terytorialny, organizacje pracodawców i pracowników, izby gospodarcze i inne organizacje gospodarcze, pracodawcy i pracownicy zatrudnieni w przedsiębiorstwach reprezentujących poszczególne działy gospodarki.

W realizację działań zaangażowane były wybrane resorty, urzędy i instytucje, a także samorządy województw. Stopień realizacji przypisanych im zadań został przedstawiony w Aneksie do niniejszej *Informacji*.

¹ Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030 (ZSU 2030) została przyjęta uchwałą Rady Ministrów nr 195/2020 z 28 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia polityki publicznej „Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030 (część szczegółowa). Polityka na rzecz rozwijania umiejętności zgodnie z ideą uczenia się przez całe życie”. ZSU 2030 stanowi ramy strategiczne polityki na rzecz rozwoju umiejętności niezbędnych do wzmocnienia kapitału społecznego, włączenia społecznego, wzrostu gospodarczego i osiągnięcia wysokiej jakości życia.

II. Zmiany w kontekście krajowym systemu kształcenia i szkolenia zawodowego w Polsce w latach 2022-2025

Zmieniające się uwarunkowania społeczno-gospodarcze, w tym przede wszystkim szybki postęp technologiczny, skutkują koniecznością stałej analizy zapotrzebowania na zawody i umiejętności oraz dostosowywania programów kształcenia, w tym zawodowego, do tych wymogów.

Organizację systemu kształcenia i szkolenia zawodowego w Polsce regulują ustawy² i akty wykonawcze do tych ustaw³. Kształcenie zawodowe w ramach systemu oświaty realizowane jest w następujących typach szkół:

- 3-letniej branżowej szkole I stopnia i 5-letnim technikum, dla absolwentów szkoły podstawowej;
- 2-letniej branżowej szkole II stopnia dla absolwentów branżowej szkoły I stopnia;
- szkole policealnej o okresie nauki od 1 roku do 2,5 lat dla osób posiadających wykształcenia średnie lub średnie branżowe.

W roku szkolnym 2025/2026⁴ w 5 063 szkołach prowadzących kształcenie zawodowe uczy się łącznie 1 140 906 osób.

Tabela 1. Liczba szkół prowadzących kształcenie zawodowe w ramach systemu oświaty oraz uczących się w nich uczniów w roku szkolnym 2025/2026 r.

Typ szkoły	Rok szkolny 2025/2026	
	Liczba szkół	Liczba uczniów
Branżowa szkoła I stopnia	1 700	190 795
Branżowa szkoła II stopnia	320	22 664
Technikum	1 849	684 875
Szkoła policealna	1 194	242 572
RAZEM	5 063	1 140 906

Źródło: opracowanie własne na podstawie Systemu Informacji Oświatowej.

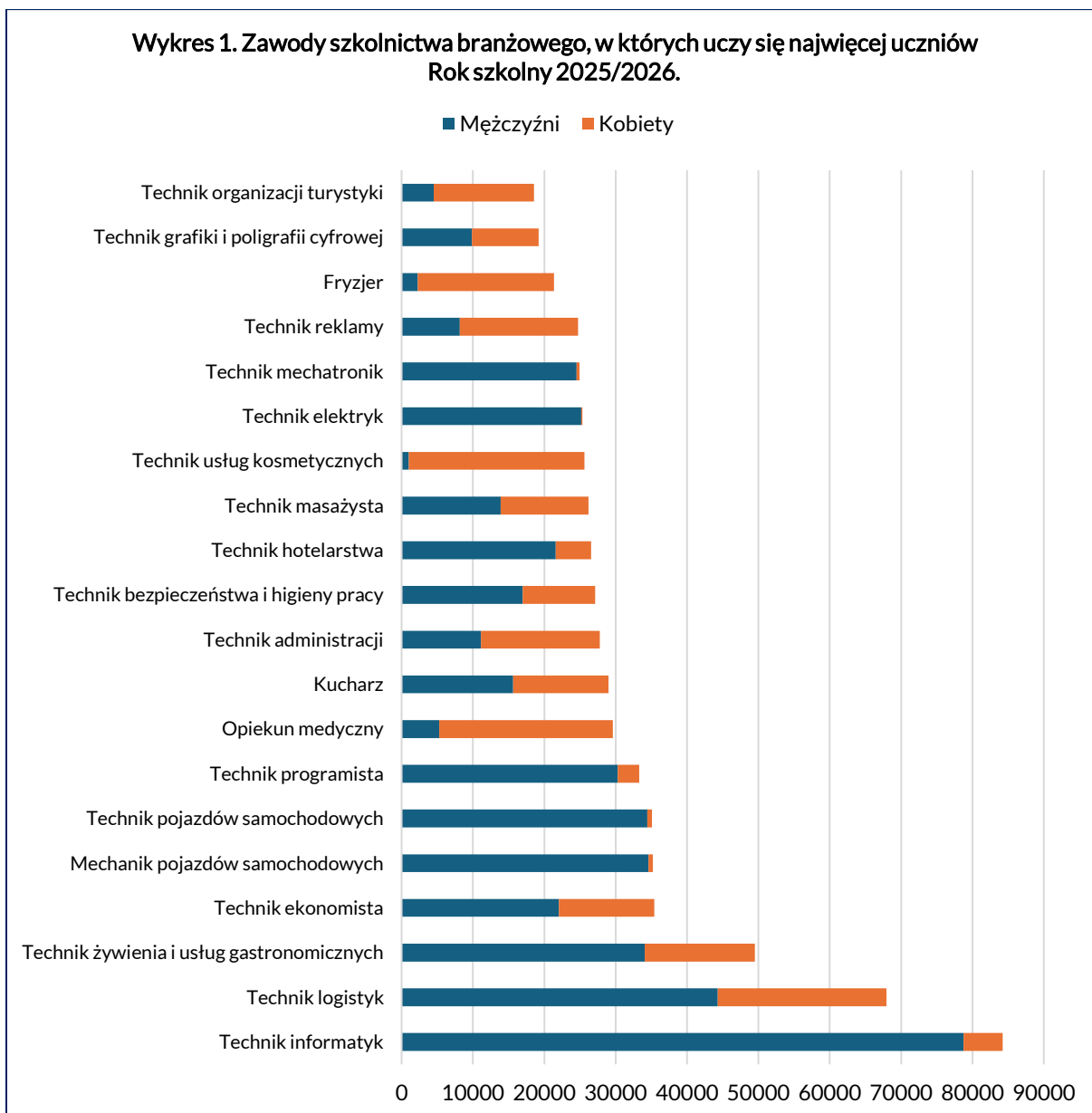
Wykres 1 poniżej przedstawia 20 zawodów, w których w roku szkolnym 2025/2026 uczy się najwięcej uczniów.

² Do najważniejszych ustaw należą: ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2026 r. poz. 820, z późn. zm.); ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2025 r. poz. 881, z późn. zm.); ustawa z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. poz. 620, z późn. zm.); ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks Pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 277, z późn. zm.); ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 1606), ustawa z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2026 r. poz. 650), ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2026 r. poz. 515), ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.).

³ Do najważniejszych aktów wykonawczych należą m.in. następujące rozporządzenia: rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. z 2024 r. poz. 611, z późn. zm.), rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. poz. 991, z późn. zm.), rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 maja 2024 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2024 r. poz. 781, z późn. zm.; zastąpione rozporządzeniem Ministra Edukacji z dnia 22 lipca 2026 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. poz. 1028)), rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu (Dz. U. poz. 391), rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania (Dz. U. z 2018 r. poz. 2010, z późn. zm.), rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu zawodowego oraz egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (Dz. U. z 2024 r. poz. 552, z późn. zm.), rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 sierpnia 2019 r. w sprawie egzaminów eksternistycznych (Dz. U. poz. 1717, z późn. zm.), rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6 października 2023 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz. U. poz. 2175, z późn. zm.).

⁴ Prezentowane w niniejszym *Podsumowaniu* dane i informacje dotyczą, co do zasady, okresu realizacji *Planu* (tj. lat 2022-2025) niemniej z uwagi np. na charakter roku szkolnego w uzasadnionych przypadkach wykraczają poza rok 2025.

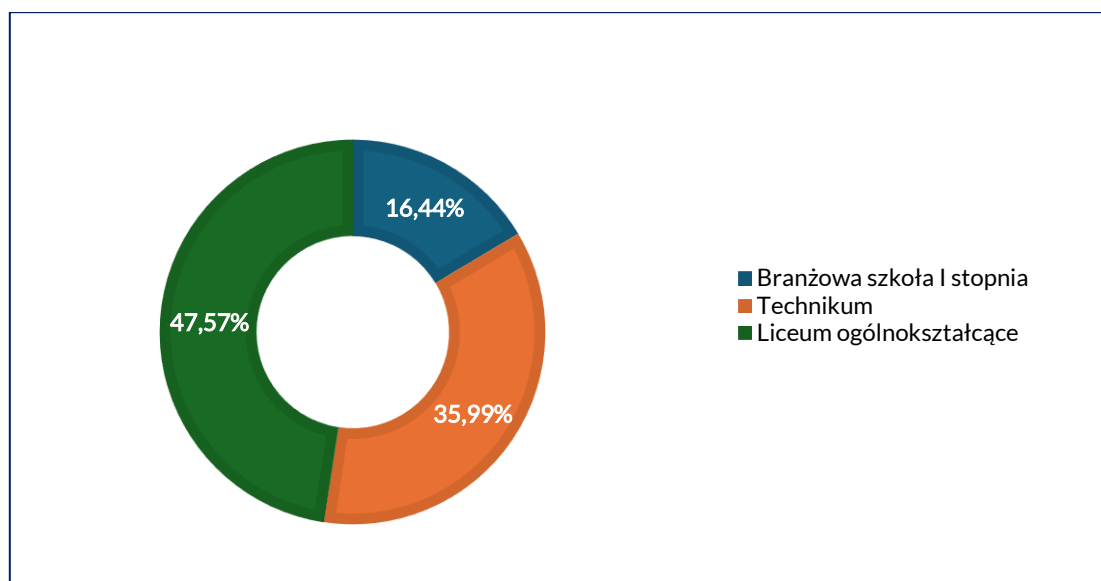
Wykres 1. 20 zawodów, w których w roku szkolnym 2025/2026 uczy się najwięcej uczniów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Systemu Informacji Oświatowej.

W ostatnich latach szkoły prowadzące kształcenie zawodowe cieszą się coraz większą popularnością wśród absolwentów szkoły podstawowej. Naukę w branżowej szkole I stopnia i w technikum podejmuje ponad połowa absolwentów. W roku szkolnym 2025/2026 łącznie w klasie pierwszej branżowej szkoły I stopnia, i technikum uczy się 207 760 uczniów, tj. o ponad 15 000 więcej, niż w klasie pierwszej liceum ogólnokształcącego.

Wykres 2. Uczniowie klas pierwszych w szkołach podstawowych w roku szkolnym 2025/2026 (jako % wg typu szkoły).

Źródło: opracowanie własne na podstawie Systemu Informacji Oświatowej.

Wg stanu na koniec realizacji *Planu* kształcenie zawodowe prowadzone było w 239 zawodach. W zawodach wyodrębnione są kwalifikacje, czyli zestaw oczekiwanych efektów kształcenia, których osiągnięcie potwierdza certyfikat kwalifikacji zawodowej. W zawodach nauczanych w branżowej szkole I stopnia wyodrębniono 1 kwalifikację, w technikum i szkole policealnej – 1 lub 2 kwalifikacje, a w branżowej szkole II stopnia, adresowanej do absolwentów branżowej szkoły I stopnia, realizuje się kształcenie w zakresie drugiej kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie nauczonym na poziomie technika.

Zawody, w których takie kształcenie jest prowadzone, wymagają nieustannego monitoringu i podejmowania decyzji o koniecznych korektach systemowych lub programowych. Rynek pracy zmienia się bardzo szybko, a system edukacji zawodowej musi szybko reagować na te zmiany. Umożliwiają to dwa kluczowe narzędzia, jakimi są ogłaszane przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego i raporty z monitoringu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych. Jeśli dostarczają one informacji o problemach związanych z danym zawodem, podejmowane są działania. Czasami niezbędne okazuje się zastąpienie starego zawodu nowym, lepiej wpisującym się w rzeczywistość rynku pracy. Często wystarczy aktualizacja podstawy programowej w celu wyposażenia uczniów w oczekiwane przez pracodawców nowe umiejętności. Kluczowe znaczenie dla skuteczności takich zmian ma dialog ze środowiskiem danej branży oraz współpraca instytucji edukacyjnych z pracodawcami.

Osoby dorosłe mogą uzyskać kwalifikacje w zawodach nauczanych w szkolnictwie branżowym, co do zasady, poprzez kształcenie na kwalifikacyjnych kursach zawodowych prowadzonych przez szkoły prowadzące kształcenie zawodowe, a także przez placówki kształcenia ustawicznego i centra kształcenia zawodowego. Zakładanie i prowadzenie ww. typów szkół, placówek i centrów jest zadaniem własnym powiatów. Kształcenie w prowadzonych przez powiat szkołach i na kwalifikacyjnych kursach zawodowych realizowanych przez powiatowe szkoły, placówki i centra jest bezpłatne.

Kształcenie w zawodach (zarówno w szkole, jak i na kwalifikacyjnych kursach zawodowych) jest realizowane w oparciu o program nauczania zawodu opracowywany we współpracy z pracodawcami lub organizacjami pracodawców. Program ten musi uwzględniać podstawę programową kształcenia w danym zawodzie, ale może uwzględniać również treści nauczania wykraczające poza zakres podstawy programowej, co pozwala elastycznie reagować na zmieniające się potrzeby. Kwalifikacje zawodowe potwierdza się w systemie zewnętrznych egzaminów zawodowych przeprowadzanych odrębnie dla każdej kwalifikacji. Osoba, która zda egzamin otrzymuje certyfikat kwalifikacji zawodowej. Natomiast

osoba, która potwierdziła wszystkie kwalifikacje w danym zawodzie i posiada odpowiedni poziom wykształcenia otrzymuje dyplom zawodowy. Certyfikaty kwalifikacji zawodowych i dyplomy zawodowe wydają okręgowe komisje egzaminacyjne.

Od 2019 r. minister właściwy do spraw oświaty i wychowania corocznie ogłasza do 1 lutego, w drodze obwieszczenia, prognozę zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim. Prognoza stanowi syntetyczne ujęcie różnych źródeł opisujących tendencje na rynku pracy w kontekście strategii rozwoju państwa i regionów. Dane do prognozy przygotowuje Instytut Badań Edukacyjnych – Państwowy Instytut Badawczy (IBE-PIB), z uwzględnieniem dostępnych źródeł danych ekonomicznych, demograficznych i edukacyjnych na poziomie ogólnokrajowym i regionalnym, w przekroju branż i zawodów, w tym: dokumentów strategicznych (strategii rozwoju państwa i poszczególnych województw), danych GUS (badanie Zapotrzebowanie rynku pracy na pracowników według zawodów, danych demograficznych, wskaźników ekonomicznych, w tym powstawania i likwidowania podmiotów gospodarczych), danych z urzędów pracy (oferty pracy, bezrobocie), internetowych ofert pracy oraz danych edukacyjnych z Systemu Informacji Oświatowej (SIO) i monitorowania losów absolwentów szkół ponadpodstawowych, a także mikrodanych o inwestycjach, pochodzących z Kompas Inwestycji. Ponadto do procesu zbierania danych służących przygotowaniu prognozy włączono konsultacje z resortami właściwymi dla poszczególnych zawodów oraz z radami sektorowymi ds. kompetencji, jak również badanie delfickie w środowisku Wojewódzkich Rad Rynku Pracy, Wojewódzkich Rad Dialogu Społecznego, przedstawicieli wojewódzkich urzędów pracy oraz organizacji branżowych. Osobne badanie przeprowadzane jest wśród branżowych centrów umiejętności.

W oparciu o wyniki prognozy każdego roku następuje podział środków łącznej kwoty potrzeb oświatowych przeznaczonych na szkolnictwo branżowe, prognoza jest bowiem kluczowym narzędziem w sposobie finansowania kształcenia zawodowego. Dzięki prognozie szkoły i organy prowadzące mogą zaplanować zawody, które będą uruchamiane w nowym roku szkolnym.

Od 2025 roku prognoza obejmuje również rozszerzone listy wojewódzkie, o listę zawodów o szczególnie istotnym zapotrzebowaniu w danym województwie, uwzględniającą tzw. specjalizacje regionalne. Każde województwo posiada przypisane dwa zawody odzwierciedlające ich specyfikę gospodarczą, społeczną lub historyczno-przemysłową.

Kierunek ten sprzyja lepszemu dostosowaniu oferty kształcenia do lokalnych rynków pracy, rozwojowi regionalnych inteligentnych specjalizacji, efektywniejszemu wykorzystaniu potencjału gospodarczego województw oraz większemu zaangażowaniu samorządów w planowanie sieci szkół prowadzących kształcenie w zawodach.

Dane porównawcze dotyczące liczby uczniów w zawodach ujętych w prognozie Ministerstwie Edukacji Narodowej (dalej: „MEN”) na liście zawodów o szczególnym znaczeniu na krajowym rynku pracy oraz liście zawodów o szczególnym istotnym znaczeniu na wojewódzkich rynkach pracy pozwalają stwierdzić wyraźny wpływ liczby uczniów w tych zawodach rok do roku.

Wzrost liczby uczniów klas I w porównaniu z rokiem szkolnym 2024/2025 wynosi 67% w przypadku zawodów z listy krajowej oraz 60% w przypadku zawodów o szczególnym istotnym znaczeniu na listach wojewódzkich.

Prognoza stanowi również ważne źródło informacji w kontekście doradztwa zawodowego, wskazując zawody, dla których prognozowane szczególne zapotrzebowanie na pracowników na krajowym rynku pracy, jak również dla których jest prognozowane szczególnie istotne, istotne lub umiarkowane zapotrzebowanie na pracowników w poszczególnych województwach. Może to stanowić ważną przesłankę dla uczniów w wyborze dalszej ścieżki edukacyjnej i przyszłego zawodu. W oparciu o wyniki prognozy prowadzone są szkolenia dla doradców zawodowych.

Tabela 2. Uporządkowany alfabetycznie wykaz zawodów szkolnictwa branżowego, dla których – ze względu na znaczenie dla rozwoju państwa – jest prognozowane szczególne zapotrzebowanie na pracowników na krajowym rynku pracy (lata 2022-2025).

2022/	2023	2024	2025
Automatyk	Automatyk	Automatyk	Automatyk
Betoniarz-zbrojarz	Betoniarz-zbrojarz	Betoniarz-zbrojarz	Betoniarz-zbrojarz
Cieśla	Cieśla	Cieśla	Cieśla
Dekarz	Dekarz	Dekarz	Dekarz
Elektromechanik	Elektromechanik	Elektromechanik	Elektromechanik
Elektryk	Elektryk	Elektryk	Elektryk
Kierowca mechanik	Kierowca mechanik	Kierowca mechanik	Kierowca mechanik
Mechanik-monter maszyn i urządzeń	Mechanik-monter maszyn i urządzeń	Mechanik-monter maszyn i urządzeń	Mechanik-monter maszyn i urządzeń
Mechatronik	Mechatronik	Mechatronik	Mechatronik
	Monter izolacji przemysłowych	Monter izolacji przemysłowych	Monter izolacji przemysłowych
Monter konstrukcji budowlanych	Monter konstrukcji budowlanych	Monter konstrukcji budowlanych	Monter konstrukcji budowlanych
Monter nawierzchni kolejowej	Monter nawierzchni kolejowej	Monter nawierzchni kolejowej	Monter nawierzchni kolejowej
Monter stolarki budowlanej	Monter stolarki budowlanej	Monter stolarki budowlanej	Monter stolarki budowlanej
Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych	Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych	Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych	Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych
Operator maszyn i urządzeń do robót ziemnych i drogowych	Operator maszyn i urządzeń do robót ziemnych i drogowych	Operator maszyn i urządzeń do robót ziemnych i drogowych	Operator maszyn i urządzeń do robót ziemnych i drogowych
	Operator maszyn i urządzeń w gospodarce odpadami	Operator maszyn i urządzeń w gospodarce odpadami	Operator maszyn i urządzeń w gospodarce odpadami
Operator obrabiarek skrawających	Operator obrabiarek skrawających	Operator obrabiarek skrawających	Operator obrabiarek skrawających
			Opiekun osoby starszej
			Opiekun w domu pomocy społecznej
Ślusarz			
Technik automatyk	Technik automatyk	Technik automatyk	Technik automatyk
Technik automatyk sterowania ruchem kolejowym	Technik automatyk sterowania ruchem kolejowym	Technik automatyk sterowania ruchem kolejowym	Technik automatyk sterowania ruchem kolejowym
Technik budowy dróg	Technik budowy dróg	Technik budowy dróg	Technik budowy dróg
Technik dekarstwa	Technik dekarstwa	Technik dekarstwa	Technik dekarstwa
Technik elektroenergetyk transportu szynowego	Technik elektroenergetyk transportu szynowego	Technik elektroenergetyk transportu szynowego	Technik elektroenergetyk transportu szynowego
		Technik elektromobilności	Technik elektromobilności
Technik elektryk	Technik elektryk	Technik elektryk	Technik elektryk
Technik energetyk	Technik energetyk	Technik energetyk	Technik energetyk

	Technik gospodarki odpadami	Technik gospodarki odpadami	Technik gospodarki odpadami
	Technik izolacji przemysłowych	Technik izolacji przemysłowych	Technik izolacji przemysłowych
Technik mechanik	Technik mechanik	Technik mechanik	Technik mechanik
Technik mechatronik	Technik mechatronik	Technik mechatronik	Technik mechatronik
Technik montażu i automatyki stolarki budowlanej	Technik montażu i automatyki stolarki budowlanej	Technik montażu i automatyki stolarki budowlanej	Technik montażu i automatyki stolarki budowlanej
Technik programista	Technik programista	Technik programista	
Technik robotyk	Technik robotyk	Technik robotyk	Technik robotyk
Technik spawalnictwa	Technik spawalnictwa	Technik spawalnictwa	Technik spawalnictwa
Technik transportu kolejowego	Technik transportu kolejowego	Technik transportu kolejowego	Technik transportu kolejowego

Źródło: opracowanie własne na podstawie obwieszczeń Ministra Edukacji w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy w latach 2022, 2023, 2024, 2025.

Porównując dane przedstawione na Wykresie 1 (najczęściej wybierane kierunki kształcenia) i dane zawarte w Tabeli 2 można jednak zauważyć, że preferencje osób uczących się w małym stopniu pokrywają się z zapotrzebowaniem na zawody na poziomie krajowym, w szczególności w przypadku kobiet. Jednocześnie trzeba mieć na uwadze, że inne analizy o charakterze prognostycznym (np. *Barometr Zawodów*⁵) wskazują z kolei na zapotrzebowanie w takich zawodach, jak np. kucharz – więc w tym kontekście popularność tego kierunku kształcenia wydaje się uzasadniona.

Komplementarnym wobec *Prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego* narzędziem wspierającym politykę kształcenia zawodowego jest monitoring karier absolwentów szkół ponadpodstawowych, realizowany przez IBE-PIB jako zadanie publiczne ministra właściwego do spraw oświaty. O ile *Prognoz* wskazuje przewidywane zapotrzebowanie na pracowników w poszczególnych zawodach, o tyle monitoring dostarcza informacji zwrotnej o faktycznej sytuacji absolwentów na rynku pracy, w tym o zatrudnieniu, kontynuowaniu nauki, bezrobociu oraz wynagrodzeniach (w przekroju zawodów, typów szkół, branż i terytoriów). System został uruchomiony w 2021 r. na podstawie art. 26b ustawy – *Prawo oświatowe* (dodanego ustawą z dnia 25 lutego 2021 r. o zmianie ustawy – *Prawo oświatowe* oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2021 poz. 619)), w oparciu o rozwiązania prawne, metodologiczne i informatyczne wypracowane w projektach współfinansowanych ze środków europejskich, w szczególności w projekcie „*Monitorowanie losów absolwentów szkół zawodowych – edycja II (2019–2023)*”. Monitoring jest realizowany corocznie i obejmuje pełne roczniki absolwentów szkół ponadpodstawowych, których sytuacja analizowana jest po roku, dwóch, pięciu, a po zmianach ustawowych także siedmiu latach od ukończenia szkoły, z wykorzystaniem danych administracyjnych z SIO, Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych (OKE), Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS), systemu POL-on⁶ oraz po rozszerzeniu zakresu danych w 2025 roku, również Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS). Wyniki publikowane są w raportach ogólnopolskich, szkolnych, wojewódzkich i branżowych oraz w formie analiz eksperckich, a od końca 2023 r. system jest rozwijany w projekcie FERS „*Rozwój systemu monitoringu karier absolwentów i absolwentek szkół ponadpodstawowych*”. Dzięki temu monitoring stopniowo przechodzi od cyklicznego raportowania do interaktywnego systemu analitycznego, obejmującego dashboardy dostosowane do potrzeb różnych grup użytkowników, w tym MEN, jednostek samorządu terytorialnego, szkół i innych interesariuszy. Planowane w 2026 r. zmiany prawne mają umożliwić objęcie monitoringiem osób przedwcześnie przerywających edukację, wychowanków pieczy zastępczej oraz uczestników Ochotniczych Hufców

⁵ <https://barometrzwodow.pl/>

⁶ System informatyczny gromadzący dane na temat nauki i szkolnictwa wyższego w Polsce.

Pracy (OHP). Przygotowano również rozwiązania prawne, które umożliwią bezpieczne wykorzystanie danych z monitoringu na potrzeby ewaluacji polityk publicznych oraz prowadzenie badań naukowych.

Zmiany w kontekście krajowym systemu kształcenia i szkolenia zawodowego

Zmiany wprowadzone w okresie obowiązywania niniejszego *Planu*, tj. w latach 2022-2025, w systemie kształcenia i szkolenia zawodowego obejmują przede wszystkim rozwiązania służące dostosowaniu systemu do wspomnianego zapotrzebowania na umiejętności na rynku pracy oraz stanowią odpowiedź na realne potrzeby środowisk zawodowych wynikające z identyfikowanych braków wykwalifikowanej kadry średniego szczebla.

- Przegląd podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego.

Celem przeglądu jest dostosowanie oferty kształcenia do potrzeb rynku pracy z uwzględnieniem zmian technologicznych wynikających z transformacji cyfrowej i zielonej gospodarki. Zadanie to jest realizowane w ramach projektu zatytułowanego *„Porozumienie branżowe na rzecz kształcenia i szkolenia zawodowego. Zwiększenie udziału przedstawicieli branż w rozwoju kształcenia zawodowego i uczenia się w miejscu pracy”* w ramach *Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027(FERS)*. W ramach projektu analizowane są a następnie modyfikowane podstawy programowe kształcenia w zawodach, w których nastąpiły zmiany technologiczne wynikające z automatyzacji przemysłu i transformacji cyfrowej. Zmodyfikowane podstawy programowe uwzględniają treści nauczania w zakresie na ochrony środowiska naturalnego, w tym działań na rzecz klimatu wynikających z transformacji energetycznej i transformacji cyfrowej. Ponadto we współpracy ze specjalistami z przemysłu oraz resortów właściwych dla poszczególnych dziedzin gospodarki wprowadzane są nowe zawody, które rozszerzają ofertę edukacyjną w zakresie kształcenia zawodowego oraz odpowiadają na potrzeby zmieniającej się gospodarki kraju i ochrony klimatu.

- Wojewódzkie Zespoły Koordynacji do spraw polityki umiejętności

Od 2023 r. trwała realizacja pilotażu polegającego na przetestowaniu nowego mechanizmu koordynacji regionalnej w obszarze polityki umiejętności – Wojewódzkich Zespołów Koordynacji. W ramach wartego 344 mln zł projektu *„Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych”* w inwestycji A3.1.1 pn. *„Wsparcie rozwoju nowoczesnego szkolenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie”* Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) powstało 16 pilotażowych Wojewódzkich Zespołów Koordynacji ds. uczenia się przez całe życie (WZK). W skład zespołów wchodzi przedstawiciele kluczowych interesariuszy procesów rozwoju umiejętności w ramach 5 filarów: oświaty, rynku pracy i gospodarki, zarządzania strategicznego, funduszy europejskich, dialogu społecznego.

Ww. inwestycja KPO służyła m.in. przetestowaniu rozwiązań na potrzeby systemowego uregulowania mechanizmów koordynacji regionalnej w zakresie polityki umiejętności, będącego jednocześnie kamieniem milowym KPO dla reformy A3.1. *„Kadry dla nowoczesnej gospodarki: poprawa dopasowania umiejętności i kwalifikacji do wymogów rynku pracy”*. W 2025 r. sfinalizowano prace nad projektem ustawy o wojewódzkich zespołach koordynacji, który został w dniu 27 lutego 2026 r. uchwalony przez Sejm. Ustawa z dnia 27 lutego 2026 r. o wojewódzkich zespołach koordynacji do spraw polityki umiejętności (Dz.U. 2026 poz. 451) została opublikowana dnia 2 kwietnia 2026 r., a dnia 3 kwietnia weszła w życie część przepisów umożliwiającą powołanie nowych WZK, tak by było możliwe uruchomienie ich działalności w oparciu o przepisy ustawy z dniem 1 lipca 2026 r., tj. dniem wejścia w życie całości ustawy (pilotażowe WZK w ramach wspomnianej powyżej inwestycji A3.1.1. KPO funkcjonowały do 30 czerwca 2026 r.). Ustawa określa obowiązki regionów w odniesieniu do polityki w zakresie umiejętności oraz mandat prawny dla WZK - organów opiniodawczo-doradczych zarządów województw utworzonych w celu wspierania realizacji zadań województwa na rzecz rozwoju umiejętności mieszkańców i promowania idei uczenia się przez całe życie, w tym kształcenia i szkolenia zawodowego. Przepisy ustawy zapewnią stabilne miejsce WZK w systemie edukacji oraz finansowanie działań na rzecz koordynacji

polityki umiejętności w województwach, poprzez zagwarantowanie finansowania z budżetu państwa. Istotny wpływ na zakres zadań WZK przewidzianych projektem ustawy miały prekonsultacje z przedstawicielami obecnie działających, pilotażowych WZK, powołanych przez zarządy wszystkich województw w ramach projektów realizowanych w zakresie ww. inwestycji A3.1.1. KPO.

Ważnym zadaniem WZK będzie wydawanie opinii i rekomendacji w zakresie dostosowania umiejętności i oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy, które będą miały realne przełożenie na decyzje podejmowane przez jednostki systemu oświaty. Ponadto, WZK przejmą dotychczasowe zadanie wojewódzkich rad rynku pracy polegające na wydawaniu opinii o zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy. Opinia WZK dotycząca zasadności kształcenia będzie załączana – podobnie jak przed wejściem w życie nowych przepisów – do wniosków o uruchomienie kształcenia w danym zawodzie, prowadzenia eksperymentu pedagogicznego w szkole lub placówce dotyczącego zawodu nieokreślonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego albo klasyfikacji zawodów szkolnictwa artystycznego, uzyskania wpisu do ewidencji niepublicznych szkół prowadzących kształcenie zawodowe lub uznania szkoły za eksperymentalną w przypadku eksperymentu dotyczącego zawodu nieokreślonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego.

- Zwiększenie zaangażowania pracodawców w proces kształcenia zawodowego.

MEN uruchomiło projekt zatytułowany *„Porozumienie branżowe na rzecz kształcenia i szkolenia zawodowego. Zwiększenie udziału przedstawicieli branż w rozwoju kształcenia zawodowego i uczenia się w miejscu pracy”*, współfinansowany przez Europejski Fundusz Społeczny Plus. Projekt ten jest realizowany w latach 2024–2027. Projekt obejmuje cztery główne zadania: prowadzenie dialogu z branżami w sprawie poprawy systemu kształcenia zawodowego i rozwoju umiejętności w miejscu pracy, wzmocnienie udziału przedstawicieli branż w poprawie systemu kształcenia zawodowego i rozwoju umiejętności w miejscu pracy, promowanie współpracy między pracodawcami a szkołami, opracowanie propozycji rozwiązań organizacyjnych i prawnych dotyczących rekrutacji specjalistów z rynku pracy do pracy w szkolnictwie zawodowym. Zaproszono do współpracy ponad 300 różnych organizacji branżowych, z którymi dialog prowadzony jest w ramach cotygodniowych spotkań branżowych poświęconych kształceniu zawodowemu. W latach 2024/2025 zorganizowano 32 spotkania sektorowe. Na rok 2026 zaplanowano kolejne 22 spotkania. Od 2022 r. wprowadzono 11 nowych zawodów, co oznacza, że w roku 2025 kształcenie zawodowe prowadzone już było w 239 zawodach. Dla nowych zawodów zostały opracowane podstawy programowe, a także wprowadzone zostały zmiany w podstawach programowych istniejących zawodów, m.in. pod kątem dostosowania kształcenia zawodowego do zmian technologicznych wynikających z automatyzacji procesów i zielonej gospodarki.

- Rozwój Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji

Rozwijana była oferta kwalifikacji ujętych w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (ZSK). Do ZSK włączono ponad dwieście kwalifikacji spoza systemów oświaty i szkolnictwa wyższego – wolnorynkowych, sektorowych, rzemieślniczych i uregulowanych, a także wsparto opis ponad sześciuset kwalifikacji rynkowych, wolnorynkowych oraz sektorowych. W 2025 r. w stosunku do roku 2024 nastąpił ponad dwukrotny wzrost liczby wydanych certyfikatów kwalifikacji wolnorynkowych – z ok. 15 000 do ok. 32 000 certyfikatów.

- Rozwój infrastruktury instytucjonalnej kształcenia zawodowego

Nastąpił także rozwój infrastruktury instytucjonalnej – ustawą z dnia 30 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy – *Prawo oświatowe* oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2005), do systemu oświaty zostały wprowadzone branżowe centra umiejętności jako nowy rodzaj zaawansowanej technologicznie placówki kształcenia, szkolenia i egzaminowania w danej dziedzinie zawodowej. Inicjatywa realizowana była w ramach działania pn. „Utworzenie i wsparcie funkcjonowania 120 Branżowych Centrów Umiejętności (BCU), realizujących koncepcję Centrów Doskonałości Zawodowej (CoVEs)”, stanowiącego realizację kamieni milowych (nr A41G i A42G) dla reformy pn. A3.1 *Kadry dla nowoczesnej gospodarki – poprawa dopasowania umiejętności i kwalifikacji do wymogów rynku pracy w związku z wdrażaniem nowych*

technologii w gospodarce oraz zieloną i cyfrową transformacją, oraz inwestycji A.3.1.1. Wsparcie rozwoju nowoczesnego kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, ujętej w KPO.

Branżowe centrum umiejętności (BCU) jest nową publiczną lub niepubliczną jednostką systemu oświaty (zaawansowaną technologicznie placówką kształcenia, szkolenia i egzaminowania), o zasięgu ogólnopolskim, wykraczającą poza dotychczasowe tradycyjne modele kształcenia, szkolenia i doskonalenia zawodowego, prowadzącą działalność w zakresie jednej z dziedzin zawodowych właściwych dla danej branży oraz prowadzącą działalność:

1. edukacyjno-szkoleniową,
2. wspierającą współpracę szkół, placówek i uczelni z pracodawcami,
3. innowacyjno-rozwojową upowszechniającą wiedzę i nowe technologie oraz transformację ekologiczną i cyfrową,
4. wspierającą realizację doradztwa zawodowego dla uczniów i aktywizację zawodową studentów, doktorantów i absolwentów studiów.

Unikatowy charakter BCU wynika z jednej strony z silnego wyspecjalizowania w danej dziedzinie zawodowej, a z drugiej strony – ze struktury organizacyjnej centrum, którego działalność jest nierozdzielnie związana z ogólnopolską organizacją branżową właściwą dla tej dziedziny zawodowej.

Prowadzenie BCU jest zadaniem własnym powiatu.

Organem prowadzącym BCU mogą być:

1. jednostki samorządu terytorialnego,
2. osoby fizyczne lub osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego, w tym organizacje branżowe właściwe dla danej dziedziny zawodowej,
3. ministrowie właściwi dla zawodów szkolnictwa branżowego.

Założenie i prowadzenie zarówno publicznego jak i niepublicznego BCU jest możliwe wyłącznie po nawiązaniu porozumienia między jego organem prowadzącym a organizacją branżową właściwą dla danej dziedziny zawodowej (porozumienie nie jest wymagane, jeżeli organem prowadzącym BCU jest organizacja branżowa właściwa dla danej dziedziny zawodowej).

Przez organizacje branżowe właściwe dla danej dziedziny zawodowej rozumie się te, które spełniają łącznie następujące warunki:

1. mają ogólnopolski zasięg,
2. prowadzą zorganizowaną działalność statusową w jednej dziedzinie,
3. działają na podstawie jednej z poniższych ustaw:
 - a. ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz.U. z 1991 r. Nr 55, poz. 235, ze zm.; tekst jedn.: Dz.U. z 2025 r. poz. 423),
 - b. ustawy z dnia 30 maja 1989 r. o izbach gospodarczych (Dz.U. z 1989 r. Nr 35, poz. 195, ze zm.; tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 579),
 - c. ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (Dz.U. z 1989 r. Nr 17, poz. 92, ze zm.; tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 2159),
 - d. ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (Dz.U. z 1989 r. Nr 20, poz. 104, ze zm.; tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 2261),
 - e. przepisów regulujących funkcjonowanie samorządu zawodowego, w tym samorządu zawodu zaufania publicznego oraz samorządu zawodu służby publicznej.

W każdym BCU obowiązkowo działa Rada BCU, w skład której wchodzi przedstawiciele:

1. organizacji branżowych właściwych dla danej dziedziny zawodowej,
2. pracodawców, w tym z sektora małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP),

3. regionalnych i lokalnych organów samorządu (powiatowej i wojewódzkiej rady rynku pracy),
4. organu prowadzącego placówkę,
5. nauczycieli i innych osób prowadzących zajęcia w BCU.

Oferta edukacyjno-szkoleniowa BCU skierowana jest do szerokiego grona odbiorców, w szczególności do uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe, studentów, doktorantów, nauczycieli, nauczycieli akademickich, pracowników branż i innych osób dorosłych, w tym osób planujących przekwalifikowanie.

Kluczowym elementem oferty kształcenia i doskonalenia zawodowego BCU jest nowa, specjalnie zaprojektowana dla BCU, forma pozaszkolna kształcenia ustawicznego, w postaci branżowego szkolenia zawodowego, rozumianego jako specjalistyczne szkolenie w zakresie jednej dziedziny zawodowej, przydatne do wykonywania zawodu oraz kształtujące umiejętności cyfrowe i umiejętności związane z transformacją ekologiczną. Z oferty szkoleń w tym zakresie mogą korzystać zarówno uczniowie i studenci, jak i pracownicy branży.

Ponadto BCU prowadzi turnusy doksztalcania teoretycznego młodocianych pracowników. Zaangażowanie organizacji branżowych w organizację takich turnusów pozwala poszerzyć katalog miejsc, w których takie turnusy są prowadzone, szczególnie w przypadkach tzw. zawodów unikatowych oraz włącza pracodawców w ich prowadzenie.

BCU prowadzi również inne kursy umożliwiające uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub zmianę kwalifikacji zawodowych, w tym kursy przygotowujące do nabywania adekwatnych do potrzeb danej branży kwalifikacji sektorowych, firmowane przez organizację branżową właściwą dla danej dziedziny zawodowej.

W BCU jako jedynej placówce systemu oświaty są prowadzone szkolenia branżowe dla nauczycieli teoretycznych przedmiotów zawodowych i nauczycieli praktycznej nauki zawodu.

W ramach działalności edukacyjno-szkoleniowej BCU realizują zadania związane z przekwalifikowywaniem się oraz podnoszeniem kwalifikacji przez osoby dorosłe, a także rozwojem kompetencji ekologicznych i cyfrowych - wszystkie prowadzone w ramach BCU kursy i szkolenia obowiązkowo zawierają komponent ekologiczny oraz cyfrowy.

Oferta edukacyjno-szkoleniowa BCU uzupełnia zatem ofertę kształcenia i szkolenia zawodowego w systemie oświaty oraz systemie szkolnictwa wyższego i nauki, a także wspiera proces uczenia się przez całe życie zgodnie z ideą Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030.

Ponadto zadaniem BCU jest prowadzenie działań integrujących edukację z biznesem, a także działań innowacyjnych, rozwojowych, doradczych i promocyjnych. W odróżnieniu od już istniejących placówek kształcenia ustawicznego i centrów kształcenia zawodowego, umożliwiających uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub zmianę kwalifikacji zawodowych, działalność BCU jest ukierunkowana na wspieranie współpracy szkół, placówek i uczelni z pracodawcami, zwiększanie transferu wiedzy i nowych technologii do szkół, placówek i uczelni, w tym upowszechnianie transformacji ekologicznej i cyfrowej oraz wspieranie szkół, placówek i uczelni w realizacji doradztwa zawodowego, w zakresie danej dziedziny zawodowej.

W ramach działalności innowacyjno-rozwojowej w BCU prowadzone są działania obejmujące zwiększanie transferu wiedzy i nowych technologii do edukacji, upowszechnianie innowacji, wyników badań i analiz oraz transformacji cyfrowej w danej dziedzinie.

Działalność doradczo-promocyjna BCU koncentruje się na wspieraniu doradztwa edukacyjno-zawodowego adresowanego m.in. do osób dorosłych, w celu lepszego ukierunkowania na potrzeby rynku pracy, korzystania z różnych form uczenia się, promocji korzyści z uczenia się przez całe życie, a także zwiększenia udziału osób dorosłych w edukacji.

Publiczne i niepubliczne BCU, jako placówki oświatowe, podlegają nadzorowi pedagogicznemu, sprawowanemu przez kuratora oświaty.

Do końca 2025 r. w ramach inwestycji Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności pn. A3.1.1 „Wsparcie rozwoju nowoczesnego szkolenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie” działalność rozpoczęło łącznie 118 branżowych centrów umiejętności (BCU). W 2025 r. otworzono 96 BCU⁷.

III. Podsumowanie realizacji Planu i główne wnioski

III.1. Realizacja wskaźników określonych w Zaleceniu Rady z dnia 24 listopada 2020 r. w sprawie kształcenia i szkolenia zawodowego na rzecz zrównoważonej konkurencyjności, sprawiedliwości społecznej i odporności

Zalecenie Rady z dnia 24 listopada 2020 r. w sprawie kształcenia i szkolenia zawodowego na rzecz zrównoważonej konkurencyjności, sprawiedliwości społecznej i odporności wskazuje cele ilościowe do osiągnięcia do 2025 r. w obszarze kształcenia i szkolenia oraz polityki społecznej i polityki zatrudnienia. Poniższa tabela przedstawia poziom tych wskaźników w Polsce.

Tabela 3. Wskaźniki monitoringowe określone w Zaleceniu Rady.

Wskaźnik	2021 r.		Osiągnięta wartość na koniec 2024 ⁸ r.		Zakładana wartość na koniec 2025 r.	
	Polska	UE	Polska	UE	Polska	UE
Odsetek zatrudnionych absolwentów kształcenia i szkolenia zawodowego (dotyczy osób w wieku 20-34 lata, które zakończyły kształcenie i szkolenie zawodowe 1-3 lata temu)	75,8%	76,0%	75,4%	80,0%	77%	82%
Odsetek niedawnych absolwentów kształcenia i szkolenia zawodowego korzystających z możliwości uczenia się w rzeczywistych warunkach pracy w trakcie szkolenia i kształcenia zawodowego (dotyczy osób jak wyżej)	bd	60,3%	62,0% ⁹	65,2%	co najmniej 60%	co najmniej 60%
Odsetek osób uczących się w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego korzystających z mobilności edukacyjnej za granicą (mierzony jako odsetek mobilnych osób uczących się w danym roku kalendarzowym w stosunku do wszystkich absolwentów kształcenia i szkolenia zawodowego w tym samym roku)	3%	2,1%	bd	5,3% (2023) ¹⁰	4%	8%

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Planu działań w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego na lata 2022-2025, Zalecenia Rady z dnia 24 listopada 2020 r. w sprawie kształcenia i szkolenia zawodowego na rzecz

⁷ W 2026 r. sieć uzupełniono o kolejne BCU. Wg stanu na czerwiec 2026 r. ogólnopolską sieć branżowych centrów umiejętności na lata 2023-2028 tworzyło 121 BCU.

⁸ Dane za rok 2025 będą dostępne w lipcu 2026 r. (https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Employment_rates_of_recent_graduates).

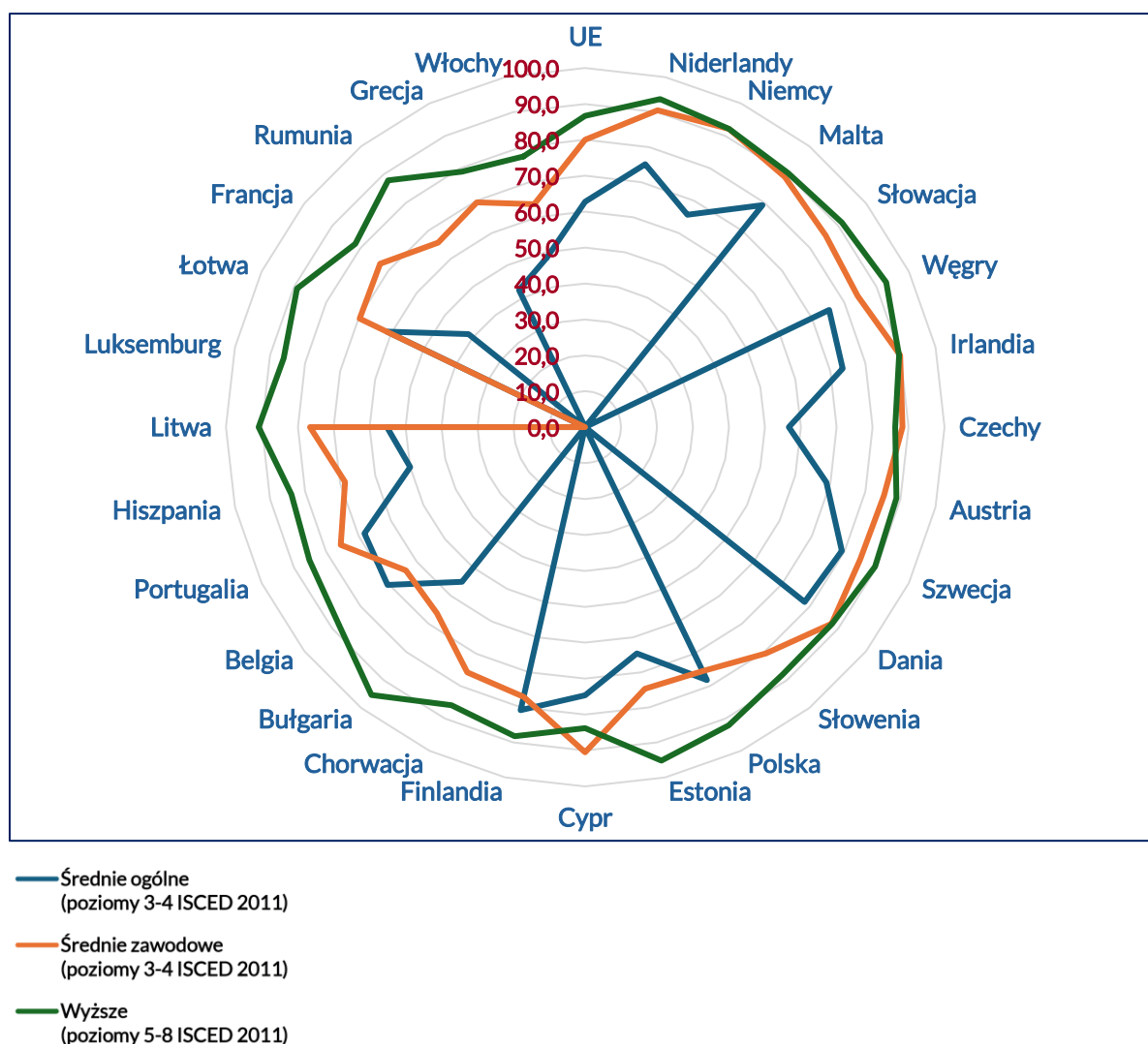
⁹ <https://op.europa.eu/webpub/eac/education-and-training-monitor/en/comparative-report/chapter-5.html>

¹⁰ Ze względu na przejście na nowy program Erasmus+ dane na rok 2023 mają charakter tymczasowy.

Według danych za 2024 r. wskaźnik zatrudnienia absolwentów w wieku 20–34 lat w UE wyniósł 82,3%. Wskaźnik ten wahał się od 69,6% we Włoszech do 91,6% w Niderlandach. Wskaźnik zatrudnienia absolwentów szkół zawodowych średniego szczebla w UE wynosił 80,0% (od 63,7% we Włoszech do 92,2% w Niemczech). W większości krajów UE niedawni absolwenci z wykształceniem zawodowym średnim II stopnia lub policealnym (średni poziom wykształcenia zawodowego) odnotowali wyższe wskaźniki zatrudnienia niż osoby z wykształceniem ogólnym średnim II stopnia lub policealnym (średni poziom wykształcenia ogólnego). W Polsce relacja ta jest odwrotna – wskaźnik zatrudnienia w przypadku absolwentów z wykształceniem ogólnym średnim II stopnia lub policealnym wyniósł w 2024 r. 78,1% wobec 75,4% dla absolwentów z wykształceniem zawodowym średnim II stopnia lub policealnym.

Najwyższe wskaźniki zatrudnienia w 2024 r. w UE odnotowano wśród osób z wykształceniem wyższym (w Polsce było to 92,1% - szósty wynik w UE).

Wykres 3. Odsetek zatrudnionych absolwentów wg poziomu wykształcenia (dotyczy osób w wieku 20-34 lata, które zakończyły kształcenie 1-3 lata temu)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Eurostat.

Niższy niż przeciętnie w Unii Europejskiej wskaźnik zatrudnienia absolwentów szkół sprofilowanych zawodowo był przyczyną podjęcia dogłębnej analizy obejmującej poszczególne zawody. Analiza losów zawodowych absolwentów szkół ponadpodstawowych obejmuje te z nich, w których było co najmniej 50 absolwentów. Dane dotyczą absolwentów z 2023 r., a ich sytuację przedstawiono według stanu na grudzień 2024 r., czyli około półtora roku po ukończeniu szkoły. Jest to moment, w którym ścieżki edukacyjne i zawodowe zaczynają się stabilizować.

- **Branżowe szkoły I stopnia.** Szczególnego wsparcia wymagają absolwenci zawodów pomocniczych: pracownik pomocniczy obsługi hotelowej oraz pracownik pomocniczy gastronomii. Bliższej analizy wymagają również zawody, w których niskiemu zatrudnieniu towarzyszy podwyższone bezrobocie, przede wszystkim: krawiec, drukarz offsetowy, kucharz, fryzjer i sprzedawca. Oprócz doradztwa zawodowego warto analizować lokalną ofertę kształcenia i skalę naboru w regionach, w których absolwenci tych zawodów są szczególnie narażeni na bezrobocie.
- **Branżowe szkoły II stopnia.** Sygnał problemu dotyczy przede wszystkim dwóch kierunków związanych z gastronomią i przetwórstwem żywności: technik technologii żywności oraz technik żywienia i usług gastronomicznych. Ze względu na niewielką liczbę absolwentów branżowych szkół II stopnia wyniki te wymagają jednak potwierdzenia w kolejnych rocznikach.
- **Technika.** Niski poziom zatrudnienia najczęściej wynika z kontynuowania nauki albo niepełnej obserwacji zatrudnienia (zawody rolnicze lub związane z transportem morskim i śródlądowym). Bliższej analizy wymagają jednak zawody, w których stosunkowo niskiemu zatrudnieniu towarzyszy podwyższone bezrobocie: technik budownictwa, technik robót wykończeniowych w budownictwie, technik usług fryzjerskich, technik żywienia i usług gastronomicznych oraz technik handlowiec.
- **Szkoły policealne.** Problemem nie jest przede wszystkim wysokie bezrobocie, lecz duża grupa absolwentów niewidocznych w rejestrach. Szczegółowej analizy wymagają zwłaszcza zawody opiekuńcze: opiekun w domu pomocy społecznej i asystent osoby niepełnosprawnej, a także technik dentystyczny. Osobno warto obserwować technika archiwistę, ponieważ w tym zawodzie niskiemu poziomowi zatrudnienia towarzyszy najwyższy w tej grupie odsetek bezrobotnych.

Branżowe szkoły I stopnia

Najtrudniejszą sytuację obserwujemy w zawodach pomocniczych. Wśród absolwentów zawodu pracownik pomocniczy obsługi hotelowej pracowało 18%, a 11% było zarejestrowanych jako bezrobotni. W przypadku pracownika pomocniczego gastronomii zatrudnionych było 22%, a bezrobotnych prawie 15%.

Zawody pomocnicze są przeznaczone dla osób z lekką niepełnosprawnością intelektualną. Ich trudna sytuacja na rynku pracy wynika nie tylko ze sposobu kształcenia, lecz również z ograniczonej dostępności odpowiednich miejsc pracy. Istotną rolę mogą odgrywać zatrudnienie wspomagane, praca subsydiowana, refundacja części kosztów wynagrodzenia, wsparcie trenera pracy oraz współpraca szkół z pracodawcami. Sytuację poszczególnych zawodów i szkół należy jednak analizować indywidualnie.

Drugą grupą o niskim poziomie rejestrowanego zatrudnienia są zawody rolnicze. W przypadku ogrodnika i rolnika pracowało około 28% absolwentów, a w zawodzie mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych: 49%. Jednocześnie odsetek osób, o których brakowało informacji w rejestrach, wynosił odpowiednio 38%, 43% i 27%. Wyniki te są w dużej mierze konsekwencją nieuwzględniania w analizowanym okresie danych KRUS. Absolwenci zawodów rolniczych częściej podejmują pracę w gospodarstwach rolnych i nie są widoczni w danych ZUS. Ostatnie zmiany prawne wdrożone przez MEN pozwolą od 2026 r. wykorzystywać również dane o ubezpieczeniu rolników. Można oczekiwać, że pokażą one wyższy rzeczywisty poziom aktywności zawodowej absolwentów tych kierunków.

Odrębną grupę stanowią zawody, w których niskiemu zatrudnieniu towarzyszy wysoki udział absolwentów kontynuujących naukę. W przypadku operatora procesów introligatorskich 37% absolwentów wyłącznie się uczyło, a 29% pracowało. Wśród fotografów 42% kontynuowało naukę, a 35% pracowało. Podobnie wygląda zawód pracownik obsługi hotelowej, w którym pracowało 42%

absolwentów, ale uczyło się 38%, przy czym bezrobocie wynosiło 4,5%. Niski poziom zatrudnienia nie musi tu oznaczać trudności na rynku pracy, lecz może wynikać z odłożenia momentu wejścia do zatrudnienia.

Największej uwagi wymagają zawody, w których odsetek pracujących pozostaje poniżej 50%, a jednocześnie widoczny jest podwyższony poziom bezrobocia. Dotyczy to między innymi krawców: 38% pracujących i ponad 9% bezrobotnych, drukarzy offsetowych: 40% pracujących i zbliżony poziom bezrobocia, fryzjerów: 46% pracujących i 10% bezrobotnych oraz sprzedawców: 49% pracujących i niemal 13% bezrobotnych.

Do tej grupy należą również zawody gastronomiczne. Wśród kucharzy pracowało 42% absolwentów, a ponad 11% było bezrobotnych. Wysoki udział osób niewidocznych w rejestrach, w przypadku krawców i kucharzy ponad jedna piąta absolwentów, może częściowo wynikać z pracy nierejestrowanej, sezonowej albo podejmowanej za granicą. Nie wyjaśnia to jednak całego problemu.

Tabela 4. Sytuacja absolwentów branżowych szkół I stopnia z 2023 r. 18 miesięcy po zakończeniu nauki (grudzień 2024).

Zawód	Liczba absolwentów	Tylko nauka	Nauka i praca	Tylko praca	Bezrobocie	Brak danych o aktywności	Odsetek pracujących
Pracownik pomocniczy obsługi hotelowej	407	30,0%	2,2%	16,0%	11,1%	40,8%	18,2%
Pracownik pomocniczy gastronomii	169	24,9%	4,7%	17,2%	14,8%	38,5%	21,9%
Ogrodnik	190	24,7%	5,3%	22,6%	8,9%	38,4%	27,9%
Rolnik	225	22,7%	6,7%	21,3%	6,7%	42,7%	28,0%
Operator procesów introligatorskich	59	37,3%	1,7%	27,1%	6,8%	27,1%	28,8%
Fotograf	344	41,6%	11,0%	24,4%	7,8%	15,1%	35,5%
Krawiec	159	31,4%	10,1%	27,7%	9,4%	21,4%	37,7%
Drukarz offsetowy	52	32,7%	15,4%	25,0%	9,6%	17,3%	40,4%
Kucharz	5 986	24,1%	8,3%	33,5%	11,3%	22,7%	41,8%
Pracownik obsługi hotelowej	112	38,4%	3,6%	38,4%	4,5%	15,2%	42,0%
Cukiernik	2 387	24,9%	10,9%	34,0%	10,9%	19,3%	45,0%
Fryzjer	6 070	27,3%	12,0%	34,4%	10,3%	15,9%	46,4%
Mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych	894	15,1%	7,4%	41,5%	8,8%	27,2%	48,9%
Sprzedawca	4 065	19,4%	10,9%	38,3%	12,7%	18,7%	49,2%
Monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie	2 583	15,1%	7,1%	43,4%	9,4%	24,9%	50,5%
Kelner	179	20,1%	6,1%	45,3%	8,4%	20,1%	51,4%
Magazynier-logistik	617	23,7%	16,4%	37,3%	6,2%	16,5%	53,6%
Mechatronik	290	27,6%	16,9%	36,9%	3,1%	15,5%	53,8%
Murarz-tylnik	588	9,7%	7,7%	46,4%	8,8%	27,4%	54,1%
Elektromechanik pojazdów samochodowych	1 475	20,6%	15,2%	40,1%	6,3%	17,8%	55,3%
Kierowca mechanik	925	16,1%	10,5%	46,1%	7,2%	20,1%	56,5%
Mechanik pojazdów samochodowych	8 208	13,3%	10,3%	47,2%	7,9%	21,3%	57,5%
Piekarz	474	14,1%	8,0%	51,3%	9,9%	16,7%	59,3%
Automatyk	62	17,7%	32,3%	27,4%	3,2%	19,4%	59,7%
Elektronik	147	24,5%	21,8%	38,1%	2,7%	12,9%	59,9%
Stolarz	1 890	12,3%	10,8%	49,5%	6,5%	20,9%	60,3%

Mechanik-operator maszyn do produkcji drzewnej	72	11,1%	19,4%	41,7%	8,3%	19,4%	61,1%
Monter sieci i instalacji sanitarnych	923	9,8%	11,7%	50,3%	8,9%	19,4%	62,0%
Mechanik-monter maszyn i urządzeń	381	13,1%	14,7%	47,5%	5,2%	19,4%	62,2%
Lakiernik samochodowy	384	10,9%	7,3%	54,9%	6,3%	20,6%	62,2%
Elektromechanik	337	14,8%	15,1%	47,2%	7,1%	15,7%	62,3%
Blacharz samochodowy	287	9,8%	8,7%	54,7%	8,4%	18,5%	63,4%
Elektryk	2 499	14,7%	18,0%	45,6%	5,3%	16,4%	63,5%
Ślusarz	1 347	7,8%	10,2%	54,3%	7,0%	20,6%	64,6%
Operator obrabiarek skrawających	1 046	14,1%	19,8%	45,9%	4,9%	15,4%	65,7%
Dekarz	58	5,2%	8,6%	60,3%	3,4%	22,4%	69,0%
Tapicer	363	7,7%	11,3%	57,9%	5,0%	18,2%	69,1%
Monter izolacji przemysłowych	53	3,8%	15,1%	54,7%	1,9%	24,5%	69,8%

Uwaga: uwzględniono wyłącznie zawody, w których wykształciło się minimum 50 absolwentów.

Źródło: Monitoring karier absolwentów szkół ponadpodstawowych 2025 r.

Branżowe szkoły II stopnia

W branżowych szkołach II stopnia dwa zawody wyróżniają się poziomem zatrudnienia poniżej 50% i udziałem braków danych przekraczającym 20%. Są to technik technologii żywności oraz technik żywienia i usług gastronomicznych.

Oba kierunki są związane z gastronomią i przetwórstwem żywności. Na ich wyniki może wpływać kontynuowanie nauki, ale także charakter zatrudnienia w branży – praca sezonowa, dorywcza, nierejestrowana lub podejmowana za granicą. Z uwagi na ograniczoną liczbę absolwentów branżowych szkół II stopnia wyniki należy jednak traktować ostrożnie i obserwować w kolejnych rocznikach.

Tabela 5. Sytuacja absolwentów branżowych szkół II stopnia z 2023 r. 18 miesięcy po zakończeniu nauki (grudzień 2024)

Zawód	Liczba absolwentów	Tylko nauka	Nauka i praca	Tylko praca	Bezrobocie	Brak danych o aktywności	Odsetek pracujących
Technik technologii żywności	83	25,30%	12,05%	33,73%	3,61%	25,30%	45,78%
Technik żywienia i usług gastronomicznych	200	26,50%	8,50%	38,50%	6,00%	20,50%	47,00%
Technik robót wykończeniowych w budownictwie	73	10,96%	8,22%	46,58%	12,33%	21,92%	54,79%
Technik usług fryzjerskich	183	18,03%	12,57%	48,63%	2,73%	18,03%	61,20%
Technik elektryk	88	13,64%	13,64%	50,00%	6,82%	15,91%	63,64%
Technik pojazdów samochodowych	375	8,00%	8,27%	58,13%	4,27%	21,33%	66,40%
Technik mechanik	149	6,71%	8,05%	69,13%	2,01%	14,09%	77,18%

Uwaga: uwzględniono wyłącznie zawody, w których wykształciło się minimum 50 absolwentów.

Źródło: Monitoring karier absolwentów szkół ponadpodstawowych 2025 r.

Technika

W technikach nie występują zawody pomocnicze, natomiast odrębną grupę stanowią zawody związane z transportem morskim i śródlądowym. Ich absolwenci często podejmują pracę u zagranicznych armatorów i nie są widoczni w rejestrach ZUS.

Wśród techników nawigatorów morskich pracowało 25% absolwentów, a 57% koncentrowało się wyłącznie na nauce. W przypadku techników żeglugi śródlądowej pracowało 28%, a 37% kontynuowało naukę. Niski rejestrowany poziom zatrudnienia nie powinien być więc automatycznie uznawany za słabą sytuację zawodową tej grupy.

Podobnie jak w branżowych szkołach I stopnia, niski poziom zatrudnienia i wysoki udział braków danych w zawodach rolniczych wynika z nieuwzględniania danych KRUS. Dotyczy to technika rolnika, technika ogrodnika i technika agrobiznesu. W zawodach tych pracowało od 34% do 36% absolwentów, a w przypadku części z nich brak danych obejmował ponad jedną trzecią grupy.

W większości zawodów o najniższym poziomie zatrudnienia głównym mechanizmem jest jednak kontynuowanie nauki na studiach. Dotyczy to między innymi technika programisty, gdzie 63% absolwentów wyłącznie się uczyło, a 28% pracowało. Podobny układ występuje wśród techników renowacji elementów architektury, techników ortopedów, analityków i teleinformatyków. Niski poziom zatrudnienia nie jest tu sygnałem niepowodzenia, lecz efektem dalszego kształcenia.

Istnieje jednak grupa zawodów, w których zatrudnienie pozostaje nieco poniżej 50%, absolwenci rzadziej koncentrują się wyłącznie na nauce, a jednocześnie widoczny jest podwyższony poziom bezrobocia. Dotyczy to technika budownictwa: 36% wyłącznie uczących się, 47% pracujących i 4% bezrobotnych, technika usług fryzjerskich: ponad 8% bezrobotnych, technika żywienia i usług gastronomicznych: 6% bezrobotnych oraz technika handlowca: 34% wyłącznie uczących się, prawie 6% bezrobotnych i 49% pracujących.

Tabela 6. Sytuacja absolwentów techników z 2023 r. 18 miesięcy po zakończeniu nauki (grudzień 2024)

Zawód	Liczba absolwentów	Tylko nauka	Nauka i praca	Tylko praca	Bezrobocie	Brak danych o aktywności	Odsetek pracujących
Technik nawigator morski	98	57,1%	9,2%	16,3%	5,1%	12,2%	25,5%
Technik programista	1 168	62,6%	14,0%	14,4%	1,7%	7,3%	28,4%
Technik żeglugi śródlądowej	70	37,1%	8,6%	20,0%	7,1%	27,1%	28,6%
Technik renowacji elementów architektury	241	62,7%	17,8%	12,4%	1,2%	5,8%	30,3%
Technik ortopeda	105	59,0%	18,1%	13,3%	1,9%	7,6%	31,4%
Technik analityk	877	63,2%	18,0%	13,6%	1,5%	3,8%	31,6%
Technik realizacji nagrań	79	57,0%	16,5%	15,2%	1,3%	10,1%	31,6%
Technik technologii chemicznej	173	54,9%	18,5%	15,0%	3,5%	8,1%	33,5%
Technik teleinformatyk	1 100	56,7%	17,8%	16,6%	2,2%	6,6%	34,5%
Technik rolnik	954	16,7%	4,6%	30,0%	6,6%	42,1%	34,6%
Technik ogrodnik	130	26,9%	4,6%	31,5%	6,9%	30,0%	36,2%
Technik agrobiznesu	387	21,4%	9,3%	26,9%	9,3%	33,1%	36,2%
Technik rachunkowości	850	57,8%	20,9%	15,4%	1,3%	4,6%	36,4%
Technik mechanik lotniczy	298	50,0%	17,1%	19,8%	2,0%	11,1%	36,9%
Technik ochrony środowiska	299	46,5%	12,7%	24,4%	7,0%	9,4%	37,1%
Technik turystyki na obszarach wiejskich	56	35,7%	7,1%	30,4%	5,4%	21,4%	37,5%

Technik informatyk	18 929	48,9%	16,5%	21,8%	3,6%	9,2%	38,4%
Technik automatyk	648	55,6%	19,9%	19,4%	0,8%	4,3%	39,4%
Technik grafiki i poligrafii cyfrowej	2 872	46,3%	14,9%	24,8%	3,9%	10,0%	39,7%
Technik przemysłu mody	521	41,5%	13,2%	26,5%	5,8%	13,1%	39,7%
Technik weterynarii	2 062	46,3%	13,8%	26,0%	3,5%	10,4%	39,9%
Technik organizacji turystyki	3 351	44,0%	14,1%	25,8%	3,1%	13,0%	39,9%
Technik fotografii i multimediiów	2 250	43,2%	12,4%	27,7%	5,3%	11,4%	40,1%
Technik reklamy	4 030	44,6%	15,2%	25,6%	4,3%	10,3%	40,8%
Technik geodeta	1 138	50,0%	20,5%	20,5%	2,4%	6,7%	40,9%
Technik ekonomista	8 280	48,9%	22,0%	19,0%	3,0%	7,0%	41,0%
Technik hotelarstwa	5 779	37,8%	11,5%	31,0%	5,3%	14,3%	42,5%
Technik elektronik	2 142	47,5%	19,1%	23,5%	2,7%	7,2%	42,6%
Technik awionik	111	46,8%	19,8%	23,4%	0,9%	9,0%	43,2%
Technik lotniskowych służb operacyjnych	231	47,2%	18,2%	25,1%	1,3%	8,2%	43,3%
Technik architektury krajobrazu	2 026	41,0%	12,9%	30,5%	4,9%	10,7%	43,4%
Technik technologii żywności	731	36,7%	10,7%	32,8%	6,6%	13,3%	43,5%
Technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej	1 419	38,1%	14,9%	30,7%	3,0%	13,2%	45,7%
Technik mechatronik	4 679	45,2%	21,7%	24,6%	1,9%	6,6%	46,3%
Technik leśnik	678	41,4%	30,1%	16,5%	3,8%	8,1%	46,6%
Technik budownictwa	4 024	35,9%	15,8%	31,2%	4,0%	13,1%	47,0%
Technik mechanizacji rolnictwa i agrotechniki	1 504	12,6%	6,1%	41,3%	8,0%	32,0%	47,3%
Technik mechanik okrętowy	88	34,1%	17,0%	30,7%	8,0%	10,2%	47,7%
Technik hodowca koni	184	29,3%	9,2%	39,1%	8,2%	14,1%	48,4%
Technik eksploatacji portów i terminali	926	42,7%	19,2%	29,2%	2,2%	6,8%	48,4%
Technik usług fryzjerskich	2 837	30,1%	10,8%	37,7%	8,1%	13,3%	48,5%
Technik żywienia i usług gastronomicznych	9 041	30,4%	11,5%	37,7%	6,3%	14,0%	49,2%
Technik handlowiec	2 075	33,8%	14,6%	34,7%	5,6%	11,4%	49,3%
Technik optyk	67	37,3%	20,9%	28,4%	1,5%	11,9%	49,3%
Technik inżynierii sanitarnej	200	35,0%	18,0%	34,0%	3,5%	9,5%	52,0%
Technik technologii drewna	280	28,9%	13,2%	38,9%	2,9%	16,1%	52,1%
Technik logistyk	10 894	33,8%	19,4%	32,8%	4,0%	10,1%	52,2%
Technik budowy dróg	82	31,7%	28,0%	24,4%	2,4%	13,4%	52,4%
Technik spedytor	2 138	29,9%	15,9%	36,7%	4,6%	12,8%	52,6%
Technik usług kelnerskich	324	28,7%	8,6%	44,8%	4,9%	13,0%	53,4%

Technik robót wykończeniowych w budownictwie	485	21,0%	9,3%	44,3%	7,2%	18,1%	53,6%
Technik energetyk	173	27,7%	22,0%	32,9%	4,0%	13,3%	54,9%
Technik chłodnictwa i klimatyzacji	271	24,0%	16,2%	43,9%	5,2%	10,7%	60,1%
Technik pojazdów samochodowych	5 150	17,1%	10,5%	51,0%	6,4%	15,0%	61,5%
Technik elektryk	3 350	24,1%	19,3%	43,4%	4,0%	9,1%	62,7%
Technik mechanik	3 015	18,3%	15,0%	49,2%	5,9%	11,6%	64,2%
Technik transportu kolejowego	494	15,2%	17,2%	54,0%	4,9%	8,7%	71,3%
Technik elektroenergetyk transportu szynowego	132	17,4%	26,5%	47,0%	3,8%	5,3%	73,5%
Technik górnictwa podziemnego	111	4,5%	15,3%	71,2%	1,8%	7,2%	86,5%

Uwaga: uwzględniono wyłącznie zawody, w których wykształciło się minimum 50 absolwentów.

Źródło: Monitoring karier absolwentów szkół ponadpodstawowych 2025 r.

Szkoły policealne

Szkolnictwo policealne charakteryzuje się nieco wyższym poziomem zatrudnienia niż pozostałe typy szkół ponadpodstawowych. Absolwenci są przeciętnie starsi, częściej już funkcjonują na rynku pracy i rzadziej kontynuują naukę.

Dwa zawody wyróżniają się poziomem zatrudnienia poniżej 50%. Wśród techników dentystycznych pracowało 43% absolwentów. Zaskakuje przy tym wysoki udział osób, o których brakowało informacji w rejestrach - 28%.

W przypadku opiekuna w domu pomocy społecznej pracowało 46% absolwentów, natomiast aż 43% nie było widocznych w analizowanych rejestrach. Tak duży udział braków danych może wynikać z pracy opiekuńczej wykonywanej prywatnie, bez formalnej umowy lub za granicą. Możliwe jest również, że część osób zdobywa kwalifikacje w celu opieki nad członkiem rodziny, a nie podjęcia pracy zawodowej.

Tabela 7. Sytuacja absolwentów szkół policealnych z 2023 r. 18 miesięcy po zakończeniu nauki (grudzień 2024)

Zawód	Liczba absolwentów	Tylko nauka	Nauka i praca	Tylko praca	Bezrobocie	Brak danych o aktywności	Odsetek pracujących
Technik dentystyczny	436	26,6%	6,9%	36,0%	2,5%	28,0%	42,9%
Opiekun w domu pomocy społecznej	469	8,5%	4,7%	41,4%	2,6%	42,9%	46,1%
Technik ochrony fizycznej osób i mienia	630	20,5%	11,3%	42,4%	4,6%	21,3%	53,7%
Asystent osoby niepełnosprawnej	1 107	4,0%	5,7%	49,3%	1,3%	39,7%	55,0%
Technik usług kosmetycznych	7 030	17,7%	9,6%	46,0%	3,5%	23,2%	55,6%
Technik masażysta	4 351	22,3%	9,8%	47,4%	2,8%	17,7%	57,2%
Technik farmaceutyczny	1 142	10,7%	4,9%	53,2%	1,9%	29,3%	58,1%
Technik archiwista	295	13,6%	13,6%	47,1%	8,1%	17,6%	60,7%
Technik administracji	6 638	11,5%	9,9%	52,9%	3,7%	22,0%	62,8%
Asystentka stomatologiczna	3 186	15,6%	14,8%	49,8%	1,9%	17,9%	64,6%
Technik elektroradiolog	704	13,8%	9,4%	55,3%	0,9%	20,7%	64,6%

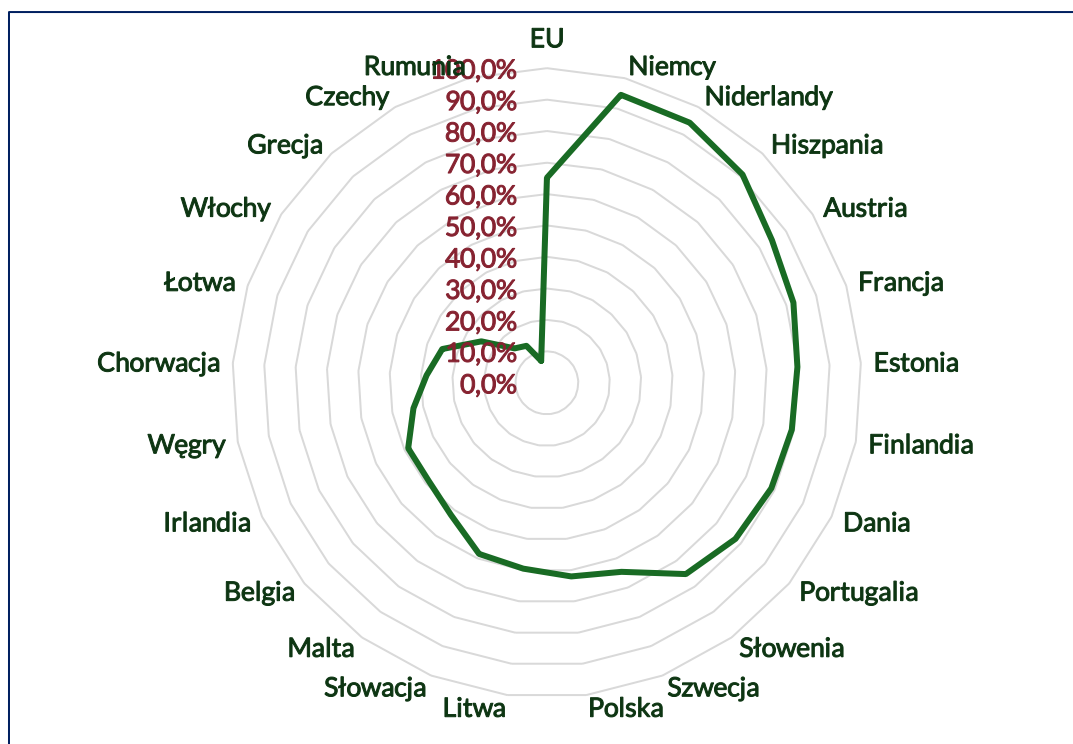
Florysta	9 686	7,9%	5,1%	60,2%	2,2%	24,6%	65,3%
Opiekunka dziecięca	1 714	10,0%	11,1%	55,3%	4,1%	19,5%	66,4%
Opiekunka środowiskowa	292	13,0%	13,0%	53,4%	2,1%	18,5%	66,4%
Podolog	365	6,0%	8,2%	59,2%	3,3%	23,3%	67,4%
Technik bezpieczeństwa i higieny pracy	8 088	9,3%	9,1%	60,1%	2,6%	18,9%	69,2%
Terapeuta zajęciowy	2 614	10,4%	13,3%	55,9%	2,5%	17,9%	69,2%
Technik sterylizacji medycznej	6 106	9,3%	9,0%	61,0%	1,8%	18,9%	69,9%
Higienistka stomatologiczna	2 631	9,5%	8,4%	62,0%	2,4%	17,7%	70,4%
Technik usług pocztowych i finansowych	1 367	4,5%	4,3%	67,8%	1,0%	22,4%	72,1%
Opiekun medyczny	8 239	4,6%	12,3%	64,1%	2,3%	16,7%	76,4%

Źródło: Monitoring karier absolwentów szkół ponadpodstawowych 2025 r.

Powyższe dane będą poddawane w najbliższym czasie analizom i na ich podstawie podjęte zostaną decyzje dotyczące ewentualnych korekt w istniejącym systemie kształcenia w tych zawodach, które z różnych względów okazały się problematyczne.

Wg danych na koniec 2024 r. prawie dwie trzecie (65,2%) niedawnych absolwentów średniego poziomu kształcenia zawodowego w UE korzystało z możliwości uczenia się w rzeczywistych warunkach pracy w trakcie szkolenia i kształcenia zawodowego (w 2021 r. było to 60,3%). W przypadku Polski dane za 2021 r. były fragmentaryczne, więc pełna ocena postępów w okresie 2022-2025 nie jest możliwa, niemniej najnowsze dane (za 2024 r.) wskazują, że wskaźnik ten przekroczył już minimalny poziom 60%.

Wykres 4. Odsetek niedawnych absolwentów średniego poziomu kształcenia zawodowego w krajach UE korzystających z możliwości uczenia się w rzeczywistych warunkach pracy w trakcie szkolenia i kształcenia zawodowego (2024 r.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komisji Europejskiej (Education and Training Monitor 2025).

Trzeci z celów wskazanych w Zaleceniu Rady, tj. wzrost odsetka osób uczących się w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego korzystających z mobilności edukacyjnej za granicą, odzwierciedla unijne dążenie do zapewnienia możliwości nauki innowacyjnych praktyk i technologii, języków obcych i zrozumienia różnych kultur. Wskaźnik mobilności w UE w 2023 r. (ostanie dostępne dane) wyniósł 5,3%, co stanowi niewielki wzrost w porównaniu z rokiem poprzednim (5,0%) i jest znacznie poniżej wartości docelowych na poziomie 8% dla 2025 r. oraz 12% dla 2030 r. Z uwagi na zmiany metodologiczne dane za rok 2023 dostępne są jedynie na poziomie całej UE.

III.2. Główne wnioski z realizacji *Planu* w latach 2022-2025

Podsumowując całokształt informacji przedstawionych powyżej oraz w Aneksie można sformułować następujące wnioski:

1. **Działania przewidziane w *Planie* zostały w zdecydowanej większości zrealizowane.** Nie została wprowadzona osiągnięta wartość docelowa wskaźnika pn. *Odsetek zatrudnionych absolwentów kształcenia i szkolenia zawodowego* (tj. 77%; wskaźnik ten w 2024 r. wyniósł w Polsce 75,4 % i był niższy od średniej w UE, tj. 80,0 %), niemniej – co odnotowano także w *Education and Training Monitor 2025*¹¹ - uczestnictwo w kształceniu i szkoleniu zawodowym na poziomie średnim w Polsce w 2023 r. wynosiło 58,9 %, czyli było wyższe niż średnia UE (52,4 %). Odsetek niedawnych absolwentów kształcenia i szkolenia zawodowego, którzy podczas tego procesu uczyli się w miejscu pracy, wyniósł w Polsce 62 % w 2024 r. i był wyższy od celu dla UE na 2025 r. (ale jednocześnie nieco niższy od średniej UE, tj. 65,3 %).
2. **Kontynuowano lub wprowadzono wiele zmian o charakterze systemowym** (np. działania 1.1. *Przegląd i aktualizacja oferty kształcenia zawodowego oraz podstaw programowych kształcenia w zawodach pod kątem aktualnych potrzeb rynku pracy oraz przejścia na gospodarkę ekologiczną i cyfrową* i 4.5 *Utworzenie i funkcjonowanie Branżowych Centrów Umiejętności (BCU)*), z których wynikały także konkretne inicjatywy i działania o bardziej zoperacjonalizowanym charakterze. Z punktu widzenia przekrojowych efektów działań na rzecz kształcenia zawodowego takie podejście (tj. oparcie się na działaniach o charakterze systemowym – regulacyjnych i instytucjonalnych) ma głęboki sens i wartość jest kontynuacji w kolejnych latach.
3. **Realizacja projektów mobilności edukacyjnej w sektorze *Kształcenie i szkolenia zawodowe (VET) w ramach Erasmus+ w okresie 2022-2025*** stanowiła istotny element wsparcia instytucji działających na rzecz rozwoju kształcenia zawodowego. Program stał się ważnym narzędziem rozwoju kompetencji zawodowych, językowych i organizacyjnych zarówno uczniów, jak i kadry edukacyjnej, wzmacniając konkurencyjność oraz jakość systemu kształcenia zawodowego. W 2025 r. odnotowano dynamiczny wzrost mobilności uczniów i kadry (ponad 65% wzrost w porównaniu z rokiem 2024).
4. **W dynamicznie zmieniającym się otoczeniu społeczno-gospodarczym coraz ważniejsze będzie dobre prognozowanie zapotrzebowania na zawody i umiejętności** oraz dostarczanie informacji zwrotnych na temat efektów kształcenia i karier absolwentów – zatem niezbędne są kontynuacja i pogłębienie działań wzmacniających ten obszar, w szczególności rozwój monitoringu karier i prognozy zapotrzebowania na zawody
5. **W dalszym ciągu istotnym źródłem finansowania zmian zarówno o charakterze systemowym, jak i operacyjnym/inwestycyjnym, były w Polsce środki unijne.** W nadchodzących latach powinny zostać wprowadzone na szerszą skalę mechanizmy zapewniające systemowe finansowanie sprawdzających się rozwiązań (nierzadko testowanych przy znacznym udziale środków UE) – tak jak ma to miejsce obecnie w przypadku instytucji zapoczątkowanych w ramach reform i inwestycji KPO, tj. BCU i WZK.
6. **W 2025 r. rozpoczęto przegląd przyjętej w 2020 r. „Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030” (ZSU2030)** która jest polityką publiczną (w rozumieniu ww. ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju) konkretyzującą cele strategiczne w zakresie rozwoju umiejętności. Przegląd ten, prowadzony we współpracy z Organizacją Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD),

¹¹ <https://op.europa.eu/webpub/eac/education-and-training-monitor/pl/country-reports/poland.html>

posłuży systemowemu podsumowaniu efektów wdrażania ZSU2030 w ostatnich latach, ze szczególnym uwzględnieniem poziomu regionalnego oraz zaktualizowaniu kierunków dalszych działań strategii w kontekście zmieniających się uwarunkowań. Zakończenie przeglądu zaplanowano na IV kw. 2026 r. Mając na uwadze zakończenie realizacji niniejszego *Planu* optymalnym dokumentem do określenia kierunków działania na rzecz kształcenia zawodowego w kolejnych latach wydaje się być właśnie zaktualizowana ZSU. Na potrzeby ww. aktualizacji zostanie przeprowadzona także pogłębiona analiza jakościowych efektów realizacji niniejszego *Planu* w latach 2022-2025.

ANEKS. Podsumowanie realizacji Planu działań w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego w latach 2022-2025.

1. Cel szczegółowy 1. Wdrażanie ZSU poprzez rozwój umiejętności zawodowych w edukacji formalnej i pozaformalnej, w tym umiejętności związanych z zieloną i cyfrową transformacją	1.1. Przegląd i aktualizacja oferty kształcenia zawodowego oraz podstaw programowych kształcenia w zawodach pod kątem aktualnych potrzeb rynku pracy oraz przejścia na gospodarkę ekologiczną i cyfrową	MEN we współpracy z ministrami właściwymi do zawodów	- opracowanie podstaw programowych do nowych zawodów związanych z transformacją ekologiczną i cyfrową, - zmiany w podstawach programowych kształcenia w zawodach pod kątem uwzględnienia treści nauczania związanych z transformacją ekologiczną i cyfrową, - opracowanie podstaw programowych dla nowych zawodów na V poziomie Europejskich Ram Kwalifikacji ERK (dalej: „ERK”), - opracowanie rekomendacji dla kierunków kształcenia i szkolenia zawodowego na poziomach 5- 8 ERK.	W ramach współtworzenia kształcenia zawodowego w systemie oświaty w latach 2022 – 2023 na wniosek ministra właściwego ds. gospodarki oraz ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa do klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego wprowadzone zostały nowe zawody: <i>monter konstrukcji targowo-wystawienniczych, technik obsługi przemysłu targowo-wystawienniczego, technik izolacji przemysłowych, technik montażu i automatyki stolarki budowlanej, technik aranżacji wnętrz, operator maszyn i urządzeń przemysłu drzewnego, technik przemysłu drzewnego oraz technik gospodarki nieruchomościami.</i> Dodatkowo, w roku 2024 na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki zmieniono podstawę programową kształcenia w zawodzie <i>operator obrabiarek skrawających</i>, co pozwoliło uaktualnić i unowocześnić treści kształcenia teoretycznego i praktycznego. Ponadto, w 2025 r. do Ministra Edukacji wpłynęły wnioski: - Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego: - o wprowadzenie zawodu <i>asystent florystyczny</i>, - o wprowadzenie zawodu <i>technik aranżacji florystycznych</i>. - Ministra Finansów i Gospodarki: - o wprowadzenie zawodu <i>monter optoelektroniki</i>, - o wprowadzenie zawodu <i>technik optoelektroniki</i>, - o wprowadzenie zawodu <i>technik optyki okularowej</i>. - Ministra Infrastruktury: - o wprowadzenie zmian w zawodzie <i>technik awionik</i>, - o wprowadzenie zmian w zawodzie <i>technik mechanik lotniczy</i>, - o wprowadzenie zmian w zawodzie <i>technik lotniskowych służb operacyjnych</i>, - o wprowadzenie zawodu <i>technik operator kontroli bezpieczeństwa portu lotniczego</i>, - o wprowadzenie zmian w zawodzie <i>technik transportu drogowego</i>, - o wprowadzenie zmian w zawodzie <i>kierowca mechanik</i>, - o wprowadzenie zawodu <i>technik mobilności drogowej osób</i>. - Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska: - o wprowadzenie zawodu <i>agroogrodnik</i>, - o wprowadzenie zawodu <i>asystent ogrodnicy</i>, - o wprowadzenie zawodu <i>ogrodnik terenów zieleni</i>, - o wprowadzenie zawodu <i>technik agroogrodnictwa</i>, - o wprowadzenie zawodu <i>technik architektury krajobrazu i arborystyki</i>. - Ministra Cyfryzacji o wprowadzenie zawodu <i>technik cyberbezpieczeństwa</i>. Wnioski zostały zainicjowane postulatami podmiotów reprezentujących poszczególne branże i stanowiły odpowiedź na realne potrzeby środowisk zawodowych wynikające z identyfikowanych braków wykwalifikowanej kadry średniego szczebla. Podstawy programowe kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego określone rozporządzeniem Ministra Edukacji są na bieżąco aktualizowane i dostosowywane do zmian technologicznych występujących na rynku pracy. Zmiany w podstawach programowych lub podstawy programowe do nowych zawodów są często inicjowane przez organizacje pracodawców. W okresie 2022 – 2023 r. opracowano i opublikowano podstawy programowe do nowych zawodów. W grupie nowych zawodów określono podstawy programowe kształcenia w zawodach w których uwzględniono treści nauczania związane z transformacją cyfrową i ekologiczną tj. technik izolacji przemysłowych, technik montażu i automatyki stolarki budowlanej, technik elektroautomatyk okrętowy, technik animacji
---	--	---	---	--

			filmowej, technik aranżacji wnętrz, operator maszyn i urządzeń w gospodarce odpadami, pracownik pomocniczy w gospodarce odpadami, technik gospodarki odpadami, operator maszyn i urządzeń przemysłu drzewnego, technik przemysłu drzewnego, animator rynku książki. Ponadto wprowadzono dodatkową umiejętność zawodową pn. Prowadzenie gospodarstwa rolnego w systemie rolnictwa ekologicznego, która może być realizowana w ramach zawodów: ogrodnik technik, ogrodnik technik architektury krajobrazu, mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych, pszczelarz, rolnik technik hodowca koni, technik mechanizacji rolnictwa i agrotechniki, technik pszczelarz, technik rolnik oraz technik weterynarii. W latach 2024 - 2025 r. zmodyfikowano podstawę programową kształcenia w zawodzie operator obrabiarek skrawających pod kątem obsługi obrabiarek CNC, oraz podstawę programową kształcenia w zawodzie elektromechanik pojazdów samochodowych, którą zmodyfikowano w zakresie diagnozowania i naprawy samochodów elektrycznych i hybrydowych, określono także podstawę programową do nowego zawodu technik elektromobilności. Ponadto, od 2025 r. prowadzone są prace związane z kompleksowym przeglądem i modyfikacją podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego, w szczególności w zakresie dostosowania kształcenia w tych zawodach do zmian wynikających z transformacji cyfrowej i ekologicznej. Prace te są prowadzone w ramach projektu realizowanego przez MEN pn. „Porozumienie branżowe na rzecz kształcenia i szkolenia zawodowego. Zwiększanie udziału przedstawicieli i przedstawicielek branż w rozwoju kształcenia zawodowego i uczenia się w miejscu pracy”, współfinansowanego ze środków UE. Przegląd i modyfikacja podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego są poprzedzone konsultacjami z przedstawicielami organizacji branżowych właściwymi dla poszczególnych dziedzin zawodowych i zawodów, w trakcie których poddawane są dyskusji m.in. propozycje zmian w zawodach. W uzgodnieniu z właściwymi ministrami podstawy programowe są modyfikowane. Zmodyfikowane podstawy programowe oraz podstawy programowe do nowych zawodów zostaną określone rozporządzeniem w kolejnych latach.
	1.2. Wsparcie osób z niepełnosprawnościami w tranzycji na rynek pracy	MEN/ORE/IBE PIB	- zwiększenie udziału absolwentów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego na rynku pracy, - przygotowanie specjalistów z zakresu doradztwa zawodowego do pracy z i na rzecz osób z niepełnosprawnościami Zrealizowano w latach 2023-2025 zadania w ramach programu kompleksowego wsparcia rodzin „Za życiem” działanie 5.4 „Tranzycja na rynek pracy w tym osób z niepełnosprawnością”. Działania na zlecenie MEN realizowały: Ośrodek Rozwoju Edukacji (dalej: „ORE”) oraz IBE PIB. W ramach działania ORE zostały utworzone 3 szkolenia w formie e-learningu oraz 2 szkolenia on-line. Zorganizowano także sieć współpracy dla nauczycieli oraz przeprowadzono ogólnopolskie sympozjum. W latach 2023-2025 przeszkolono łącznie 5455 nauczycieli. Także IBE PIB realizował działanie 5.4 obejmujące zarówno zwiększanie udziału absolwentów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego na rynku pracy, jak i przygotowanie specjalistów doradztwa zawodowego do pracy z i na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Działania IBE PIB: W ramach projektu “Kariera bez barier”¹² realizowanego przez IBE PIB na zlecenie MEN w 2025 r.: – Zakończono cykl szkoleń na lata 2023-2025. – W sumie przeszkolono 3602 osób, co stanowi 120% wskaźnika. – Trwały też intensywne działania w 80 szkołach podstawowych, objęły one: • Indywidualne doradztwo zawodowe prowadzone dla 1200 uczniów ze zróżnicowanymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami; • 160 projektów uczniowskich o tematyce związanej z przygotowaniem do wejścia na rynek pracy, w których wzięło udział ponad 3000 uczennic

¹² Pełna nazwa zadania realizowanego w ramach projektu “Kariera bez barier”, zleconego IBE przez MEN to: Poprawa skuteczności procesów kształcenia i wychowania dzieci i młodzieży (w tym z niepełnosprawnościami) w celu przygotowania do aktywnego uczestnictwa w rynku pracy we współpracy z podmiotami zewnętrznymi, przez: a) przygotowanie specjalistów z zakresu doradztwa zawodowego do pracy z i na rzecz osób z niepełnosprawnościami, b) pobudzanie aktywności szkół i placówek w zakresie budowania pozytywnych wzorców opieki, nauki i wychowania, przygotowanie do funkcjonowania na rynku pracy, w tym dla uczniów z niepełnosprawnościami, c) stworzenie list zawodów możliwych do wykonywania w przypadku uczniów w poszczególnych kategoriach niepełnosprawności.

			i uczniów; • 160 innowacji pedagogicznych związanych z tematyką projektu; – Działania skierowane dla rodziców uczniów - uczestnikami tych form wsparcia było łącznie 5964 rodziców z całej Polski; – Działania zorganizowane z udziałem pracodawców - uczestniczyła w nich grupa 7995 uczniów. – W roku szkolnym 2025/2026 r. analogiczne działania podjęto w 80 szkołach ponadpodstawowych (licea, technika, szkoły branżowe i przysposabiające do pracy). – Efektywność wszystkich działań jest weryfikowana badaniami. – Dla szkół przygotowywane są również materiały, webinary, publikacje, które są dostępne na stronie projektu oraz na bieżąco uzupełniane. Ponadto opracowywano listę zawodów możliwych do wykonywania w przypadku uczniów w poszczególnych kategoriach niepełnosprawności. Działania IBE PIB - w ramach działania 1.2., Zadanie 1, Projekt "Wspieranie dostępności edukacji dla dzieci i młodzieży" opracowano: – dostępny online materiał informacyjny pt. „Mapa drogowa. Jak(a) wybrać ścieżkę edukacyjno-zawodową? Materiał informacyjny dla uczniów ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi, rodziców, nauczycieli, specjalistów i doradców zawodowych”; – publikację ekspertyzy pt. „Edukacja zawodowa osób z niepełnosprawnością intelektualną – międzynarodowe rozwiązania, dobre praktyki”; – cykl podcastów (4) z osobami z niepełnosprawnościami na temat różnych ścieżek karier zawodowych oraz wspierania w zakresie doradztwa zawodowego; – raport pt. „Kształcenie zawodowe osób z indywidualnymi potrzebami edukacyjnymi”.
1.3. Poszerzenie oferty dodatkowych umiejętności zawodowych oraz kwalifikacji rynkowych, w tym związanych z transformacją ekologiczną i cyfrową	MEN/ORE	- opracowanie dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie transformacji ekologicznej i cyfrowej, - raport z analizy ofert szkół prowadzących kształcenie zawodowe, - rekomendacje dotyczące kwalifikacji rynkowych w zakresie transformacji ekologicznej i cyfrowej	W okresie 2022-2025 do ZSK włączono 161 kwalifikacji wolnorynkowych i sektorowych. Przekazano opinie dotyczące przedłożonych wniosków o włączenie kwalifikacji rynkowych oraz ich zasadności. 2022: – Monitorowanie konsoli oraz prowadzenie działań interwencyjnych w systemie – Mainframe – Programowanie komputerów kwantowych – Obsługiwanie komputera wg standardu DigComp (wersja 2.1) – poziom A1 – Obsługiwanie komputera wg standardu DigComp (wersja 2.1) – poziom A2 – Obsługiwanie komputera wg standardu DigCOMP (wersja 2.1) – poziom B3 – Obsługiwanie komputera wg standardu DigCOMP (wersja 2.1) – poziom B4 – Kształtowanie zachowań prozdrowotnych w środowisku edukacyjnym – Edukowanie cyfrowe w organizacji – Nauczanie modelowania, drukowania i skanowania 3D – Programowanie w języku Java – Prowadzenie zajęć metodami leśnej pedagogiki 2023: Edukowanie na rzecz bioróżnorodności – Edukowanie o zmianie klimatu – Edukowanie w obszarze dostępności cyfrowej – Pozyskiwanie i edycja danych przestrzennych – Wykorzystanie dużych modeli językowych (Large Language Models - LLM) – Prowadzenie zajęć dla dzieci i młodzieży w edukacji pozaformalnej z wykorzystaniem – metod wzmacniających zasoby wewnętrzne i zewnętrzne – Programowanie w języku Python – Wykorzystywanie technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) w kształceniu – Wykorzystanie biblioterapii podczas warsztatów ogólnorozwojowych dla dzieci i młodzieży – Kształtowanie u dzieci i młodzieży kompetencji przyszłości poprzez realizację zajęć z

			– wykorzystaniem gier dydaktycznych w tym łamigłówek logicznych – Organizowanie efektywnego procesu kształcenia zawodowego – Wykonywanie operacji bazodanowych w języku SQL – Nauczanie metodą STEAM – Wspieranie rodziców i podopiecznych poprzez prowadzenie tutoringu rodzinnego – Wykorzystywanie rozwiązań AR w zastosowaniach technologicznych i logistycznych 2024 – Wykorzystanie technologii rozszerzonej rzeczywistości (AR) w przekazywaniu treści edukacyjnych 2025 – Realizowanie usług Facility Management (facility manager) – Pełnienie funkcji opiekuna studenckich praktyk pedagogicznych – Specjalista Zarządzania Sztuczną Inteligencją – Prowadzenie szkoleń z zakresu mediacji w systemie oświaty, w tym mediacji szkolnych i mediacji rówieśniczych, w modelu mediacji klasycznych – Nauczanie korzystania z relacyjnych baz danych w języku SQL
1.4. Rozwój oferty kwalifikacji w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji	MEN/ministrowie właściwi, kierujący poszczególnymi działami administracji rządowej/IBE	- włączenie do ZSK 200 kwalifikacji spoza systemów oświaty i szkolnictwa wyższego (do czerwca 2023 r.) - wsparcie opisu 500 kwalifikacji rynkowych	Do końca czerwca 2023 r. do ZSK włączono 228 kwalifikacji spoza systemów oświaty i szkolnictwa wyższego - rynkowych, rzemieślniczych i uregulowanych. Do końca 2025 r. w ramach projektów realizowanych przez IBE-PIB wsparto opis 698 opisów kwalifikacji rynkowych, wolnorynkowych oraz sektorowych (w tym 183 kwalifikacje w latach 2022-2025) W latach 2022 – 2025 minister właściwy ds. oświaty i wychowania włączył do ZSK 5 kwalifikacji: • Edukowanie dzieci i młodzieży w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego • Wspieranie uczenia się dzieci i młodzieży z wykorzystaniem podejścia STEAM • Prowadzenie tutoringu edukacyjnego • Prowadzenie mediacji w oświacie • Animowanie grupy zabawowej Minister Infrastruktury jako minister właściwy zakończył proces rozpatrywania wniosku o włączenie kwalifikacji wolnorynkowej Przeładunek sztuk ciężkich – ładunków ponadgabarytowych, w tym elementów turbin wiatrowych na terminalach przeładunkowych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i w dniu 12 grudnia 2025 r. opublikowane zostało obwieszczenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 grudnia 2025 r. w sprawie włączenia kwalifikacji wolnorynkowej „Przeładunek sztuk ciężkich – ładunków ponadgabarytowych, w tym elementów turbin wiatrowych na terminalach przeładunkowych” do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (M.P. poz. 1245). Dodatkowo na koniec 2025 roku Minister Infrastruktury zgodnie z zakresem właściwości procedował 29 wniosków o włączenie kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.
1.5. Poszerzenie oferty materiałów multimedialnych do kształcenia zawodowego	MEN/ORE	- opracowanie e-materiałów dla kształcenia zawodowego i ich udostępnienie na domenie publicznej - 750 zasobów do 2027 r.	Działanie w trakcie realizacji zgodnie z harmonogramem projektu niekonkurencyjnego pn. <i>Opracowanie koncepcji i odbiór e-materiałów edukacyjnych ukierunkowanych na wspieranie kształcenia kompetencji zawodowych</i> (realizowanego od 03.2024 r. do 10.2029 r.) i projektów konkurencyjnych ogłaszanych przez MEN zgodnie z planem działania FERS. 2024: przygotowano standardy techniczne jako założenia dla projektów konkursowych tj.: funkcjonalny, techniczny i WCAG i merytoryczny dla 64 emateriałów do języka obcego zawodowego (konkurs ogłoszono w 12.2024 r.). 2025: opracowano i przekazano do DFS 318 standardów merytorycznych będących załącznikami do konkursu ogłoszonego przez MEN w lipcu 2025 roku. Udostępnienie na platformie ZPE 750 e-materiałów do kształcenia zawodowego zaplanowano do 10.2029 rok.

1.6. Cyfryzacja egzaminów zawodowych przeprowadzanych w ramach systemu oświaty	CKE	- opracowanie koncepcji nowych typów zadań egzaminacyjnych do części pisemnej (II połowa 2023 roku) i praktycznej (II połowa 2023 roku), - opracowanie koncepcji modelu egzaminu składającego się z części związanej z wykonaniem i dokumentacją (koniec 2023 roku), - opracowanie studium wdrożenia rozwiązań wirtualnej i rozszerzonej rzeczywistości do egzaminów zawodowych (koniec 2025 roku), - opracowanie ok. 1000 nowych zadań egzaminacyjnych, - objęcie przez zespoły krajowe 85% wszystkich zawodów określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (koniec 2022 roku)	Do końca 2025 roku opracowano koncepcję nowych typów zadań egzaminacyjnych do części pisemnej i praktycznej egzaminu zawodowego. Nowa koncepcja w części odnoszącej się do zadań praktycznych wymagała opracowania zmian przepisów prawa oświatowego, które zostały wprowadzone do ustawy o systemie oświaty w 2025 roku (<u>zmiana wprowadzona ustawą z dnia 21 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw - Dz. U. z 2024 poz. 1933</u>). Pierwsze zadania egzaminacyjne do nowej koncepcji zostaną opracowane pod koniec 2026 roku. W zakresie części pisemnej egzaminu Centralna Komisja Egzaminacyjna (dalej: CKE) realizuje – w ramach projektu finansowanego ze środków KPO – wdrożenie nowego komponentu informatycznego systemu SIOEZ: SIOEZ-EPP. Komponent ten umożliwia przeprowadzanie egzaminu z wykorzystaniem przeglądarki internetowej, zapewniając jednocześnie wysoki poziom bezpieczeństwa, standaryzację środowiska egzaminacyjnego oraz pełną integrację z pozostałymi modułami systemu. Wdrożenie to znacząco usprawni organizację, obsługę i nadzór nad procesem egzaminacyjnym w ośrodkach egzaminacyjnych, w tym w szkołach, ograniczając ryzyko błędów operacyjnych oraz zmniejszając obciążenia administracyjne po stronie jednostek przeprowadzających egzamin. Prowadzone są prace nad studium wdrożenia rozwiązań wirtualnej i rozszerzonej rzeczywistości do egzaminów zawodowych w części praktycznej egzaminu zawodowego, które mają zakończyć się zgodnie harmonogramem projektu na koniec 2027 roku. Pierwsze egzaminy zawodowe z wykorzystaniem VR odbędą się w sesji LATO 2026 w dwóch kwalifikacjach wyodrębnionych w zawodach górnik eksploatacji podziemnej i technik automatyki i robotyki. Prace związane z doskonaleniem egzaminów zawodowych w tym ich cyfryzacją prowadzone są przez CKE z udziałem okręgowych komisji egzaminacyjnych oraz zespołów krajowych (tj. zespołów specjalistów dla danej kwalifikacji), które obejmują ponad 85% wszystkich zawodów określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego.
1.7. Zastosowanie microcredentials (mikrokwalifikacji/mikro-poświadczeń) w polskim systemie szkolnictwa wyższego	MEN/MNiSzW, we współpracy z MRPiPS oraz interesariuszami tj. Konferencją Rektorów Akademickich Szkół Wyższych, Konferencją Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych, Instytutem Badań Edukacyjnych, Parlamentem Studentów RP, Krajową Reprezentacją Doktorantów, Narodową Agencją Wymiany Akademickiej, przedstawicielami uczelni	- powołanie Zespołu doradczego ministra w sprawie mikrokwalifikacji w obszarze szkolnictwa wyższego (luty 2022 r.), - opracowanie rekomendacji dotyczącej zasadności wprowadzenia do polskiego systemu szkolnictwa wyższego i nauki mikrokwalifikacji i poświadczeń cyfrowych.	IBE PIB realizował działania wpisujące się w zakres określony w pkt 1.7 „Zastosowanie microcredentials (mikrokwalifikacji/mikro-poświadczeń) w polskim systemie szkolnictwa wyższego”, ukierunkowane na wypracowanie rozwiązań systemowych dla mikrokwalifikacji oraz poświadczeń cyfrowych, we współpracy MEN/MNiSW z MRPiPS i kluczowymi interesariuszami środowiska akademickiego. W latach 2022–2023 przedstawiciele IBE PIB uczestniczyli w pracach zespołu doradczego ministra ds. mikrokwalifikacji w obszarze szkolnictwa wyższego, powołanego w lutym 2022 r., wspierając opracowanie rekomendacji dotyczących zasadności wprowadzenia mikrokwalifikacji i poświadczeń cyfrowych do polskiego systemu szkolnictwa wyższego i nauki. Efektem prac były m.in. opublikowane 30.10.2023 r. ogólne wytyczne w zakresie stosowania mikro-poświadczeń (https://www.gov.pl/web/nauka/ogolne-wytyczne-mein-w-zakresie-stosowania-mikroposwiadczen). Poza tym IBE, w ramach działań MNiSW, wspierał w ramach Odznaki+ projekt "Uczelnie Przyszłości" finansowany z programu FERS, V oś priorytetowa Innowacje Społeczne, Nr umowy: FERS.05.01-IZ.00-0080/24 (okres trwania 2024-2028). W tym projekcie IBE PIB, jako podmiot zewnętrzny, wspiera mikropoświadczenia.
1.8. Udostępnienie narzędzia Odznaka+	MEN /IBE	- opracowywanie i testowanie aplikacji internetowej umożliwiającej wydawanie, gromadzenie, przechowywanie i udostępnianie cyfrowych odznak w standardzie Open Badges oraz cyfrowo zabezpieczonych certyfikatów w formacie .pdf.	W obszarze szkolenia zawodowego aplikacja Odznaka+ została udostępniona w celu pilotażowego wdrożenia jako narzędzie służące do tworzenia, wydawania, gromadzenia i udostępniania cyfrowych mikropoświadczeń. W aktualnie realizowanym projekcie "Mikropoświadczenia - pilotaż nowego rozwiązania wspierającego uczenie się przez całe życie" działania skierowano m. in. do instytucji sektora edukacji pozaformalnej. Przedstawiciele firm szkoleniowych objętych wsparciem wykorzystują aplikację do wydawania swoim klientom cyfrowych mikropoświadczeń w procesie rozwoju umiejętności zawodowych. W ramach tego projektu ważnym elementem wspierającym transformację cyfrową jest również koncentracja na pilotażu mikropoświadczeń w obszarze umiejętności ICT.

				W 2022 roku aplikację testowano jako narzędzie do tworzenia, wydawania, gromadzenia i udostępniania cyfrowych odznak w standardzie Open Badges. W tym pilotażu wzięło udział kilka szkół prowadzących kształcenie zawodowe.															
1.9. Poszerzenie katalogu specjalności możliwych do wyboru w zawodzie muzyk	MKiDN, Centrum Edukacji Artystycznej	- wprowadzenie możliwości wyboru nowej specjalności Teoria muzyki w zawodzie Muzyk w szkołach muzycznych II stopnia oraz ogólnokształcących szkołach muzycznych II stopnia, od roku szkolnego 2023/2024	Działanie zrealizowane. Rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 15 września 2022 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa artystycznego (Dz. U. poz. 1996), które weszło w życie w dniu 12.10.2022 r., wprowadzono w zawodzie Muzyk specjalność Teoria muzyki wraz z e specjalizacjami Podstawy dyrygowania, Podstawy kompozycji i Podstawy muzykologii, której realizacja jest możliwa w szkołach muzycznych II stopnia oraz ogólnokształcących szkołach muzycznych II stopnia. Rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 16 maja 2023 r. w sprawie ramowych planów nauczania w publicznych szkołach i placówkach artystycznych (Dz. U. poz. 1012 oraz z 2024 r. poz. 1260) wprowadzono ramowy plan nauczania dla specjalności Teoria muzyki w szkole muzycznej II stopnia i ogólnokształcącej szkole muzycznej II stopnia. Rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 28 lipca 2023 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego (Dz. U. poz. 1754 oraz z 2025 r. poz. 852), które weszło w życie z dniem 1 września 2023 r., wprowadzono podstawę programową dla zajęć edukacyjnych artystycznych realizowanych w specjalności Teoria muzyki. Rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 września 2023 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w publicznych szkołach artystycznych (Dz. U. 2041), które weszło w życie w dniu 29 września 2023 r., określono tryb i zakres egzaminu dyplomowego w specjalności Teoria muzyki. Rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 16 maja 2023 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli szkół artystycznych i placówek artystycznych (Dz. U. poz. 1011), które weszło w życie w dniu 1 września 2023 r., wprowadzono szczegółowe regulacje w zakresie kwalifikacji wymaganych od nauczycieli zajęć edukacyjnych artystycznych realizowanych wyłącznie w specjalności Teoria muzyki.																
1.10. Przygotowanie kadr na potrzeby Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej	MI/Politechnika Poznańska we współpracy z Polską Agencją Żeglugi Powietrznej	- organizacja i prowadzenie studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym zwanych studiami dualnymi Początek działania 03.2021 r., kontynuacja cykliczna w kolejnych latach.	W latach 2022-2025 Polska Agencja Żeglugi Powietrznej prowadziła program studiów dualnych z Politechniką Poznańską przez 4 edycje. W procesie szkolenia uczestniczyło w sumie 45 studentów, z czego w Agencji pozostało 11 osób. Retencja wyniosła niespełna 25%. <table><tr><th>Rok akademicki</th><th>Liczba studentów</th><th>Liczba zatrudnionych w PAŻP</th></tr><tr><td>Rok akademicki 2024/2025</td><td>9</td><td>1</td></tr><tr><td>Rok akademicki 2023/2024</td><td>6</td><td>2</td></tr><tr><td>Rok akademicki 2022/2023</td><td>15</td><td>4</td></tr><tr><td>Rok akademicki 2021/2022</td><td>15</td><td>4</td></tr></table> W 2025, ze względu na trudną sytuację kadrową i tym samym potrzebę natychmiastowego skierowania wysiłku szkoleniowego na wewnętrzne potrzeby, Agencja ograniczyła kontynuowanie programu oraz przedstawiła Politechnice Poznańskiej propozycję zmodyfikowania formuły studiów z nadzieją na dalszą współpracę.		Rok akademicki	Liczba studentów	Liczba zatrudnionych w PAŻP	Rok akademicki 2024/2025	9	1	Rok akademicki 2023/2024	6	2	Rok akademicki 2022/2023	15	4	Rok akademicki 2021/2022	15	4
Rok akademicki	Liczba studentów	Liczba zatrudnionych w PAŻP																	
Rok akademicki 2024/2025	9	1																	
Rok akademicki 2023/2024	6	2																	
Rok akademicki 2022/2023	15	4																	
Rok akademicki 2021/2022	15	4																	
1.11. Realizacja Programu Edukacji Lotniczej i Lotniskowej (PELiL)	PPL	- przygotowanie rekomendacji dotyczących programów kształcenia, realizacja do 16.05.2023	Działania realizowane w ramach PELiL obejmowały prace analityczne, diagnostyczne i konsultacyjne ukierunkowane na identyfikację potrzeb kompetencyjnych sektora lotniczego i lotniskowego, w szczególności w kontekście dynamicznego rozwoju rynku lotniczego oraz wyzwań związanych z transformacją cyfrową i środowiskową. Projekt																

			realizowano we współpracy z instytucjami edukacyjnymi, uczelniami wyższymi oraz partnerami branżowymi. W ramach zadania przeprowadzono diagnozę oferty edukacyjnej w obszarze kształcenia lotniczego i lotniskowego w Polsce oraz analizę wybranych rozwiązań międzynarodowych, obejmującą programy studiów, klasyfikację zawodów, podstawy programowe oraz zasoby kadry szkoleniowej. Efektem tych działań było opracowanie rekomendacji dotyczących programów kształcenia, w tym kierunków i zawodów pożądaných z punktu widzenia rynku pracy, sposobów doskonalenia jakości kształcenia oraz rozwiązań wspierających budowę stabilnego zaplecza kadrowego dla sektora lotniczego. Realizacja zadania 1.11 przyczyniła się do wzmocnienia systemowego podejścia do kształcenia kadr dla sektora lotniczego i lotniskowego oraz do lepszego dostosowania programów kształcenia do aktualnych i przyszłych potrzeb rynku pracy. Wypracowane w ramach PELiL rekomendacje i doświadczenia stanowią istotny zasób wspierający dalsze działania w obszarze rozwoju kompetencji zawodowych w branży lotniczej. Aktualnie prace są kontynuowane w ramach projektu „Branżowe Centrum Umiejętności Służb Lotniskowych (BCUSL).
1.12. Przygotowanie kadry na potrzeby Izby Administracji Skarbowej w Lublinie	MF/Izba Administracji Skarbowej w Lublinie	- pilotażowy projekt Izby Administracji Skarbowej w Lublinie w zakresie tworzenia klas celno-skarbowych w wybranych szkołach w Lublinie	- <u>Zasięg projektu</u>: Na dzień 31.12.2025 r. w woj. lubelskim funkcjonowało 12 klas o profilu służba celno-skarbowa (SCS) w 3 szkołach średnich, tj. klasy I, II, III, IV w Liceum Ogólnokształcącym przy ZS im. A. Naruszewicza w Janowie Podlaskim, klasy I, II, III (x2), IV w Liceum Ogólnokształcącym im. Z. Herberta w Lublinie oraz klasy I, II, III w Akademickim Liceum Ogólnokształcącym w Terespolu – w których na dzień 31.12.2025 r. łącznie uczyło się 248 uczniów (od rozpoczęcia projektu w 2020 r. – łącznie ponad 300 uczniów). W Liceum Ogólnokształcącym przy ZS im. A. Naruszewicza w Janowie Podlaskim zajęcia nieprzerwanie trwają od 6 lat, w międzyczasie 2 klasy maturalne ukończyły naukę w klasach SCS; w Liceum Ogólnokształcącym im. Z. Herberta w Lublinie zajęcia trwają nieprzerwanie od 5 lat, w międzyczasie 1 klasa maturalna ukończyła naukę w klasie SCS; w Akademickim Liceum Ogólnokształcącym w Terespolu zajęcia trwają nieprzerwanie od 3 lat. - <u>Wykładowcy</u>: Kadre dydaktyczną w klasach SCS tworzą funkcjonariusze lubelskiej KAS posiadający wiedzę merytoryczną i doświadczenie, wspierani - w zależności od potrzeb i tematyki zajęć - przez ekspertów KAS z różnych dziedzin tematycznych. - <u>Program nauczania; Zespół Programowy</u>: Dla klas SCS opracowano szczegółowy, jednolity program nauczania w semestrach I-VIII, z określeniem celów edukacyjnych i założeń oraz podstaw programowych (program nauczania opracowany przez <i>Zespół Programowy ds. współpracy Izby Administracji Skarbowej w Lublinie ze szkołami ponadpodstawowymi w zakresie tworzenia i funkcjonowania klas o profilu służba celno-skarbowa</i>). Program zawiera następujące składowe: „Nazwę zagadnienia”; „Temat zajęć”; „Cele edukacyjne/wychowawcze do osiągnięcia”; „Szczegółowe treści nauczania”; „Liczbę godzin”; „Sposób realizacji zajęć (miejsce; metoda, forma, wskazówki praktyczne)”; „Termin realizacji”. Program nauczania jest tak przygotowany, by wyposażać uczniów w wiedzę, umiejętności i kwalifikacje pomocne w procesie rekrutacji do KAS, a celem jest adekwatne do potrzeb kształcenie potencjalnych kadr. - <u>Monitorowanie kształcenia, ewaluacja</u>: Zespół Programowy monitoruje realizację programu i jego celów oraz czuwa nad jakością kształcenia. Po zakończeniu każdego roku szkolnego przeprowadza ewaluację programu nauczania (w razie potrzeby jest on aktualizowany), przygotowuje Kalendarz działań IAS oraz Plan działań promocyjnych na kolejny rok szkolny. - <u>Wypracowanie „dobrych praktyk”</u>: W ramach prac Zespołu Programowego określone zostały też „dobre praktyki” w relacjach nauczyciel – uczeń, wspierające proces kształcenia (w tym m.in. integracja z młodzieżą – np. obozy szkoleniowe, organizacja lekcji wyjazdowych do jednostek KAS – co sprzyja poznawaniu przez uczniów różnych zadań i obszarów funkcjonowania KAS/SCS, obecność kierownictwa IAS na ważnych wydarzeniach szkoły – np. rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego,

			zastosowanie filmów edukacyjnych jako narzędzia wspomagającego wykładowców, organizacja szkoleń miękkich, opracowanie dyplomów uznania, aktów mianowania, udział wykładowców KAS w spotkaniach z rodzicami, np. w ramach Dni Otwartych – przekazanie informacji dot. kierunku nauczania „służba celno-skarbowa” i in.). - <u>Budowanie etosu służby, szacunku dla munduru</u>: Organizacja udziału uczniów w innych wydarzeniach promujących służbę w strukturach mundurowych i budujących etos służby – m.in. w spotkaniu z wiceministrem finansów, w Targach Ochrony Granic GRANICE, w obchodach Święta Niepodległości i in. Uczniów klas SCS w woj. lubelskim obowiązuje też jednolite umundurowanie służbowe – podkreślanie wagi i znaczenia munduru. - <u>Promocja kształcenia w klasach SCS</u>: – IAS Lublin aktywnie współpracuje ze szkołami w zakresie tworzenia klas SCS i promocji tej formy kształcenia. To m.in.: promocja klas SCS w mediach oraz poprzez strony internetowe i Social Media IAS/MF, udział kierownictwa i przedstawicieli lubelskiej KAS w dniach otwartych szkoły, zakończeniu roku szkolnego i innych ważnych wydarzeniach szkoły, przygotowywanie z uczniami filmików promujących klasy SCS, uroczyste wręczanie uczniom pierwszych roczników symbolicznych aktów mianowania do klas SCS, dyplomy dla najlepszych uczniów. - <u>Ocena funkcjonowania klas SCS</u>: W trakcie roku szkolnego zbierane są informacje zwrotne, z których wynika, że realizowany w klasach SCS program nauczania oraz wykładowcy KAS pozytywnie oceniani są przez dyrekcję szkół (m.in. na radach pedagogicznych), uczniów oraz opiekunów. Od czasu rozpoczęcia projektu lubelskiej KAS każdego roku w ww. szkołach średnich tworzona jest kolejna klasa SCS, a nabór do tych klas cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem absolwentów szkół podstawowych. Część uczniów klas SCS wyraźnie zainteresowana jest podjęciem służby w Służbie Celno-Skarbowej. Przynajmniej kilkoro uczniów składało dokumenty aplikacyjne podczas prowadzonych naborów do Izby Administracji Skarbowej w Lublinie. Niemniej, większość uczniów po ukończeniu szkoły średniej realizuje dalsze kształcenie na studiach wyższych.
1.13. Przygotowanie kadry na potrzeby Izby Administracji Skarbowej w Warszawie	MF/ Izba Administracji Skarbowej w Warszawie	- utworzenie klasy celno-skarbowej w LXXVI Liceum Ogólnokształcącym im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie, w roku szkolnym 2022/2023	Porozumienie o współpracy dotyczącej działalności promocyjnej i szkoleniowo-dydaktycznej Izby Administracji Skarbowej w Warszawie z LXXVI Liceum Ogólnokształcącym im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie w zakresie pilotażowej innowacji pedagogicznej na Mazowszu dot. utworzenia Klasy Celno-Skarbowej zostało podpisane 15 marca 2022 roku. Porozumienie zostało podpisane na czas określony do 31 sierpnia 2026 roku. Zgodnie z porozumieniem LXXVI Liceum Ogólnokształcące im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie zobowiązało się w szczególności do: 1) kształtowania pozytywnego wizerunku Krajowej Administracji Skarbowej w środowisku szkolnym i lokalnym; 2) prowadzenia działalności promującej Krajową Administrację Skarbową; 3) realizowania programu nauczania, który ma na celu przekazanie uczniom wiedzy z zakresu specyfiki funkcjonowania Służby Celno-Skarbowej; 4) rozwijania postaw obywatelskich i patriotycznych u uczniów; 5) zatrudnienia pracownika lub funkcjonariusza świadczącego pracę lub pełniącego służbę w Izbie Administracji Skarbowej w Warszawie lub funkcjonariusza zwolnionego ze służby w związku z przejściem na emeryturę do prowadzenia zajęć uzupełniających - „Edukacja Celno-Skarbowa” w oddziale o profilu „Klasa Celno- Skarbowa”. Izba Administracji Skarbowej w Warszawie zgodnie z porozumieniem zobowiązała się do podejmowania w szczególności działań tj.: 1) wyznaczenia ze struktur Izby osoby do stałych kontaktów z Dyrektorem Szkoły; 2) dbania o właściwy poziom merytoryczny wizyt w komórkach organizacyjnych Izby, w których uczestniczą uczniowie pod nadzorem szkolnych pedagogów; 3) wystawiania i zatwierdzania na pisemny wniosek Szkoły dyplomów (certyfikatów) dla wyróżniających się uczniów;

				4) pomocy w obszarze dydaktyczno-wychowawczym oraz merytoryczno-organizacyjnym, polegającej na: - udzielaniu pomocy merytorycznej w procesie edukacyjnym uczniów, - prowadzeniu działań promocyjno-informacyjnych dotyczących popularyzacji służby w Krajowej Administracji Skarbowej, - zapraszaniu kadry dydaktycznej i młodzieży Szkoły do udziału w ważnych wydarzeniach rocznicowo-historycznych; 5) uczestniczenia w uroczystościach i ważnych wydarzeniach Szkoły. Izba Administracji Skarbowej w Warszawie z dniem 1 września 2022 roku objęła Klasę Celno-Skarbową swoim patronatem oraz udzieliła wsparcia organizacyjnego i merytorycznego z zakresu zagadnień celno-skarbowych. Przedstawiciele Izby Administracji Skarbowej w Warszawie opracowali autorski <i>Program kształcenia klas o profilu celno-skarbowym</i>, który jest prowadzony w ramach jednego przedmiotu <i>Przysposobienie do Służby Celno-Skarbowej</i>. Program kształcenia jest realizowany w ciągu pierwszych trzech lat nauczania, w ramach 90 godzin dydaktycznych (30 godzin dydaktycznych rocznie). Prezentuje on cele dydaktyczne, wychowawcze oraz praktyczne, którego treści są dostosowane do specyfiki przedmiotu oraz grupy wiekowej uczniów. Szczegółowy program kształcenia został przygotowany przez Zespół Programowy składający się z wykwalifikowanych specjalistów z zakresu zagadnień celno-skarbowych. Zespół Programowy został powołany przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Warszawie Zarządzeniem nr 64/2022 z 16 marca 2022 roku w sprawie <i>powołania Zespołu Programowego do spraw współpracy Izby Administracji Skarbowej w Warszawie ze szkołami ponadpodstawowymi w zakresie tworzenia i funkcjonowania klas o profilu służba celno-skarbowa</i>. (z późn. zm.). Wykładowcy opracowali materiały dydaktyczne, prezentacje oraz prowadzą zajęcia w szkole i poza nią. Wykładowcy są w procesie opracowywania <i>Kompendium wiedzy dla Klas Celno-Skarbowych</i>. Przygotowanie kadry dydaktycznej – wykładowców do prowadzenia zajęć w Klasach Celno-Skarbowych w pierwszej kolejności polega na wykorzystaniu bazy trenerów wewnętrznych KAS Izby Administracji Skarbowej w Warszawie. Trenerzy wewnętrzni KAS, w tym: instruktor pierwszej pomocy przedmedycznej, instruktor szkolenia z musztry i ceremoniału, instruktorzy taktyki i technik interwencji w Krajowej Administracji Skarbowej znajdujący się na liście <i>Instruktorów wyszkolenia strzeleckiego oraz taktyki i technik interwencji w Krajowej Administracji Skarbowej</i>. Ponadto wykładowcami mogą być także pracownicy i funkcjonariusze Służby Celno-Skarbowej w Izbie Administracji Skarbowej w Warszawie posiadający specjalistyczną wiedzę z tematyki obejmującej zagadnienia celno-skarbowe. Lista wykładowców jest na bieżąco aktualizowana, w sierpniu 2025 roku został przeprowadzony nabór do udziału w inicjatywie pedagogicznej dotyczącej prowadzenia lekcji i zajęć dydaktycznych w klasach o profilu celno-skarbowym. <i>Program kształcenia klas o profilu celno-skarbowym</i> obejmuje następujące obszary tematyczne: - Organizacja, rola i zadania Krajowej Administracji Skarbowej, w tym Służby Celno-Skarbowej; - System danin publicznych i jego ewolucja; - Zagadnienia celno-skarbowe, profilaktyka przestępczości celno-skarbowej; - Zwalczanie przestępczości ekonomicznej i pozaekonomicznej; - Musztra i ceremoniał Krajowej Administracji Skarbowej; - Kultura organizacji i etyka zawodowa. Psychologia kontroli; - Pierwsza pomoc przedmedyczna. Taktyka i techniki interwencji. Podstawy wyszkolenia strzeleckiego. W sierpniu 2025 roku Zespół Programowy dokonał aktualizacji <i>Programu kształcenia klas o profilu celno-skarbowym</i>. Realizacja programu kształcenia i jego celów jest na bieżąco monitorowana poprzez roczne dobrowolne anonimowe badanie ankietowe przeprowadzane wśród uczniów Klas Celno-Skarbowych.
--	--	--	--	--

				Sporządzane są przez Zespół programowy roczne i semestralne sprawozdania z zakresu współpracy Izby Administracji Skarbowej w Warszawie ze szkołami ponadpodstawowymi, które są przedstawiane do akceptacji Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Warszawie. Zespół programowy koordynuje działania dydaktyczne poprzez wyznaczonego członka zespołu, który zgodnie z podpisanym porozumieniem jest zatrudniony w LXXVI Liceum Ogólnokształcącym im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie. Nauczanie w Liceum prowadzone jest w tradycyjnym systemie klasowo – lekcyjnym oraz w formie aktywizujących zajęć prowadzonych poza szkołą. Wiedza uczniów zawarta w programie kształcenia i ich zdobyty poziom umiejętności, sprawdzane i oceniane są na podstawie ocen cząstkowych z poszczególnych obszarów tematycznych. Z przedmiotu <i>Przysposobienie do Służby Celno-Skarbowej</i> są wystawione oceny semestralne, a na świadectwie ocena roczna. Uczniowie zobowiązani są uczęszczać do szkoły w umundurowaniu. Zakup umundurowania realizowany jest we własnym zakresie. Izba Administracji Skarbowej w Warszawie przygotowała rekomendację dotyczącą wzoru umundurowania. Izba Administracji Skarbowej w Warszawie w ramach promocji przedsięwzięcia realizuje działania mające na celu zainteresowanie Klasą Celno-Skarbową absolwentów szkół podstawowych tj.: • opracowanie folderu promocyjnego dot. podstawowych informacji o Klasie Celno-Skarbowej i jego dystrybucja (IAS); • nagranie filmu promocyjnego dot. podstawowych informacji o Klasie Celno-Skarbowej i jego dystrybucja (IAS); • opublikowanie informacji o Klasie Celno-Skarbowej na: ○ stronie internetowej IAS w Warszawie; ○ stronie intranetowej IAS w Warszawie. • udział przedstawicieli Izby Administracji Skarbowej w Warszawie w uroczystej inauguracji roku szkolnego w LXXVI Liceum Ogólnokształcącym im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie, udział przedstawicieli Izby Administracji Skarbowej w Warszawie w dniach otwartych w LXXVI Liceum Ogólnokształcącym im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie, w tym m.in. prezentacja okazów CITES, pokaz pracy przewodnika z psem służbowym, prezentację oznakowanego pojazdu służbowego oraz dodatkowego wyposażenia funkcjonariusza Służby Celno-Skarbowej. Na początku każdego roku szkolnego Izba Administracji Skarbowej w Warszawie w promocji inicjatywy przekazuje nowym uczniom klasy pierwszej powitalne zestawy WELCOME z logiem KAS / IAS w Warszawie. Uczniowie LXXVI Liceum Ogólnokształcącym im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie uczestniczą w wycieczkach organizowanych przez szkołę, przy wsparciu szkoleniowo-dydaktycznym Izby Administracji Skarbowej w Warszawie m.in. do: • Filii Krajowej Szkoły Skarbowości w Kamionie, gdzie odbywają się warsztaty integracyjne oraz pokaz pracy przewodników i psów służbowych; • Oddziału Celnego Osobowego w Warszawie (Port Lotniczy Chopina w Warszawie), na której uczniowie zapoznają się ze specyfiką służby funkcjonariuszy na przejściu granicznym; • Oddziału Celnego Port Lotniczy Warszawa-Modlin; • Oddziału Celnego Osobowego w Warszawie (Port Lotniczy Radom - Sadków); • Mazowieckiego Urzędu Celno-Skarbowego w Warszawie, gdzie odbywają się zajęcia z podstaw wyszkolenia strzeleckiego; • Centralnego Laboratorium Celno-Skarbowego w Otwocku; • Pierwszego Mazowieckiego Urzędu Celno-Skarbowego w Warszawie; gdzie odbyły się zajęcia z Organizacji, roli i zadań Krajowej Administracji Skarbowej, w tym Służby Celno-Skarbowej; • Sali pamięci w III Urzędzie Skarbowym Warszawa-Śródmieście; • gmachu Ministerstwa Finansów na zajęcia warsztatowe „Od przedszkola do seniora – bezpieczne klikanie = bezpieczne wakacje”;
--	--	--	--	---

			oraz Filii Krajowej Szkoły Skarbowości w Otwocku, gdzie zostało dokonane podsumowanie procesu kształcenia w klasie 4C o profilu celno-skarbowy. W ramach współpracy uczniowie są zapraszani na regionalne uroczystości Święta Krajowej Administracji Skarbowej. Inicjatywa pedagogiczna, dzięki zaangażowaniu Zespołu programowego i wykładowców, jak i LXXVI Liceum Ogólnokształcącego im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie, została pozytywnie przyjęta przez społeczność szkolną. Przyczyniła się także do kształtowania pozytywnego wizerunku Krajowej Administracji Skarbowej, w tym Służby Celno-Skarbowej. Na koniec 2025 roku w LXXVI Liceum Ogólnokształcącym im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie funkcjonują cztery Klasy Celno-Skarbowe tj.: klasa 1C, klasa 2C i klasa 3C, oraz klasa 4C, która zakończyła realizację autorskiego programu kształcenia prowadzonego w ramach przedmiotu <i>Przysposobienie do Służby Celno-Skarbowej</i>.
1.14. Wdrożenie systemu adaptacji nowozatrudnionych pracowników w Poczcie Polskiej S.A.	MAP/ PP S.A.	- wprowadzenie zasad adaptacji zawodowej pracowników Poczty Polskiej S.A. (PP S.A.), oraz standardów podejmowanych działań adaptacyjnych	Wprowadzono i wdrożono dokument określający zasady adaptacji nowozatrudnionych pracowników w Poczcie Polskiej S.A. wraz z 14 szczegółowymi programami adaptacyjnymi dla kluczowych stanowisk w Spółce. Dodatkowo przeprowadzono szkolenia z zakresu adaptacji dla wyższej i średniej kadry menedżerskiej oraz opiekunów adaptacji. Celem zwiększenia zaangażowania opiekunów adaptacji w ten proces, wprowadzono dodatkowy system motywacyjny dla tych pracowników. Program w nowej odsłonie funkcjonuje w PP S.A. od 1.01.2022 i ze względu na dynamiczne zmiany na rynku oraz przeprowadzany proces transformacji w Spółce będzie ponownie poddawany zmianom.
1.15. Przygotowanie osób odbywających karę pozbawienia wolności do skutecznego powrotu na rynek pracy i do społeczeństwa po zakończeniu jej odbywania	MS /Centralny Zarząd Służby Więziennej	- realizacja szkoleń z zakresu kompetencji cyfrowych oraz utworzeniu komputerowych pracowni edukacyjnych w placówkach penitencjarnych	Przedsięwzięcie związane jest z realizacją przez Służbę Więzienną projektu pn. „Kompleksowe działania szkoleniowo-aktywizacyjne mające na celu przygotowanie osób odbywających karę pozbawienia wolności do skutecznego powrotu na rynek pracy i do społeczeństwa”, wdrażanego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 i współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus. W ramach przedmiotowego projektu, zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem o dofinansowanie, realizowane jest zadania nr 3 pn. "Utworzenie pracowni komputerowych oraz podnoszenie kompetencji cyfrowych osadzonych", które swoim zakresem obejmuje zapobieganie wykluczeniu oraz podnoszenie kompetencji cyfrowych wśród osób pozbawionych wolności w zakresie użytkowania komputerów osobistych wraz z powszechnie wykorzystywanymi narzędziami w postaci edytorów tekstu, arkuszy kalkulacyjnych, korzystania z zasobów internetu w zakresie właściwym do przeprowadzenia w warunkach izolacji więziennej, ze szczególnym uwzględnieniem tematyki związanej z rynkiem pracy, poszukiwaniem i podjęciem zatrudnienia, niwelowaniem deficytów w zakresie korzystania z e-usług. W ramach zadania zakłada się utworzenie w wybranych jednostkach penitencjarnych 45 edukacyjnych sal komputerowych oraz organizację przynajmniej 270 szkoleń kierowanych do osób odbywających karę pozbawienia wolności, w których uczestniczyć ma nie mniej niż 2 700 skazanych. Z danych sprawozdawczych wynika, że do końca roku 2025 w jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej utworzone zostały 43 sale komputerowa, a dwie kolejne są na końcowym etapie przygotowania (wymóg podłączenia do sieci WAN Służby Więziennej). Rozpoczął się również etap realizacji szkoleń dla osób odbywających karę pozbawienia wolności. Do końca ubiegłego roku zrealizowano ich dotychczas 19, a wsparciem objęto 182 osadzonych (18 kobiet oraz 164 mężczyzn). W związku z faktem, że proces tworzenia sal komputerowych został praktycznie zakończony, a także wszczęciem procedur przetargowych, których przedmiotem jest wybór podmiotów, które będą prowadzić szkolenia dla osadzonych, liczba osób objętych wsparciem w roku 2026 oraz kolejnych będzie sukcesywnie wzrastać wraz z zawieraniem kolejnych umów z wykonawcami usługi szkoleniowej. Utworzenie sal komputerowych w jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej oraz przyjęta formuła organizacji szkoleń implikuje zachowanie trwałości działań, dając możliwość kontynuacji analogicznych szkoleń w ramach prowadzonych przez Służbę Więzienną programów readaptacyjnych. Na chwilę obecna brak jest przesłanek, który mógłby

				stwarzać ryzyko nieosiągnięcia założonych celów, a ponieważ poziom zainteresowania ze strony osadzonych jest bardzo wysoki to nie można wykluczyć, że liczba osób korzystających ze wsparcia będzie wyższa niż pierwotnie zakładana, o ile pozwoli na to budżet projektu.
1.16. Unowocześnienie narzędzi wspierania rozwoju zasobów ludzkich przez publiczne służby zatrudnienia	MRPiPS	- wprowadzenie nowych form pomocy, w tym bonów na kształcenie ustawiczne i pakietów aktywizacyjnych - rozszerzenie dostępu do Krajowego Funduszu Szkoleniowego dla nowych grup osób pracujących	1 czerwca 2025 r. weszła w życie ustawa z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia, zmieniająca zasady wspierania osób bezrobotnych i poszukujących pracy przez powiatowe urzędy pracy w obszarze rozwoju umiejętności i podnoszenia kwalifikacji. Przed wszystkim poszerzono grupę beneficjentów wszystkich form pomocy o osoby poszukujące pracy, w tym wszystkie osoby pracujące bez względu na wiek, dla których dotychczasowa pomoc w aktywizacji zawodowej była bardzo ograniczona. Wprowadzono także następujące zmiany: - ujednolicono limity na dofinansowanie szkoleń do 300% przeciętnego wynagrodzenia; - rozszerzono zakres finansowania osobom zarejestrowanym kosztów egzaminów o koszty różnego rodzaju form potwierdzania wiedzy i umiejętności oraz uzyskiwania dokumentów potwierdzających nabycie wiedzy i umiejętności; - wprowadzono pożyczki edukacyjne o maksymalnej wysokości 400% przeciętnego wynagrodzenia. Jej środki mogą być wykorzystane nie tylko na opłacenie kosztów szkolenia, ale także studiów podyplomowych, potwierdzenia wiedzy i umiejętności, uzyskania dokumentów potwierdzających nabycie wiedzy i umiejętności oraz na kontynuację nauki w formach szkolnych. Ponadto, stworzono możliwość umorzenia 20% kwoty pożyczki; - wprowadzono na korzystniejszych zasadach limit finansowania kosztów nabywania wiedzy, umiejętności lub kwalifikacji - w wysokości 450% przeciętnego wynagrodzenia na jedną osobę w okresie kolejnych trzech lat; - wprowadzono bon na kształcenie ustawiczne dla wszystkich bezrobotnych i poszukujących pracy bez względu na wiek; w ramach bonu urząd pracy sfinansuje do wysokości przeciętnego wynagrodzenia należność dla instytucji szkoleniowej za realizację jednego lub kilku szkoleń, należność dla instytucji realizującej studia podyplomowe, koszty potwierdzenia nabycia wiedzy i umiejętności lub koszty uzyskania dokumentów potwierdzających nabycie wiedzy i umiejętności; - podniesiono jakość szkoleń poprzez zamienienie, wymaganego od instytucji szkoleniowej oferującej szkolenie, wpisu do Rejestru Instytucji Szkoleniowych - wpisem do Bazy Usług Rozwojowych. Ponadto, zgodnie z ww. ustawą od 1 stycznia 2026 r. weszły zmiany w zakresie Krajowego Funduszu Szkoleniowego, który stanowi wydzieloną część środków Funduszu Pracy, przeznaczoną na finansowanie różnych form kształcenia ustawicznego. Zwiększono przede wszystkim dostępność środków KFS – z pomocy na kształcenie ustawiczne będą mogły skorzystać wszystkie podmioty odprowadzające składki na Fundusz Pracy lub z nich zwolnione na mocy prawa, co obejmie także samozatrudnionych oraz osoby wykonujące pracę na podstawie umów cywilnoprawnych. Od stycznia 2026 r. środki KFS są także wydatkowane zgodnie z priorytetami zgłaszanymi przez: ministra właściwego ds. pracy (nie więcej niż cztery priorytety), każde z województw do obowiązywania na jego obszarze (nie więcej niż trzy), każdy z powiatów do obowiązywania na jego obszarze (nie więcej niż jeden), co pozwala na precyzyjniejsze wydatkowanie środków z uwzględnieniem potrzeb konkretnych regionów i powiatów.	
1.17. Rozwój kompetencji cyfrowych osób młodych (do 30 roku życia) na potrzeby rynku pracy	MRPiPS	- objęcie wsparciem osób młodych do 30. roku życia w zakresie podnoszenia kompetencji cyfrowych	W odniesieniu do zadania 1.17 – Rozwój kompetencji cyfrowych osób młodych (do 30 r.ż.) na potrzeby rynku pracy w ww. ustawie przewidziano rozwiązania mające na celu wyposażenie urzędów pracy w narzędzia pozwalające im na skuteczne wsparcie klientów w nabywaniu lub rozwijaniu umiejętności potrzebnych w nowoczesnej gospodarce, w tym zwłaszcza umiejętności cyfrowych, poprzez badanie kompetencji cyfrowych i oferowanie szkoleń z tego zakresu.	

				W powiatowych urzędach pracy (PUP) wdrożono narzędzie do oceny umiejętności cyfrowych osób bezrobotnych i poszukujących pracy do 30 roku życia. W Intranecie Publicznych Służb Zatrudnienia zamieszczono wytyczne dla pracowników PUP do korzystania z tego narzędzia. W karcie rejestracji bezrobotnego w systemie informatycznym PUP wprowadzono dedykowaną zakładkę umożliwiającą pracownikom urzędów odnotowanie przeprowadzonych ocen umiejętności cyfrowych i ich uzupełnienie. W I półroczu 2025 r. prawie 100 tysięcy osób do 30 roku życia zostało objętych oceną umiejętności cyfrowych. Z tego około 20 tysięcy w wyniku przeprowadzonej oceny uczestniczyło w działaniach, które służyły podniesieniu posiadanych umiejętności cyfrowych.
2. Cel szczegółowy 2: Zapewnienie i rozwój kadr dla kształcenia zawodowego	2.1. Przygotowanie i doskonalenie kadr dla kształcenia zawodowego	MEN / IBE/ FRSE/ORE	- wdrożenie studiów podyplomowych, praktyk zawodowych oraz pozyskiwanie specjalistów z rynku. - utworzenie szkoły ćwiczeń w kształceniu zawodowym. - co najmniej 400 nauczycieli zawodu skorzysta ze szkoleń branżowych w branżowych centrach umiejętności, - realizacja do 2025 r - uruchomionych pilotażowo 16 szkół ćwiczeń w kształceniu zawodowym. do 2027 r.	W ramach działania 2.1 „Przygotowanie i doskonalenie kadr dla kształcenia zawodowego”, realizowanego przez MEN we współpracy z IBE PIB i ORE, podejmowane są działania wpisujące się w obszar “Wdrożenie studiów podyplomowych, praktyk zawodowych oraz pozyskiwanie specjalistów z rynku”. IBE PIB - w ramach projektu FERS (2023 - 2025) “Przygotowanie rozwiązań wspierających proces kształcenia przyszłych i doskonalenia zawodowego obecnych nauczycieli zawodu” opracowano 18 programów kształcenia w ramach studiów podyplomowych (zakres teoretyczny i praktyczny) i programy praktyk dla wybranych kierunków. MEN - ogłoszenie Konkursu “Studia podyplomowe przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela w kształceniu zawodowym”. Przedmiot konkursu: organizacja bezpłatnych, trysemestralnych kwalifikacyjnych studiów podyplomowych dla nauczycieli i nauczycielek uprawniających do nauczania kolejnego przedmiotu lub prowadzenia kolejnych zajęć z zakresu kształcenia zawodowego w okresie realizacji projektu nie dłuższym niż 25 miesięcy. Uczestnicy i uczestniczki studiów podyplomowych, poza wiedzą merytoryczną, dydaktyczną i psychologiczno-pedagogiczną nabędą praktyczne umiejętności zawodowe, zarówno w środowisku szkół prowadzących kształcenie zawodowe, jak i u pracodawców lub innych podmiotów funkcjonujących w otoczeniu społeczno-gospodarczym. Przedmiotem konkursu jest ponadto organizacja dwutygodniowych praktyk w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe. W ww. praktykach będą uczestniczyli studenci lub studentki studiów pierwszego lub drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich na kierunkach związanych z obszarem, którego dotyczy wniosek na realizację studiów podyplomowych przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela w kształceniu zawodowym. FRSE we współpracy z ORE – w ramach projektu FERS (2025 – 2028) „Opracowanie i przetestowanie modelu branżowej szkoły ćwiczeń” przygotowany jest model branżowej szkoły ćwiczeń umożliwiający doskonalenie zawodowe zarówno przyszłych, jak i obecnych nauczycieli zawodu poprzez wykorzystanie potencjału nauczycieli - praktyków stosujących w codziennej pracy nowoczesne metody i pomoce dydaktyczne jako mentorów, którzy mogliby dzielić się wiedzą i doświadczeniem, a także dobrymi praktykami z pozostałymi, mniej doświadczonymi nauczycielami.
	2.2. Organizacja konkursu na najlepszego nauczyciela zawodu	MEN/FRSE	- wybór nauczyciela zawodu wyróżniającego się w środowisku szkolnym	Ogłoszenie konkursu „Zawodowiec Roku 2022”. Konkurs był zorganizowany przez Ministerstwo Edukacji i Nauki przy wsparciu Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji, a partnerem konkursu była spółka KGHM Polska Miedź S.A. Celem konkursu było wyróżnienie najlepszych nauczycieli kształcenia zawodowego, którzy z pasją i zaangażowaniem edukują przyszłe kadry na potrzeby nowoczesnej gospodarki. Kandydaci do tytułu Zawodowca Roku 2022 powinni: • działać na rzecz promocji kształcenia zawodowego, • wprowadzać autorskie rozwiązania dydaktyczne i metodyczne w obszarze kształcenia zawodowego, • współpracować z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym w szczególności z pracodawcami, • dbać o swój rozwój zawodowy. Nagrodami dla każdego Uczestnika, który otrzymał tytuł

				„Zawodowca Roku 2022” w danej Dziedzinnie oraz dla „Wyróżnionych Uczestników” były dyplomy oraz cyfrowe nagrody rzeczowe, które zostały wręczone na Uroczystej Gali. Tytuł „Zawodowca Roku 2022” otrzymało 46 nauczycieli (w 21 branżach i 46 dziedzinach).
	2.3. Wsparcie publicznych uczelni zawodowych w ramach działania pn. „Dydaktyczna inicjatywa doskonałości”	MNiSzW	- cykliczne wsparcie publicznych uczelni zawodowych w ich dążeniu do doskonałości w zakresie dydaktyki na kierunkach studiów o profilu praktycznym (15 uczelni)	Przedsięwzięcie „Dydaktyczna inicjatywa doskonałości” ma cykliczny, coroczny charakter. W każdym z lat 2022-2025 miało miejsce rozstrzygnięcie przedsięwzięcia i przyznanie środków finansowych 15 laureatom. Corocznie, w latach 2022-2024 zwiększenie finansowania wynosiło 1 mln zł dla uczelni (w sumie 15 mln zł). W 2024 r. dla zwiększenia rozpoznawalności inicjatywy utworzona została dedykowana strona internetowa jej dotycząca (https://www.gov.pl/web/nauka/dydaktyczna-inicjatywadoskonosci). W 2025 r. po raz pierwszy miało miejsce zwiększenie finansowania dla laureatów przedsięwzięcia, z 1 mln zł do 1,5 mln zł, co oznacza, że od roku 2025 sumaryczny roczny budżet przedsięwzięcia wzrósł z 15 mln zł do 22,5 mln zł. Ponadto w 2025 r. w ramach dalszych działań dotyczących zwiększenia rozpoznawalności i rozwoju inicjatywy, utworzone zostało jej logo oraz zmieniona została metodologia wyboru laureatów, w celu jeszcze bardziej kompleksowego objęcia monitoringiem rezultatów kształcenia w publicznych uczelniach zawodowych.
	2.4. Upowszechnianie korzystania z platformy na rzecz uczenia się dorosłych w Europie (EPALE)	FRSE	- tworzenie sieci współpracy dla osób zainteresowanych uczeniem się dorosłych w celu opracowywania i realizacji wspólnych projektów lub innych działań (np. staże typu "job shadowing", - wymiana dobrych praktyk itp.), w tym przy wsparciu funduszy programu Erasmus+, okres realizacji - od kwietnia 2022 do końca 2024 roku	- Współpraca z Krajowym Centrum Europass oraz Euroguidance w celu publikacji tekstów promujących planowania ścieżek kariery zawodowej - Promowanie na platformie treści zgodnych z tematem przewodnim EPALE na rok 2026: Umiejętności potrzebne do zdobycia dobrej pracy i zapewnienia wysokiej jakości życia. - Organizacja seminariów dotyczących rozwoju kompetencji potrzebnych na współczesnym rynku pracy tym możliwości ich certyfikowania (mikrpoświadczenia) - Współpraca z sektorem Edukacji Zawodowej Programu Erasmus+ oraz instytucjami zewnętrznymi w celu promocji kształcenia dorosłych w zakresie kompetencji zawodowych, cyfryzacji rynku pracy oraz adaptacji do szybko zachodzących zmian społeczno-ekonomicznych. - Promowanie kształcenia zawodowego dorosłych w czasie dorocznego Forum Edukacji Dorosłych. - Publikowanie na platformie artykułów beneficjentów projektów dotyczących edukacji zawodowej osób dorosłych. Okres realizacji: 2022-2026 - Promowanie publikacji na platformie EPALE treści związanych z włączeniem osób dorosłych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkolenie zawodowe oraz tranzycję na rynek pracy.
3. Cel szczegółowy 3: Rozwój doradztwa zawodowego i promocja kształcenia zawodowego	3.1. Rozwój oferty materiałów multimedialnych do doradztwa zawodowego	MEN/ORE	- opracowanie materiałów multimedialnych do doradztwa zawodowego, w tym m.in. filmów zawodoznawczych, spacerów wirtualnych, e-zasobów, broszur informacyjnych, dla różnych grup wiekowych, przedstawiających kompleksową informację zawodoznawczą. - zamieszczenie opracowanych materiałów multimedialnych na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej, - do 2023 r. zaplanowano opracowanie około 250 materiałów multimedialnych do doradztwa zawodowego, do 2025 r. kolejnych 100 szt.	W ramach działania 5.4 programu „Za życiem” - Tranzycja na rynek pracy przygotowano: - 16 narzędzi interaktywnych po 3 prezentacje o zawodach najczęściej wybieranych przez osoby z niepełnosprawnościami intelektualnymi oraz sprzężeniami w tym spektrum autyzmu, - 8 filmów edukacyjnych promujących zatrudnienie osób z niepełnosprawnością, wskazujących wartość zawodową takich osób, a także przedstawiających rekomendacje do prowadzenia zajęć na temat doradztwa zawodowego. W ramach projektu pn. „Weryfikacja i odbiór produktów projektów konkursowych z Działania 2.14” były jedynie weryfikowane i odbierane informacje zawodoznawcze – nie było tu opracowania materiałów multimedialnych dla doradztwa zawodowego. Odebrano i zamieszczono na stronie internetowej infozawodowe.men.gov.pl i na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej: 129 filmów zawodoznawczych, 129 e-zasobów (obudowa multimedialna), 129 broszur informacyjnych,

				169 filmów promocyjnych, 169 modeli 3D, 169 spacerów wirtualnych
	3.2. Rozwój usług cyfrowych wspierających wysokiej jakości doradztwo zawodowe	MEN/ORE/ICEiN (Infozawodowe) IBE (Kompas szkolnictwa branżowego)	- utworzenie aplikacji mobilnej Infozawodowe - rozwój aplikacji „Kompas szkolnictwa branżowego	W projekcie <i>“Utworzenie i upowszechnienie portalu infozawodowe.men.gov.pl”</i> nie przewidziano tworzenia aplikacji mobilnej. Powstaje portal - nowoczesne narzędzie informatyczne wspierające rozwój i promocję kształcenia zawodowego oraz doradztwa zawodowego.
	3.3. Realizacja inicjatyw europejskich Europass i Euroguidance	FRSE (Europass, Euroguidance)	- organizacja Forum Edukacji Zawodowej, Europass i Euroguidance, II edycja w formule stacjonarnej - listopad 2022 r. - działania promocyjne Europass i Euroguidance poprzez cyfrową usługę Profilu Europass, - współtworzenie sieci 36 krajowych centrów Euroguidance, okres realizacji - 2022-2025	W latach 2022-2025 Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji realizowała zadania Krajowego Centrum Europass i Euroguidance (dalej: KCEiE) na podstawie 2 kontraktów zawartych Komisją Europejską, podpisanych w dn. 28.01.2022, na okres od 1.01.2022 do 31.12.2023, oraz z 6.07.2024 na okres od 1.01.2024 do 31.12.2026. W świetle wdrażania w Polsce Decyzji nr 2018/646 Parlamentu Europejskiego i Rady Europejskiej z dn. 18.04.2018 r., w sprawie wspólnych ram mających na celu świadczenie lepszej jakości usług w zakresie umiejętności i kwalifikacji (Europass), w latach 2022-2025 KCEiE przeprowadziło 4 kolejne, coroczne edycje Forum Edukacji Zawodowej, Europass i Euroguidance, w formule stacjonarnej: ed.II. w Warszawie, dn. 18.11.2022 r., ed. III w Warszawie 15-16.06.2023, ed. IV w Warszawie IV, 2-3.12.2024 oraz ed. V, w Gdańsku 4-5.12.2025, dla łącznej liczby 2153 uczestników. Wszystkie informacje wraz z możliwością przeglądu nagrań sesji i wystąpień zamieszczono na dedykowanej stronie internetowej https://forumedukacjizawodowej.pl/. Przez cały, raportowany okres prowadzono liczne działania promocyjne Europass i Euroguidance dotyczące „cyfrowego obywatelstwa Europass”. W tym okresie KCEiE zorganizowało lub wzięło udział w 245 wydarzeniach: warsztatach, szkoleniach, seminariach, webinarach, konferencjach, targach itp. w trakcie., których udało się w różnej formie dotrzeć do ok. 169 543 odbiorców. W mediach elektronicznych oraz w serwisach społecznościowych, obsługę zainteresowanych osób oraz instytucji, a także przygotowanie i dystrybucję materiałów informacyjno-promocyjnych. Na stronach internetowych europass.org.pl oraz euroguidance.org.pl opublikowano 282 wpisów. Dostarczano także materiały do newsletterów FRSE oraz Erasmus+, każdorazowo dla ok. 13 000 odbiorców. Kontynuowano prowadzenie profilu Europass & Euroguidance Polska w serwisie Facebook, gdzie liczba obserwujących pod koniec 2025 roku wyniosła 3848 osób. W latach 2022-2025 na profilu opublikowano 472 posty o łącznym zasięgu ponad 483,3 tys. odbiorców. Dodatkowo w 2025 roku utworzono konto Krajowego Centrum Europass i Euroguidance na platformie LinkedIn. Do końca 2025 roku opublikowano łącznie 111 postów, a konto zdobyło 219 obserwatorów. W roku 2023 roku KCEiE zainicjowało ogólnopolski konkurs skierowany do doradców, nauczycieli, trenerów oraz praktyków poradnictwa zawodowego. Efektem trzech dotychczasowych edycji jest wyróżnienie łącznie 27 laureatów w 9 kategoriach m.in. w nowatorskich praktykach w obszarze doradztwa zawodowego. W tym samym roku 2023 wdrożono Program Ambadorski podzielony na jednoroczne kadencje. Rezultatem działania programu jest 20 webinarów, 35 sesji warsztatowych, 15 stanowisk konsultacji kariery w trakcie tras pracy i edukacji, wydanie 20 artykułów oraz publikacji pt. „Mentoring i tutoring 2.0. Relacja, rozwój i technologia w edukacji zawodowej”. W całym okresie trwały działania promujące Europejskie Poświadczenia Cyfrowe (EDC), wydając publikacje informacyjne oraz biorąc udział ogólnopolskich konferencjach „Erasmus+ a mikropoświadczenia” – 7 edycji w całej Polsce, organizowanych w centrach innowacji FRSE (tzw. InnHUBach), a także innych, kluczowych rynkowo wydarzeniach, np. międzynarodowy Warsaw Microcredentials Summit (https://warsawsummit2025.pl/), 25-26.06.2025 w Warszawie. Kontynuowano współpracę z Zespołem Mikropoświadczeń „Odznaka+” działającym w Państwowym Instytucie Badań Edukacyjnych, mając na uwadze obowiązkową interoperacyjność obu działań.

			W ramach projektu “Prowadzenie i rozwój Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji jako narzędzia wspierającego uczenie się przez całe życie (ZRK3)” rozwijano aplikację Kompas szkolnictwa zawodowego. Zmodernizowana wersja narzędzia została przyłączona do nowego API ZRK, przeprowadzono testy bezpieczeństwa oraz zrealizowano badania UX. Aplikacja została również w większym stopniu powiązana z portalem Infozawodowe, m.in. w zakresie udostępnianych dodatkowych informacji i materiałów o zawodach. Wzbogacono ją też o dane z Monitoringu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych. Na bieżąco również aktualizowano treści dostępnych zawodów i powiązanych z nimi danych, w tym certyfikatów pokrewnych. W zakresie realizacji zaplanowanego współtworzenia sieci krajowych centrów Europass oraz Euroguidance, w latach 2022-2025 KCEiE wzięło udział w 121 aktywnościach międzynarodowych, m.in. webinaria, warsztaty, spotkania grup roboczych, spotkania sieciowe i konferencje. W 2025 w Warszawie, wspólnie z Przedstawicielstwem KE w Polsce, zorganizowano międzynarodowe spotkanie zarządcze sieci Euroguidance. W sieci Europass, w ramach udziału zespołu KCEiE w pracach Grupy Roboczej Europass ds. Promocji i Komunikacji, w kwietniu 2025 r. we współpracy z fińskim KCEuropass obsługiwano kanały społecznościowe Europass Europe w serwisach X, LinkedIn, Facebook oraz Instagram. Ponadto konsekwentnie obsługiwano liczne zadania w grupach konsultacyjnych i roboczych o charakterze międzynarodowym: np. Europass Adviosory Working Group (dalej WG) Komisji Europejskiej, a także Europass Mobility WG, Europass CEE Cluster i inne, np. Strategic WG. W ramach Euroguidance kontynuowano pracę w Grupie Roboczej 2 (Main Task Group 2), do której priorytetów należy organizacja wydarzeń oraz wspieranie wymiany wiedzy, partnerskiego uczenia się, rozwoju umiejętności w ramach sieci i wśród praktyków poradnictwa. Dodatkowo 7 kwietnia 2025 roku zrealizowano wizytę monitorującą dla przedstawicieli European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Pośród znaczących zadań nieuwjętych w planie w roku 2022, należy wymienić konsekwentne wydawanie dokumentu Europass Mobilność(EM) w dedykowanej i rozwijanej aplikacji cyfrowej EMOL, będącej cyfrowym, bezpiecznym środowiskiem dostępnym online np. w smartfonach czy na desktopie. W latach 2022-2025 roku pracownicy KCEiE we współpracy z partnerami zatwierdzili 159 185 dokumenty EM, spośród których 81% to dokumenty uczestników Programu Erasmus+. W tym samym czasie pracownicy udzielili ok. 8000 tysięcy konsultacji telefonicznych i ok. 10000 konsultacji mailowych w zakresie poprawnego wypełniania EM, zwłaszcza we właściwym definiowaniu kompetencji oraz umiejętności i oceny efektów uczenia się, a także wszelkich kwestii związanych. Konsekwentnie promowano wydawanie certyfikatów wszelkimi dostępnymi sposobami. W 2023 roku KCEiE z sukcesem przeprowadziło trudny proces wystawienia EM dla uczestników międzynarodowych mistrzostw EuroSkills 2023 w Gdańsku, zapewniając skuteczne potwierdzenie kompetencji zawodowych zawodników, a także realizując jedyny materialny rezultat projektu FERS, przeznaczonego na realizację tego działania.
3.4. Organizacja turniejów i olimpiad tematycznych związanych z wybraną dziedziną wiedzy	MEN/organizatorzy olimpiad	- organizacja i przeprowadzenie w latach szkolnych 2022/2023, 2023/2024, 2024/2025 turniejów i olimpiad tematycznych w 22 dziedzinach	Zgodnie z art. 21 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty minister właściwy do spraw oświaty i wychowania inicjuje, koordynuje i nadzoruje organizację ogólnopolskich olimpiad i turniejów dla uczniów, a także może zlecić (poprzez ogłoszenie otwartego konkursu ofert) zadania z tego zakresu, w drodze umowy, szkołom wyższym, placówkom naukowym, stowarzyszeniom naukowym, zawodowym i innym podmiotom prowadzącym statutową działalność oświatową lub naukową. Mając na uwadze potrzebę promowania uczniów zdolnych, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania corocznie wspiera organizację olimpiad tematycznych. Olimpiady służą odkrywaniu i rozwijaniu uzdolnień uczniów, pobudzają twórcze myślenie, wspomagają zdolność stosowania wiedzy w praktycznym działaniu, ponadto lepiej przygotowują uczniów do nauki w szkołach wyższego stopnia lub do wykonywania zawodu. Laureaci i finaliści turniejów i olimpiad tematycznych są zwolnieni z przystąpienia do części pisemnej egzaminu zawodowego.

				Konkursy ogłaszane są cyklicznie - w trybie trzyletnim w jednej z następujących dziedzin: audiowizualna, budownictwo, chemia, ochrona środowiska; ekonomia, rachunkowość; elektryka, energetyka; elektronika, mechatronika, fryzjerstwo, gastronomia, kelnerstwo, geodezja, górnictwo, handel, hotelarstwo, mechanika, metalurgia, odlewnictwo, moda, motoryzacja, poligrafia, przetwórstwo spożywcze, rolnictwo, leśnictwo, ogrodnictwo, spedycja, logistyka, transport, telekomunikacja, informatyka oraz turystyka. W ramach rozstrzygniętego konkursu na realizację zadania publicznego pn. „Organizacja i przeprowadzenie olimpiad i turniejów w latach szkolnych 2022/2023, 2023/2024, 2024/2025” wsparcie finansowe skierowano do organizatorów 23 turniejów i olimpiad tematycznych. W ramach rozstrzygniętego w 2025 roku otwartego konkursu na realizację zadania publicznego pn. „Organizacja i przeprowadzenie turniejów i olimpiad tematycznych związanych z wybraną dziedziną wiedzy w latach szkolnych 2025/2026, 2026/2027, 2027/2028” wsparcie finansowe skierowano do organizatorów 21 turniejów i olimpiad tematycznych. Olimpiady i turnieje zawodowe stanowią jeden z kluczowych instrumentów wzmocnienia jakości i prestiżu kształcenia zawodowego. Wydarzenia te są integralnym elementem systemu wspierania uczniów szczególnie uzdolnionych w obszarach branżowych oraz ważnym narzędziem budowania pozytywnego wizerunku szkolnictwa branżowego, co za tym idzie pełni ważną funkcję promocyjną: - budują prestiż szkół branżowych i techników, pokazując wysoki poziom umiejętności uczniów, - zwiększają zainteresowanie zawodami, szczególnie w branżach kluczowych dla gospodarki, - wzmocniają współpracę szkół z pracodawcami, którzy często tworzą klasy patronackie, angażują się w prace organizacyjne, poprzez np. weryfikację zadań, fundują nagrody lub oferują staże, - wzmocniają w świadomości społecznej znacznie praktycznych umiejętności, które są fundamentem kształcenia zawodowego, - zwiększają widoczność sukcesów uczniów, co przekłada się na pozytywny odbiór społeczny szkolnictwa zawodowego. Wiedza zdobyta przez uczestników olimpiad tematycznych procentuje w dorosłym życiu. Są oni cenionymi nauczycielami akademickimi, menadżerami, fachowcami w różnych dziedzinach gospodarki, czy też studiują na prestiżowych kierunkach.
	3.5. Organizacja krajowych konkursów umiejętności zawodowych	FRSE	- przeprowadzenie eliminacji regionalnych do konkursów w 30 zawodach; - organizacja 3 konkursów ogólnopolskich SkillsPoland w 30 konkurencjach	W 2024 roku przeprowadzono konkursy regionalne w 23 branżach, w 2025 roku przeprowadzono konkursy regionalne w 20 branżach. Ilość unikalnych branż – 26. Konkursy ogólnopolskie przeprowadzono w latach 2022, 2025.
	3.6. Organizacja europejskiego konkursu umiejętności zawodowych EuroSkills w Polsce	FRSE	zorganizowanie w Polsce europejskiego konkursu umiejętności zawodowych w 54 konkurencjach/zawodach, realizacja początek września 2023 r.	W 2023 r. zorganizowano konkurs EuroSkills w Gdańsku (Polska) w 42 konkurencjach/zawodach.
4. Cel szczegółowy 4: Wdrożenie innowacyjnych i trwałych mechanizmów współpracy na gruncie krajowym w zakresie kształcenia zawodowego, sprzyjających adekwatności i	4.1. Przygotowanie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego	MEN/IBE	- przygotowanie załącznika statystycznego, zawierającego szczegółowe listy prognozowanego zapotrzebowania na pracowników	W ramach działania 4.1 „Przygotowanie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego”, realizowanego przez MEN we współpracy z IBE, opracowano załącznik statystyczny zawierający szczegółowe zestawienia prognozowanego zapotrzebowania na pracowników w poszczególnych zawodach. Efektem prac było siedem obwieszczeń ministra właściwego ds. oświaty i wychowania w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy, wraz z załącznikami prezentującymi listy zawodów według poziomu zapotrzebowania.
	4.2. Monitoring karier absolwentów szkół ponadpodstawowych	MEN/IBE/ CIE	- prowadzenie corocznego monitoringu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych,	W 2023 r. IBE zakończył realizację projektu „Monitorowanie losów absolwentów szkół zawodowych – edycja II (2019–2023)”, współfinansowanego z PO WER 2014–2020. Celem projektu było dostarczenie systemowi kształcenia zawodowego informacji

			- opracowanie rekomendacji w zakresie poszerzenia katalogu osób objętych monitorowaniem, - opracowanie rekomendacji w zakresie rozszerzenia systemu monitoringu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych o zaawansowane funkcjonalności analityczne i prognostyczne, - opracowanie raportów automatycznych dla szkół, poszczególnych zawodów i branż oraz województw.	zwrotnej o losach absolwentów poprzez opracowanie i wsparcie wdrożenia narzędzi opartych na danych administracyjnych, weryfikowanych i uzupełnianych danymi sondażowymi. Wypracowane rozwiązania prawne, metodologiczne i informatyczne umożliwiły wpisanie monitoringu do ustawy – Prawo oświatowe oraz stworzenie podstaw do systemowego badania karier wszystkich absolwentów szkół ponadpodstawowych w Polsce. W latach 2022–2025 prowadzono monitoring karier absolwentów szkół ponadpodstawowych jako zadanie publiczne ministra właściwego do spraw oświaty (monitoring uruchomiono w 2021 r. na podstawie art. 26b ustawy – Prawo oświatowe). Centrum Informatyczne Edukacji co roku pozyskuje dane z rejestrów publicznych (SIO i OKE, KSI ZUS, POL-on). Dane są łączone z wykorzystaniem numeru PESEL, następnie anonimizowane i przekazywane do IBE, które opracowuje wyniki. W latach 2022-2025 monitoring obejmował wszystkich absolwentów po roku, dwóch i pięciu latach od ukończenia szkoły; najstarszy rocznik to 2019. Każda edycja dostarcza informacji o trzech rocznikach absolwentów (ok. 390 tys. osób rocznie). Wyniki są publikowane w postaci raportów ogólnopolskich oraz automatycznie generowanych raportów szkolnych, wojewódzkich i branżowych, a także analiz eksperckich udostępnianych na stronach MEN. Do końca 2025 r. zrealizowano pięć edycji monitoringu. Od końca 2023 r. realizowany jest projekt „Rozwój systemu monitoringu karier absolwentów i absolwentek szkół ponadpodstawowych” (FERS), którego celem jest rozszerzenie zakresu danych oraz przygotowanie interaktywnych dashboardów, dostosowanych do potrzeb różnego typu interesariuszy / użytkowników. W 2024 r. udostępniono pierwszy dashboard dla DKZ MEN, a w 2025 r. – dashboard dla JST (organów prowadzących szkoły ponadpodstawowe), rozszerzając system monitoringu o funkcjonalności odpowiadające zdiagnozowanym potrzebom jego uczestników. <i>Ustawa z dnia 25 lipca 2025 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw</i> rozszerzyła zakres danych wykorzystywanych w monitoringu m.in. o wymiar pracy absolwentów, niepełnosprawność, kraj pochodzenia oraz wyniki egzaminu ósmoklasisty, egzaminu maturalnego i egzaminu zawodowego, a także o dane z KRUS umożliwiające obserwację pracy w rolnictwie. Okres monitorowania karier absolwentów wydłużono z 5 do 7 lat. Głównym wnioskiem z realizacji monitoringu jako zadania publicznego IBE PIB i MEN jest konieczność zapewnienia stałego finansowania odpowiadającego zatrudnieniu 2 analityków w IBE-PIB w wymiarze 1,5-2 etatu. Osoby te mogłyby być odpowiedzialne za weryfikację danych rejestrowych i opracowanie wyników monitoringu, zarówno w postaci raportu ogólnopolskiego, jak i analiz problemowych na potrzeby MEN. Takie finansowanie mogłoby zostać uwzględnione w ramach budżetu IBE PIB - rozporządzenie powołujące PIB uwzględnia zadania Instytutu związane z opracowaniem wyników monitoringu karier. Projekt Losy3 przebiega zgodnie z harmonogramem. Rozszerzenie zakresu danych znacznie zwiększy wartość analityczną wyników monitoringu a dashboardy sprawdzają się jako efektywna forma prezentacji wyników monitoringu. Zgodnie z zakresem projektu Losy 3 i jego harmonogramem - w 2026 roku zaplanowano prace legislacyjne które pozwolą na rozszerzenie zakresu monitoringu o możliwość objęcia monitoringiem również karier osób, które przerwały edukację w szkołach ponadpodstawowych, identyfikowania przynależności do OHP oraz wychowywania się w pieczy zastępczej (w celu monitorowania sytuacji osób szczególnie narażonych na trudności) oraz wykorzystania danych podatkowych (w celu uzyskania bardziej miarodajnych informacji na temat wynagrodzeń). Planowane rozwiązania legislacyjne umożliwią również wykorzystanie zanonimizowanych danych z monitoringu na potrzeby badań naukowych oraz ewaluacji, co znacznie zwiększy potencjał narzędzia dla wsparcia polityk publicznych opartych na dowodach.
--	--	--	---	---

4.3. Koordynacja polityki uczenia się przez całe życie na poziomie krajowym	MEN/FRSE	- wypracowanie mechanizmu współpracy i koordynacji w zakresie polityki uczenia się przez całe życie dla poziomu centralnego	W ramach wartego 344 mln zł projektu „Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych”, realizowanego przez FRSEw inwestycji A3.1.1 pn. „Wsparcie rozwoju nowoczesnego szkolenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie” Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) powstało 16 pilotażowych Wojewódzkich Zespołów Koordynacji ds. uczenia się przez całe życie (WZK). W skład zespołów wchodzi przedstawiciele kluczowych interesariuszy procesów rozwoju umiejętności w ramach 5 filarów: oświaty, rynku pracy i gospodarki, zarządzania strategicznego, funduszy europejskich, dialogu społecznego. Ww. inwestycja KPO służyła m.in. przetestowaniu rozwiązań na potrzeby systemowego uregulowania mechanizmów koordynacji regionalnej w zakresie polityki umiejętności, będącego jednocześnie kamieniem milowym KPO dla reformy A3.1. „Kadry dla nowoczesnej gospodarki: poprawa dopasowania umiejętności i kwalifikacji do wymogów rynku pracy”. W 2025 r. sfinalizowano prace nad ustawą o Wojewódzkich Zespołach Koordynacji do spraw polityki umiejętności, która została uchwalona w dn. 27 lutego 2026 r. Ustawa określa obowiązki regionów w odniesieniu do polityki w zakresie umiejętności oraz mandat prawny dla WZK, będących organami – organu opiniotawczo-doradczego zarządu województwa utworzonymi w celu wspierania realizacji zadań województwa w zakresie działań na rzecz rozwoju umiejętności mieszkańców województwa i promowania idei uczenia się przez całe życie, w tym kształcenia i szkolenia zawodowego. Przepisy ustawy zapewnią stabilne miejsce WZK w systemie edukacji oraz finansowanie działań na rzecz koordynacji polityki umiejętności w województwach, poprzez zagwarantowanie finansowania z budżetu państwa. Istotny wpływ na zakres zadań WZK przewidzianych projektem ustawy miały prekonsultacje z przedstawicielami pilotażowych WZK, powołanych przez zarządy wszystkich województw w ramach projektów realizowanych w zakresie ww. inwestycji A3.1.1. KPO. WZK powołane na gruncie przepisów ustawy rozpoczną swoje funkcjonowanie od 1 lipca 2026 r., natomiast pilotażowe WZK w ramach wspomnianej powyżej inwestycji A3.1.1. KPO będą funkcjonowały do 30 czerwca 2026 r. Równoległe z realizacją ww. inwestycji KPO i pracami nad projektem ustawy o WZK, FRSE we współpracy z MEN wdraża projekt współfinansowany w ramach programu FERS 2021-2028 pn. „Rozwój współpracy i koordynacji w zakresie uczenia się przez całe życie”, który ma charakter systemowy i parasolowy względem innych działań prowadzonych na poziomie krajowym i regionalnym. Celem projektu jest rozwój współpracy i koordynacji na szczeblu krajowym i regionalnym (w tym współpracy międzyregionalnej – m. in. przez funkcjonowanie Międzyregionalnego Zespołu Koordynacji, któremu przewodniczy MEN) w zakresie uczenia się przez całe życie, z uwzględnieniem kluczowych grup interesariuszy i interesariuszek oraz z wykorzystaniem istniejących mechanizmów. Budżet projektu to blisko 24 mln zł na lata 2023-2028. Ponadto, w 2025 r. rozpoczęto przegląd przyjętej w 2020 r. „Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030” (ZSU2030) która jest polityką publiczną (w rozumieniu ww. ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju) konkretyzującą cele strategiczne w zakresie rozwoju umiejętności. Przegląd ten, prowadzony we współpracy z Organizacją Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), posłuży systemowemu podsumowaniu efektów wdrażania ZSU2030 w ostatnich latach, ze szczególnym uwzględnieniem poziomu regionalnego oraz zaktualizowaniu kierunków dalszych działań strategii w kontekście zmieniających się uwarunkowań. Zakończenie przeglądu zaplanowano na IV kw. 2026 r.
4.4. Tworzenie partnerstw na rzecz rozwoju kształcenia zawodowego i Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji	Ministrowie właściwi, kierujący poszczególnymi działami administracji rządowej Podmioty inicjujące włączanie kwalifikacji rynkowych do ZSK	dostosowanie propozycji kwalifikacji rynkowych do zdiagnozowanych potrzeb rynku pracy:	W latach 2022-2023 w ramach projektu ZSK4 zawarto lub przedłużono umowy na działanie 21 partnerstw regionalnych we wszystkich 16 województwach. Ich celem było wdrażanie idei uczenia się przez całe życie oraz upowszechniania ZSK na poziomie lokalnym. Do głównych zadań partnerstw należało również: – inkubowanie wspólnych inicjatyw, przedsięwzięć oraz pilotaży modelowych rozwiązań systemowych; – wymiana doświadczeń z podmiotami działającymi w sferze edukacji (formalnej,

			pozaformalnej, nieformalnej) oraz rynku pracy; – prowadzenie badań i analiz w zakresie zapotrzebowania na kwalifikacje; – działania wspierające wzrost liczby kwalifikacji rynkowych (przez wspieranie opisu) oraz Instytucji Certyfikujących. Ministerstwo Rozwoju i Technologii, realizując zadania ministra właściwego dla dwóch działów administracji, wynikające z przepisów ustawy o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, współpracowało i nadal współpracuje z następującymi interesariuszami ZSK: z wnioskodawcami, ekspertami branżowymi, podmiotami biorącymi udział w konsultacjach środowiskowych, Instytutem Badań Edukacyjnych, Ministerstwem Edukacji Narodowej, Radami Sektorowymi ds. Kompetencji, instytucjami certyfikującymi oraz podmiotami zewnętrznego zapewniania jakości. Każdego roku podpisywanych jest około 30 umów z ekspertami branżowymi, przed nowelizacją ustawy o ZSK określanych również jako specjaliści branżowi. Do 2025 r. MRiT współpracowało z 9 radami sektorowymi: Budownictwo, Handel, Nowoczesne Usługi Biznesowe, Komunikacja Marketingowa, Chemia, Moda i Innowacyjne Tekstylia, Usługi Rozwojowe, Usługi Beauty, Motoryzacja i Elektromobilność. W latach 2022 – 2025 rozpatrzono blisko 60 wniosków o wpisanie do ZSK kwalifikacji wolnorynkowych i sektorowych, z czego 38 włączono do ZSK.
4.5. Utworzenie i funkcjonowanie Branżowych Centrów Umiejętności (BCU)	MEN/FRSE	- powstanie 120 BCU, będących ośrodkami kształcenia, szkolenia i egzaminowania, - przeszkolonych zostanie łącznie 24 000 osób, z czego: - osoby dorosłe to minimum 60%, - osoby młode to minimum 20%, - nauczyciele kształcenia zawodowego, którzy ukończyli szkolenia branżowe to minimum 10%, Okres realizacji 2022-2026 - zmiana przepisów prawa oświatowego - 2023 r.	Od września 2023 r. w systemie oświaty funkcjonują branżowe centra umiejętności (BCU). Utworzone zostały w wyniku ogłoszonych 5-ciu edycji konkursu „Utworzenie i wsparcie funkcjonowania 120 branżowych centrów umiejętności (BCU), realizujących koncepcję centrów doskonałości zawodowej (CoVEs)”. W wyniku przeprowadzonych naborów wg stanu na czerwiec 2026 r. w trakcie realizacji były 124 umowy na utworzenie BCU. BCU to jednostka systemu oświaty (zaawansowana technologicznie placówka kształcenia, szkolenia i egzaminowania), o zasięgu ogólnopolskim prowadząca działalność w zakresie jednej z dziedzin zawodowych właściwych dla danej branży, , nierozdzielnie związana z ogólnopolską organizacją branżową właściwą dla tej dziedziny zawodowej, oraz prowadząca działalność: 1. edukacyjno-szkoleniową, 2. wspierającą współpracę szkół, placówek i uczelni z pracodawcami, 3. innowacyjno-rozwojową upowszechniającą wiedzę i nowe technologie oraz transformację ekologiczną i cyfrową, 4. wspierającą realizację doradztwa zawodowego dla uczniów i aktywizację zawodową studentów, doktorantów i absolwentów studiów. Organem prowadzącym BCU mogą być: 1. jednostki samorządu terytorialnego, 2. osoby fizyczne lub osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego, w tym organizacje branżowe właściwe dla danej dziedziny zawodowej, 3. ministrowie właściwi dla zawodów szkolnictwa branżowego. W każdym BCU obowiązkowo działa Rada BCU, w skład której wchodzi przedstawiciele: 1. organizacji branżowych właściwych dla danej dziedziny zawodowej, 2. pracodawców, w tym z sektora MŚP, 3. regionalnych i lokalnych organów samorządu (powiatowej i wojewódzkiej rady rynku pracy), 4. organu prowadzącego placówkę, 5. nauczycieli i innych osób prowadzących zajęcia w BCU. BCU zostało utworzone w 78 dziedzinach zawodowych. Oferta edukacyjno-szkoleniowa BCU skierowana jest do szerokiego grona odbiorców, w szczególności do uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe, studentów, doktorantów, nauczycieli kształcenia zawodowego, nauczycieli akademickich, pracowników branż i innych osób dorosłych, w tym osób planujących przekwalifikowanie. Do końca 2025 r. przeszkolonych zostało łącznie 10 914 osób, w tym: 1 049 nauczycieli, 5 506 osób dorosłych i 4 359 osób młodych.

	4.6. Rozwój sektorowych rad do spraw kompetencji	PARP	- 60% wszystkich dorosłych powinno co roku uczestniczyć w szkoleniach (Europejski Filar Praw Socjalnych), do 2030 r - udział dorosłych w kształceniu - 47%, do 2025 r. (<i>Rezolucja Rady w sprawie strategicznych ram współpracy europejskiej w dziedzinie kształcenia i szkolenia na rzecz Europejskiego Obszaru Edukacji</i>).	Wsparciem szkoleniowym opartym o system sektorowych rad ds. kompetencji zostało objętych 25 953 pracowników przedsiębiorstw. W pierwszej kolejności rady sektorowe oraz Rada Programowa ds. kompetencji wydawały rekomendacje w zakresie tego, jakich kompetencji brakuje w sektorach, a następnie Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości dofinansowywała usługi rozwojowe, które prowadziły do nabycia tych kompetencji. Rekomendacje są efektem prac ekspertów, członków sektorowych rad ds. kompetencji, badań oraz analiz i zawierają zalecenia w zakresie zidentyfikowanych luk kwalifikacyjno-zawodowych w danym sektorze gospodarki wraz ze wskazówkami, w jaki sposób te usługi powinny być realizowane. Wydane rekomendacje są natychmiast wdrażane przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości, dzięki czemu w krótkim czasie przedsiębiorcy i ich pracownicy mają możliwość skorzystania ze szkoleń i usług doradczych we wskazanym obszarze. Rekomendacje obejmują swoim zakresem m.in. kompetencje kluczowe dla sektora, dotyczące zielonej transformacji przedsiębiorstw, cyfrowe czy też takie wynikające z niemożliwych do przewidzenia zdarzeń (np. pandemia covid-19, czy wybuch wojny w Ukrainie). System sektorowych rad ds. kompetencji zapewnia elastyczność - w sytuacji zidentyfikowania zmian społeczno-gospodarczych (także tych nagłych), technologicznych, możliwa jest szybka aktualizacja uprzednio wydanych rekomendacji, bądź opracowanie zupełnie nowych. Dzięki temu, zakres dofinansowywanych szkoleń i ich oferta są adekwatne do zmieniającego się otoczenia i pozwala w odpowiedni sposób wspierać rozwój kompetencji przedsiębiorców i ich pracowników. Rozwiązanie przyczynia się do tworzenia gospodarki bardziej odpornej i trwałej dla przyszłych pokoleń. Działania te zapewniają większą dostępność wykwalifikowanego personelu dla przedsiębiorców, co ma znaczenie dla jednej czwartej firm MŚP („Strategia MŚP na rzecz zrównoważonej i cyfrowej Europy”).
	4.7. Rozwój Sektorowych Ram Kwalifikacji	MEN/ ministrowie właściwi, kierujący poszczególnymi działami administracji rządowej/IBE	- opracowanie 4 SRK do czerwca 2023 r.	Opracowano 4 nowe Sektorowe Ramy Kwalifikacji (2022 - czerwiec 2023 r.): – Gospodarka wodno-ściekowa, rekultywacja i remediacja – Komunikacja marketingowa – Przetwórstwo żywności – Cyberbezpieczeństwo, a także przygotowano ich publikacje. Dodatkowo od czerwca 2024 r. do końca 2025 opracowano aktualizacje SRK: – Gospodarka odpadami – Gospodarka wodno-ściekowa, rekultywacja i remediacja – Energetyka – Budownictwo, a także przygotowano ich raporty oraz publikacje. Wyżej wymienione zaktualizowane Sektorowe Ramy Kwalifikacji włączono do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji z końcem 2025 r. Istotnym elementem rozwoju SRK było opracowanie ekspertyzy “Ekspertyza poświęcona zielonym kompetencjom pod kątem aktualizacji istniejących sektorowych ram kwalifikacji oraz opracowania nowych”, która pozwoliła wskazać zielone kompetencje w wyżej wymienionych zaktualizowanych SRK. Materiały publikacyjne oraz raporty dotyczące wyżej wymienionych Sektorowych Ram Kwalifikacji znajdują się na stronach www.kwalifikacje.edu.pl oraz www.kwalifiakcje.gov.pl. Końcem 2025 r. rozpoczęto prace nad aktualizacjami Sektorowych Ram Kwalifikacji: • Informatyka • Telekomunikacja. W dniu 28.10.2025 r. zorganizowano również webinar “Kompetencje przyszłości z Sektorowymi Ramami Kwalifikacji”, który miał na celu upowszechnianie możliwości wykorzystania Sektorowych Ram Kwalifikacji wśród kadry pedagogicznej.

				W 2024 r. przedstawiciele Ministerstwa Rozwoju i Technologii uczestniczyli w konsultacjach i opiniowaniu aktualizacji Sektorowej Ramy Kwalifikacji w Budownictwie. Zaktualizowana SRK BD zawiera szereg nowych i zmodyfikowanych zapisów kompetencji. Wynikają one z potrzeby dostosowania do zmian, które zaszły w sektorze od momentu przygotowania pierwszych ram kwalifikacji dla budownictwa w 2016 r. Istotnym celem aktualizacji SRK BD było także ujęcie rosnącej roli zielonych kompetencji – aktualizacja SRK BD jako element Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności w szerokim zakresie objęła ich identyfikację. Wpisuje się to w szereg wyzwań związanych z zieloną transformacją klimatyczno-gospodarczą, która wpłynie na system edukacji i rynek pracy w Polsce. Aktualizacja SRK BD obejmuje nie tylko odpowiedź na aktualne potrzeby kompetencyjne w budownictwie, ale także stanowi efekt dostosowania jej struktury i formy do obecnych standardów metodycznych tworzenia ram kompetencji.
4.8. Rozwój i upowszechnienie Bazy Usług Rozwojowych (BUR)	PARP	- umożliwienie korzystania z usług rozwojowych przez wszystkie grupy potencjalnych użytkowników.	W latach 2022–2025 kontynuowano rozwój i upowszechnianie Bazy Usług Rozwojowych (BUR), koncentrując się na zwiększeniu dostępności usług rozwojowych dla szerokiego grona odbiorców oraz podnoszeniu jakości i przejrzystości oferty. 1. Rozwój funkcjonalności systemu W okresie objętym sprawozdaniem wdrożono kolejne usprawnienia techniczne i funkcjonalne BUR, odpowiadające na potrzeby użytkowników indywidualnych oraz instytucjonalnych. W okresie objętym sprawozdaniem rozwój BUR koncentrował się na kluczowych integracjach oraz automatyzacji procesów. Wdrożono usługi API (zarówno dla usług rozwojowych, jak i Dostawców Usług) oraz zintegrowano system z Węzłem Krajowym. Istotnym krokiem było połączenie z Zintegrowanym Rejestrem Kwalifikacji (ZRK), co umożliwiło automatyczne pobieranie danych o nazwach i numerach kwalifikacji bezpośrednio do Kart Usług. Ponadto ofertę wzbogacono o porównywarke cen, a na profilu Administratora Regionalnego udostępniono moduły naboru i rekrutacji dla projektów Indywidualnych Kont Rozwojowych oraz mechanizm weryfikacji podwójnego finansowania. Ważnym elementem działań jest prowadzenie regularnych, pogłębionych badań i audytów UX (user experience), obejmujących m.in. analizę ścieżek użytkowników, testy użyteczności, badania potrzeb i satysfakcji użytkowników oraz ocenę intuicyjności interfejsu. Wyniki tych działań są wykorzystywane do wprowadzania zmian funkcjonalnych i projektowych, których celem jest maksymalne uproszczenie procesu korzystania z BUR, zwiększenie czytelności treści oraz dostosowanie systemu do zróżnicowanych kompetencji cyfrowych użytkowników. 2. Zwiększenie dostępności oferty dla dorosłych użytkowników Działania w latach 2022–2025 koncentrowały się na zapewnieniu dostępu do usług rozwojowych przedsiębiorcom i ich pracownikom oraz wszystkim osobom dorosłym planującym z własnej inicjatywy nabywać lub podnosić lub swoje kompetencje i kwalifikacje. W okresie objętym sprawozdaniem w BUR opublikowanych zostało 487132 usług. Dzięki podejmowanym działaniom 292 490 osób ukończyło udział w usługach rozwojowych. Wpis do Bazy uzyskało 4 661 nowych podmiotów świadczących usługi rozwojowe. 3. Działania informacyjne i promocyjne Prowadzono systematyczne działania informacyjne i promocyjne, ukierunkowane na zwiększenie rozpoznawalności BUR wśród osób dorosłych, pracodawców oraz instytucji rynku pracy. Upowszechnianie informacji o Bazie było ściśle powiązane z promocją idei uczenia się przez całe życie oraz rozwoju kompetencji w odpowiedzi na zmieniające się potrzeby rynku pracy. Prowadzona była szeroka akcja informacyjno-edukacyjna, obejmująca m.in. organizację 5 konferencji ogólnopolskich, 21 spotkań regionalnych oraz 9 webinarów kierowanych do różnych grup interesariuszy BUR. PARP udostępniał również samouczki i instrukcje wspierające użytkowników w korzystaniu z systemu.	

				PARP prowadzi również regularny dialog z partnerami społecznymi, wsłuchując się w potrzeby i oczekiwania płynące ze środowisk, z których rekrutują się użytkownicy Bazy Usług Rozwojowych. Pozwala to na lepsze dostosowanie zarówno rozwiązań systemowych, jak i działań informacyjno-edukacyjnych do realnych potrzeb odbiorców. 4. Zapewnianie jakości usług W okresie sprawozdawczym system weryfikacji podmiotów i sposobu świadczenia usług w BUR był na bieżąco dostosowywany do zmieniających się uwarunkowań prawnych i rynkowych. Utrzymano zasadę, zgodnie z którą usługi mogą być oferowane wyłącznie przez zweryfikowanych dostawców, a każda usługa podlega ocenie uczestników. Wzmocniono mechanizmy monitorowania jakości oraz reagowania na zgłaszane nieprawidłowości, co przyczyniło się do podniesienia standardu świadczonych usług. W okresie objętym sprawozdaniem przeprowadzono 280 audytów funkcjonowania podmiotów w BUR. 5. Integracja z systemem kwalifikacji Kontynuowano proces integracji BUR z Zintegrowanym Rejestrem Kwalifikacji (ZRK), co umożliwiło lepsze powiązanie oferty usług rozwojowych z systemem kwalifikacji funkcjonującym w Polsce. W ramach optymalizacji systemu przeprowadzono integrację Bazy Usług Rozwojowych (BUR) z Zintegrowanym Rejestrem Kwalifikacji (ZRK). Proces ten polegał na automatycznym zaciąganiu szczegółowych danych dotyczących nazw oraz unikalnych numerów kwalifikacji bezpośrednio z ZRK i ich publikacji na Kartach Usług (KU). Dzięki temu zapewniono pełną spójność i wiarygodność informacji o kwalifikacjach, eliminując ryzyko błędów przy ręcznym wprowadzaniu danych i ułatwiając użytkownikom identyfikację certyfikowanych szkoleń. Integracja ta zwiększyła przejrzystość ścieżek rozwoju kompetencji oraz ułatwiła użytkownikom identyfikację usług prowadzących do uzyskania kwalifikacji rynkowych i nadawanych w systemie ZSK.
4.9. Wsparcie wdrażania unijnych narzędzi związanych z kształceniem i szkoleniem zawodowym (działalność Krajowego Zespołu Ekspertów ds. Kształcenia i Szkolenia Zawodowego EVET)	FRSE	- zapewnienie eksperckiej wiedzy do promowania korzystania z europejskich narzędzi kształcenia i szkolenia zawodowego	W latach 2022-2025 Krajowy Zespół Ekspertów ds. Kształcenia i Szkolenia Zawodowego (EVET) działał w oparciu o roczne plany pracy Programu Erasmus+. W poszczególnych latach skład zespołu się zmieniał i oscylował między 17 a 25 osobami powołanymi przez MEIN, a następnie MEN i MNISW. Główne efekty pracy zespołu EVET w podanym okresie to: - udział w ponad 100 wydarzeniach o zasięgu regionalnym lub krajowym, promujących program Erasmus+ i europejskie narzędzia kształcenia i szkolenia zawodowego, - współorganizacja 4 edycji Forum Edukacji Zawodowej, we współpracy z Krajowym Centrum Europass i Euroguidance (patrz pkt 3.3), - organizacja ok 50 szkoleń stacjonarnych i webinarów dla beneficjentów programu Erasmus+, nauczycieli przedmiotów zawodowych, doradców zawodowych i uczniów, - udział w 17 wydarzeniach międzynarodowych, w tym konferencjach zagranicznych i wizytach studyjnych, - udział w 14 spotkaniach roboczych, organizowanych cyklicznie, - ponad 140 godzin konsultacji dla beneficjentów programu Erasmus+ i interesariuszy systemu kształcenia zawodowego, - opracowanie 40 artykułów i ponad 40 prezentacji, - publikacja 4 tomów serii tematycznej pt. „Kierunki rozwoju kształcenia i szkolenia zawodowego”, - publikacja 133 aktualności na stronie internetowej www.ekspercivet.org.pl. Kluczowe obszary tematyczne w pracy ekspertów EVET to : podnoszenie jakości kształcenia zawodowego, promowanie mobilności edukacyjnej i priorytetów horyzontalnych Programu Erasmus+, wspieranie współpracy szkół i pracodawców, prace analityczne w zakresie ram kwalifikacji i mikropoświadczeń.	
4.10. Funkcjonowanie Krajowego Punktu Referencyjnego ds. zapewniania jakości kształcenia i szkolenia zawodowego	ORE	- zapewnienie funkcjonowania Krajowego Punktu Referencyjnego	W trakcie realizacji. W ramach funkcjonowania Krajowego Punktu Referencyjnego ds. zapewniania jakości kształcenia i szkolenia zawodowego podjęto działania takie jak:	

			- aktywny udział koordynatora Krajowego Punktu Referencyjnego EQAVET (European Quality Assurance in Vocational Education and Training) w Peer Learning Activities (dotyczących m.in. metody Peer Review, sposobów jej wykorzystania oraz roli tej metody w procesach zapewniania jakości kształcenia zawodowego) - współorganizacja przez KPR EQAVET 3 konferencji - udział w organizacji Annual EQAVET Network Meeting w Warszawie (12-13.06.2025 r.) - organizacja cyklu seminariów Trendy i wyzwania w kształceniu zawodowym. Ich celem jest rozwijanie współpracy z kuratoriami oświaty, nauczycielami-konsultantami w zakresie KS a także promowanie kształcenia zawodowego oraz jakości edukacji zawodowej, m.in. z zastosowaniem tzw. ram, deskryptorów i wskaźników zapewniania jakości kształcenia i szkolenia zawodowego EQAVET. - rozwijanie kluczowych kompetencji liderów edukacji i innych interesariuszy, a także kultury zapewniania jakości edukacji zawodowej - aktywne uczestnictwo w sieci EQAVET, w tym udział w corocznych badaniach nt. jakości kształcenia zawodowego prowadzonych przez Sekretariat EQAVET (tzw. Implementation Survey), a także w stacjonarnych spotkaniach Annual Network Meetings i innych wydarzeniach dotyczących problematyki ram jakości EQAVET, - przygotowanie publikacji Standardy jakości w kształceniu zawodowym w świetle aktualnych aktów prawnych i zaleceń (w tym dotyczących ram jakości kształcenia i szkolenia zawodowego EQAVET), - przygotowanie wniosku projektowego w zakresie dofinansowania, w ramach programu Erasmus+ (ERASMUS-EDU-2026-EQAVET-IBA), działalności Krajowego Punktu Referencyjnego EQAVET (ds. zapewniania jakości kształcenia i szkolenia zawodowego) - nabór zakończony 29.01.2026 r., - przygotowywanie informacji do Newslettera sieci EQAVET dotyczących krajowych działań i inicjatyw w zakresie zapewniania jakości kształcenia - upowszechnianie informacji na temat działań sieci EQAVET i ram jakości EQAVET w kształceniu i szkoleniu zawodowym podczas wydarzeń organizowanych przez ORE i wydarzeń zewnętrznych (w tym - cyklicznych oraz międzynarodowych), a także za pośrednictwem strony internetowej ORE, w tym - zakładki EQAVET.
4.11. Monitorowanie zmian zachodzących w obszarze kształcenia i szkolenia zawodowego w Polsce (ReferNet)	IBE	- opracowywanie analiz, raportów i innych materiałów wykorzystywanych w działaniach CEDEFOP i Komisji Europejskiej	W projekcie zaplanowano przygotowanie produktów analityczno-merytorycznych oraz realizację działań informacyjnych i upowszechniających, służących monitorowaniu rozwoju polityki oraz rozwiązań systemowych w obszarze kształcenia i szkolenia zawodowego (VET) w Polsce. W projekcie przewidziano kilka typów produktów: a) raporty/analizy opisujące rozwój polityki w obszarze kształcenia i szkolenia zawodowego w Polsce, b) raporty/analizy opisujące krajowe rozwiązania systemowe w obszarze kształcenia i szkolenia zawodowego, c) raporty/analizy ad-hoc dotyczące tego obszaru na wskazany przez Cedefop temat, d) działania upowszechniające. - VET policy reporting: 4 aktualizacje narzędzia - Timeline of policy developments visualisation tool: 2 aktualizacje narzędzia - National news on VET: 12 newsów - Ad hoc thematic support – Article or other request: 14 - Tłumaczenia publikacji na język polski: 4 - Prowadzenie strony www.rerefnet.ibe.edu.pl i fanpage na portalu Facebook - Organizacja Partnership Forum ReferNet 2025 - Organizacja konkursu promującego kształcenie zawodowe w 2023 r.
4.12. Realizacja projektów mobilności edukacyjnej	FRSE	- wsparcie organizacji działających w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego z programu Erasmus+, w celu realizacji projektów promujących różne rodzaje mobilności. realizacja wrzesień 2022- grudzień 2025	Realizacja projektów mobilności edukacyjnej w sektorze Kształcenie i szkolenia zawodowe (VET) w ramach Erasmus+ w okresie 2022-2025 stanowiła istotny element wsparcia instytucji działających na rzecz rozwoju kształcenia zawodowego. Program umożliwił polskim szkołom i innym instytucjom kształcenia zawodowego realizację działań promujących różnorodne formy mobilności międzynarodowej, podnoszenie jakości kształcenia oraz wzmacnianie współpracy pomiędzy sektorem edukacji i rynkiem pracy.

				Uczestnikami projektów w sektorze VET byli przede wszystkim uczniowie i absolwenci szkół branżowych oraz technicznych, nauczyciele praktycznej nauki zawodu, trenerzy, doradcy zawodowi, kadra zarządzająca placówkami oświatowymi oraz inni specjaliści zaangażowani w proces kształcenia zawodowego. Wnioski o dofinansowanie mogły składać instytucje i organizacje aktywnie działające w obszarze edukacji zawodowej, w tym szkoły branżowe i techniczne, centra kształcenia praktycznego i ustawicznego, instytucje szkoleniowe, małe i średnie przedsiębiorstwa, organizacje branżowe, partnerzy społeczni, fundacje, izby rzemieślnicze, uczelnie wyższe, wojewódzkie i powiatowe urzędy pracy oraz jednostki administracji samorządowej. W ramach realizowanych projektów osoby uczące się zawodu oraz absolwenci szkół zawodowych mieli możliwość zdobywania praktycznego doświadczenia zawodowego poprzez staże i praktyki w przedsiębiorstwach lub instytucjach kształcenia i szkolenia zawodowego za granicą. Mobilności uczniów realizowane były w formie: • mobilności krótkoterminowej (10–29 dni), • mobilności długoterminowej (30–365 dni), • wyjazdów grupowych (2–30 dni), • udziału w konkursach umiejętności zawodowych (1-10). Dzięki tym działaniom uczestnicy podnosili swoje kompetencje zawodowe, językowe oraz międzykulturowe, zwiększając jednocześnie swoją atrakcyjność na rynku pracy. Udział w międzynarodowym środowisku pracy sprzyjał rozwojowi samodzielności, odpowiedzialności oraz umiejętności adaptacyjnych. Program umożliwiał także rozwój kompetencji kadry kształcenia zawodowego. Nauczyciele, trenerzy i doradcy zawodowi uczestniczyli w mobilnościach typu <i>job shadowing</i> oraz kursach i szkoleniach zagranicznych. Istotnym elementem była również możliwość prowadzenia zajęć i szkoleń w instytucjach partnerskich za granicą oraz zapraszania ekspertów i specjalistów z innych krajów do prowadzenia zajęć w Polsce. Działania te przyczyniały się do podnoszenia jakości nauczania, transferu dobrych praktyk oraz umiędzynarodowienia instytucji. W okresie wrzesień 2022 – grudzień 2025 zrealizowano 4 rundy selekcyjne, w ramach których dofinansowano łącznie ponad 76 tys. mobilności uczniów i kadry. W poszczególnych latach liczba mobilności przedstawiała się następująco: • 2022 – 15 442; • 2023 – 16 648; • 2024 – 16 638; • 2025 – 27 591. Stabilna liczba mobilności realizowanych w latach 2022-24 wskazuje na rosnącą skalę umiędzynarodowienia sektora kształcenia i szkoleń zawodowych oraz skuteczność wsparcia udzielanego w ramach programu Erasmus+. Program stał się istotnym narzędziem rozwoju kompetencji zawodowych, językowych i organizacyjnych zarówno uczniów, jak i kadry edukacyjnej, wzmacniając konkurencyjność oraz jakość systemu kształcenia zawodowego. Dynamiczny wzrost w 2025 r. (ponad 65% wzrost w porównaniu z rokiem 2024), świadczy nie tylko o zwiększonym zainteresowaniu programem, większej liczbie zatwierdzonych projektów oraz rosnącym potencjale instytucjonalnym beneficjentów, ale również wynika ze zwiększenia dofinansowania KE na poziomie alokacji środków Erasmus+ dla sektora VET w Polsce.
	4.13. Organizacja spotkania dyrektorów generalnych ds. kształcenia zawodowego (DGVТ) podczas polskiej prezydencji w Radzie UE w 2025 r.	MEN/FRSE	- organizacja spotkania DGVТ w Polsce.	Spotkanie Dyrektorów Generalnych ds. Kształcenia i Szkolenia Zawodowego (DGVТ) odbyło się w dniach 19-20 maja 2025 r. w Katowicach. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele 29 krajów (w tym krajów kandydujących: Turcji, Czarnogóry, Mołdawii, Norwegii; krajów EFTA: Norwegii, Islandii i Szwajcarii), a także Komisji, Cedefop, ETF, Europejskich Partnerów Społecznych i innych interesariuszy sektora kształcenia i szkolenia zawodowego.

				Temat przewodni spotkania DGVT odzwierciedlał kluczowy priorytet polskiej prezydencji w obszarze doskonałości zawodowej – wdrażanie koncepcji doskonałości zawodowej, która jest ściśle związana z flagową inicjatywą Polski w tym obszarze, czyli tworzeniem branżowych centrów umiejętności. Inicjatywa ta, finansowana w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, miała na celu wsparcie przygotowania kadr do potrzeb nowoczesnej gospodarki w poszczególnych sektorach gospodarki poprzez stworzenie przestrzeni do innowacyjnej i trwałej współpracy między biznesem a kształceniem zawodowym na wszystkich poziomach. Polska prezydencja przedstawiła dotychczasowe działania w obszarze kształcenia i szkolenia zawodowego, w tym główne założenia i efekty reformy kształcenia zawodowego, politykę uczenia się przez całe życie i jej mechanizmy koordynacji na poziomie krajowym i regionalnym, a także powstającą sieć branżowych centrów umiejętności, opierającą się na europejskiej koncepcji centrów doskonałości zawodowej. Komisja Europejska zaprezentowała najnowsze inicjatywy w zakresie polityki kształcenia i szkolenia zawodowego, w tym Unię umiejętności (Union of Skills), a także bieżące i planowane inicjatywy związane z kształceniem i szkoleniem zawodowym, takie jak: Strategia kształcenia i szkolenia zawodowego (VET Strategy), Inicjatywa na rzecz przenoszenia umiejętności (Skills Portability Initiative), Dyplomy zawodowe (VET diplomas); Kompas Konkurencyjności (Competitiveness Compass), Czyste Porozumienie Przemysłowe (Clean Industrial Deal) Strategia na rzecz Unii Gotowości (Preparedness Union Strategy) oraz o przygotowania do nowych Wieloletnich Ram Finansowych (Multiannual Financial Framework). Podczas spotkania dyskusje koncentrowały się na doskonałości zawodowej, której celem jest budowanie silnych partnerstw z biznesem, przemysłem i instytucjami badawczymi i naukowymi, łączenie kształcenia i szkolenia zawodowego z rynkiem pracy oraz wspieranie rozwoju siły roboczej na potrzeby nowoczesnej gospodarki. Dyskusje grupowe skupiły się na przyszłości Krajowych Planów Wdrażania Zalecenia Rady z 2020 r. w sprawie kształcenia i szkolenia zawodowego oraz Deklaracji z Osnabrück w sprawie kształcenia i szkolenia zawodowego na rzecz przejścia do gospodarki cyfrowej i zielonej (PL: Plan działania na rzecz kształcenia i szkolenia zawodowego na lata 2022-2025). Nadchodząca duńska prezydencja przedstawiła projekt przyszłej Deklaracji z Herning, będącej następcą Deklaracji z Osnabrück, która wygasa w 2025 r. Spotkanie obejmowało także warsztaty tematyczne poświęcone różnym aspektom operacyjnym centrów doskonałości zawodowej, w tym tworzeniu transnarodowych, zorientowanych sektorowo sieci doskonałości, obejmujących zarówno inicjatywy krajowe, jak i finansowane z programu Erasmus+, a także wizyty studyjne w branżowych centrach umiejętności: BCU Skyport w dziedzinie eksploatacji portów i terminali w Katowicach i BCU w dziedzinie mody w Sosnowcu. Wizyty studyjne były okazją zaprezentowania innowacyjnych szkoleń branżowych, wykorzystania zaawansowanego sprzętu i praktycznego zastosowania technologii cyfrowych w kształceniu i szkoleniu zawodowym w tych dziedzinach.
5. Cel szczegółowy 5: Wsparcie rozwoju nowoczesnego kształcenia zawodowego i uczenia się przez całe życie w regionach we	5.1. Koordynacja polityki uczenia się przez całe życie w regionach	Samorząd województwa	- powołanie co najmniej 14 Wojewódzkich Zespołów Koordynacji, - opracowanie zoperacjonalizowanych programów wdrożeniowych ZSU 2030 w co najmniej 14 województwach.	Działanie zrealizowane. W ramach wartego 344 mln zł projektu „Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych” w inwestycji A3.1.1 pn. „Wsparcie rozwoju nowoczesnego szkolenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie” Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) powstało 16 pilotażowych Wojewódzkich Zespołów Koordynacji ds. uczenia się przez całe życie (WZK). W skład zespołów wchodzi przedstawiciele kluczowych interesariuszy procesów rozwoju umiejętności w ramach 5 filarów: oświaty,

				rynku pracy i gospodarki, zarządzania strategicznego, funduszy europejskich, dialogu społecznego. Każde z województw opracowało zoperacjonalizowany program wdrażania ZSU 2030 – powstało 16 zoperacjonalizowanych programów. Programy realizują 6 głównych obszarów priorytetowych, w tym podnoszenie umiejętności, współpracę z pracodawcami, rozwój kultury uczenia się oraz doradztwo zawodowe. Programy obejmują wszystkie formy uczenia się, w tym koordynację kształcenia i szkolenia zawodowego oraz uczenia się przez całe życie. Zawierają one plany rozwoju kształcenia zawodowego w regionach, uwzględniając transformację cyfrową i zieloną oraz wspierając innowacje. Zawierają one mechanizmy monitorowania i ewaluacji. Zoperowane programy wdrożeniowe nie mogą naruszać autonomii instytucjonalnej instytucji szkolnictwa wyższego.
	5.2. Projekty rozwojowe dla kształcenia zawodowego (Programy Regionalne)	Instytucje Zarządzające Programami Regionalnymi tj. Urzędy Marszałkowskie poszczególnych województw	- zatwierdzenie Programów Regionalnych przez KE, - realizacja Programów Regionalnych z Komisją Europejską, wdrażanie 2023 r. do 2029 r	Działanie zrealizowane w zakresie zatwierdzenia Programów Regionalnych; realizacja w programów jest w toku. Zoperacjonalizowane Programy Wdrażania ZSU 2030 będą podlegały cyklicznej aktualizacji.